

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

21'inci Birleşim
25 Kasım 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 2026 yılı bütçesinden Tokat'ın beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıker'in, Pertek Köprüsü Projesi'ne ve Elâzığ'ı ikiye bölen demir yolu güzergâhına ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Diyarbakır'ın Çınar ilçesi Çömçeli köyüne bugün yapılan muameleye ilişkin açıklaması
- 4.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un İlkadım ilçesinde yaşanan acı olaya ilişkin açıklaması
- 5.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadınların yok sayılmasına ilişkin açıklaması
- 6.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Öğretmenler Günü'ne ve Mersin'in üretiminde Türkiye lideri olduğu ürünlere ilişkin açıklaması
- 7.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Kültür Mahallesi'nde hak sahiplerine teslim edilen TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması
- 9.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması
- 11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afşin-Elbistan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması
- 12.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Kilis'in Elbeyli ilçesinin en önemli sorununa ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, Mersin'in bazı ilçelerine su verilmemesine ilişkin açıklaması
- 14.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt'te 18 Aralıkta yapım ihalesi gerçekleşecek öğretmenevine ilişkin açıklaması
- 15.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 16.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 17.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Şırnak balına ilişkin açıklaması
- 18.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay TOKİ deprem konutlarına ilişkin açıklaması
- 19.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, hapisanelere ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde sordukları sorulara ilişkin açıklaması
- 20.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

- 21.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, 29 Ekimde Gebze-Darica Metro Hattı üzerinde bir binanın çökmesinden sonra yaptıkları çağrıya ilişkin açıklaması
- 22.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Manavgat için talep ettiklerine ilişkin açıklaması
- 23.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, hijyen bahanesiyle nakit paranın yasaklanıyor olmasına ilişkin açıklaması
- 24.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'daki tank taburu arazisine ilişkin açıklaması
- 25.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 26.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, adalet sistemine ilişkin açıklaması
- 27.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 28.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Sındırgı'daki depremzede esnafın isyanına ilişkin açıklaması
- 29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması
- 30.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, engelli yurttaşlara yapılan araç satışı kurallarına ilişkin açıklaması
- 31.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kuyu tipi hapisanelere ilişkin açıklaması
- 32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, şoför esnafının sorunlarına ilişkin açıklaması
- 33.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İmralı'ya giden heyete ilişkin açıklaması
- 34.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 24 Kasım 1928 tarihine; SMA'lı, DMD'li ve lösemili çocuklara ilişkin açıklaması
- 35.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'in Araban ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması
- 36.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü'ne ve Batman'da TPAO'ya yapılan 140 işçi alımına ilişkin açıklaması
- 37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, gıda fiyatlarına, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'a, Türkiye'ye et ihraç eden bazı şirketlere ilişkin açıklaması
- 38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Başbuğ Alparslan Türkeş'in doğumunun 108'inci yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve 22 Kasım Fahrettin Paşa'nın vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 39.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Öğretmenler Günü'ne ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 40.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunun kararıyla dün İmralı'da gerçekleştirdikleri görüşmeye, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması
- 41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısına ve Mehmet Uçum'a, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, kadınların ölümünün kader olmadığına ilişkin açıklaması
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mahmut Celalettin Ökten'in vefat yıl dönümüne, Fahrettin Paşa'nın ölüm yıl dönümüne, Başbuğ Alparslan Türkeş'in doğum gününe, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, Türkiye'ye ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 43.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, sınırları yoksullukla çizilmiş haritaya ilişkin açıklaması
- 44.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Malazgirt Çiçekveren Şehit Haydar Üsta İlkokulunda yaşanan tabloya ve Korkut Mehmet Akif Ersoy İlkokulunda yaşanan zehirlenme vakalarına ilişkin bir açıklaması
- 45.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 25 Kasım ve Silopi'de bugün yaşananlara ilişkin açıklaması
- 47.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarioğlan ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 48.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, aile sağlığı merkezinde çalışanların özlük haklarına ilişkin açıklaması
- 49.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Türkiye'nin üretim gücüne ilişkin açıklaması
- 50.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Kaşdibi Köprüsü'ne ilişkin açıklaması
- 51.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Tarım ve Orman Bakanına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, 24 Kasım 1928 tarihine ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 9 üyesi bulunan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) ve 5 üyesi bulunan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) üyelerinde değişiklik meydana geldiğinden Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından Parlamentolar Arası Birlik (PAB) üyeliğinden çekilen Kocaeli Milletvekili Mühür Kanko yerine İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) üyeliğinden çekilen İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli yerine İzmir Milletvekili Seda Kaya Ösen'nin üyeliklerine ilişkin tezkeresi (3/1240)

C) Önergeler

1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, (2/2136) esas numaralı Göç ve Uyum Bakanlığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/118)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son yıllarda çıkarılan yargı paketi düzenlemelerinin toplumun adalet ihtiyacına, suçun önlenmesine, cezaevinin koşullarına, yargı süreçlerinin etkinliğine ve hukuk devleti ilkesinin güçlendirilmesine sunduğu katkıların kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Yüksel Arslan ve 22 milletvekili tarafından, öğretmen adaylarının yaşadıkları mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, ek atamaların ve gelecek yıllara yönelik kontenjan planlamalarının yapılması, yalnızca mevcut norm kadrolara değil, mezun sayıları, eğitim fakülteleri kontenjanları ve sahadaki gerçek öğretmen ihtiyacı göz önünde bulundurularak şeffaf ve adil bir biçimde atamaların yapılması amacıyla 14/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

- 1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim
- 2.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim
- 3.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim
- 4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 52 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3320) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:239)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, genç işsizliğini azaltmak için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/36082)

25 Kasım 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Rûmeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Şırnak'ın yerel sorunları hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'a ait.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Botan, yıllardır fiilî bir OHAL rejimi altında tutulan, kadınlarını cezasızlığa, çocuklarını istismara, doğasını talan madenciliğine teslim etmemek için mücadele eden bir kent. Nuh Tufanı'ndan sonra insanlığın yeniden nefes aldığı, her tufan ve katliamdan sonra küllerinden yeniden doğan bu coğrafya, bugün de yoksulluğa ve eşitsizliğe karşı yaşamı savunmaktadır. Tam da bu nedenle bugün yaşam hakkının en temel alanı olan sağlık alanındaki ağır tabloyu Şırnak özelinde tüm ülke için Genel Kurulun dikkatine sunmak istiyorum.

İktidar, Şırnak'a 2003'ten bugüne kadar 4,6 milyar TL sağlık yatırımı yaptığını söylüyor. Yeni hastaneler, ek binalar, 112 binaları; yatırım kalemlerini uzun bir liste hâlinde sıralıyor ama hakikat çok kısa; Şırnaklı bir yurttaş hâlâ en temel hakkı olan sağlığa erişmek için Şırnak'ın ilçelerine, Diyarbakır'a, Mardin'e, uzak illere hasta servisleriyle gitmek zorunda kalıyor. Her gün Şırnak ve ilçelerinden sabahın üçünde çevre illere kalkan servisler bulunuyor. Kâğıt üzerinde yatırımlar, ihaleler, sözleşmeler, temel atma törenleri var; gerçekte ise bitmeyen inşaatlar, atıl binalar, eksik tıbbi malzemeler, bitmeyen kuyruklar, araya birilerini sokarak alınan randevular, uzman hekim eksiklikleri ve hijyenik olmayan hastaneler var. 500 yataklı Şırnak Devlet Hastanesi yıllardır bölge hastanesi diye anılıp servis ediliyor. 2020'de ihale edilmişti, 2023'te "Tamamlanacak." dendi, 2025'te ise sadece yüzde 49'u tamamlandı, şimdi de 2026'da bitirileceği söyleniyor. Gerçekten sormak istiyorum: Beş yılda yarısını bile bitiremediğiniz bu hastaneyi son bir yılda nasıl bitirmeyi düşünüyorsunuz? Tüm bu gecikmelerin ve yerine getirilmeyen sağlık hizmetlerinin bedelini ise acil servislerde, sevk sırasında ambulanslarda yitirdiğimiz canlar, Şırnaklı halkın kendisi ödüyor.

Silopi Devlet Hastanesinin ek binası; Eylül 2020'de temeli atıldı "2022'de bitecek." dendi ancak yüklenici maliyetleri gerekçe gösterilerek birden fazla kez kendinize yakın sermayedarlara peşkeş çektiniz. 2025'te tamamlanacağı söylenmişti, 2025 bitti ancak bina hâlâ inşaatla.

Bu çarpık sağlık politikasının bir yansıması da Beytüşşebap Devlet Hastanesi. Eski devlet hastanesi deprem nedeniyle boşaltıldı, bir okul binasına götürüldü; evet, yanlış duymadınız, bir okul binasına. Burada da ameliyathane yok, yoğun bakım yok, acil servis ve poliklinikler iç içe dar bir alanda. "Geçici olarak." diye ifade edilmişti ancak Beytüşşebap Hastanesinin durumu kalıcı hâle getirildi. "Ekim 2025'te yeni hastane bitirilecek." denmişti ancak ödenek ödenmediği için dört aydır inşaat yapımı durdurulmuş.

Yine, Güçlükonak Devlet Hastanesi; adı devlet hastanesi; öyle dediğime bakmayın, hastane demeye bin şahit ister; sadece hemogram testi ve 3 yataklı acil dışında ne ameliyathanesi var ne poliklinikleri ne de doktorları var.

Yine, Uludere'de nüfusa göre yatak sayısı yetersiz, polikliniklerde uzman hekimler yok, geçici dönem, günlük, saatlik usulü gelen uzman doktorlar var; buralarda da ortopedi, kadın doğum, dahiliye, göz alanında sürekli bekleyen doktor yok. Hatta tomografi için Cizre'ye, Mardin'e, Diyarbakır'a bile sevkler yapılıyor.

Şırnak'ta MHRS'den randevu almak çok zor. Beni izleyen herkes bilir. Şimdi, diyeceksiniz ki: "Herkes için çok zor." Ancak orada kadın doğum, onkoloji, cildiye, göz, psikiyatri branşlarında neredeyse imkânsız. Bugün randevu almaya kalktığınızda Haziran 2026'ya bile randevu veren bölümler var. Oysaki norm kadro ile fiilî kadro arasında bir uçurum var. Atama bekleyen doktorlara, uzmanlara rağmen görevlendirme yapılmayan bir Şırnak sağlık tablosu var karşımızda. Halk randevu alamıyor, randevu alamadığı için acil servislere mecbur bırakılıyor. Acil servisler poliklinik gibi çalışıyor; yıllık acil başvuru oranı Şırnak nüfusunun bazen 3 katına, 4 katına kadar çıkıyor. Bu, hem hekimleri tüketiyor hem de gerçek anlamda acillerin alabileceği riski büyütürken doğru sağlık hizmetini engelliyor. Sadece randevu için bile değil, enjektör, pansuman, reçete yenileme için bile saatlerce beklenen kuyruklar oluşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Anne çocuk sağlığı bakımından ise doğurganlık oranının en yüksek olduğu yerlerden biri; Türkiye ortalaması 10,9 iken Şırnak, Urfa, Mardin illerindeki çocukların ölüm oranı yüzde 16'ya kadar çıkıyor. Uzman hekim

yokluğu, geç gelen ambulans, sevk zorunluluğu, yenidoğan ünitesinin eksikliği gözetildiğinde ortaya çıkan bu tabloya şaşkırmamak gerek.

Yine kanser oranı Şırnak'ta gittikçe artıyor. Önlenabilir erken teşhis imkânları varken KETEM birimleri aktif çalışmıyor, kadınlarda meme ve rahim ağzı kanserleri taraması ise hemen hemen durma noktasına gelmiş.

Bu kronik sorunlar karşısında bir kez daha biz ifade ediyoruz ki Sağlık Bakanı Ocak 2025'te bir ziyaret gerçekleştirdi Şırnak'a ancak hiçbir sorun değişmedi. Şırnak'ta sağlık sistemi kâğıtta var, gerçekte yok. Bu tabloyu tersine çevirene kadar, Şırnak halkı insanca, eşit, nitelikli sağlık hakkına erişene kadar Mecliste ve sahada takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Işıkver...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Pertek Köprüsü Projesi'ne ve Elâzığ'ı ikiye bölen demir yolu güzergâhına ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İlimizin çok uzun yıllardan beri gündeminde olan ve Elâzığ-Pertek yolu üzerinde yapılması düşünülen Pertek Köprüsü'nün yer tespiti yapılmış ve proje çalışmaları tamamlanmıştır. Süreç bugün itibarıyla önemli mesafe katedilmiş bir noktadadır. 2026 yılında ihale sürecinin başlatılarak projenin başlatılması bölge halkımızın müşterek beklentisidir.

Yine, 1934 yılında hizmete açılmış olan ve bugün şehrimizi tam olarak ikiye bölen demir yolu güzergâhı nedeniyle ilimizin 4-5 büyük mahallesi maalesef yeterince gelişmemiş ve ekonomik olarak büyük kayıplar yaşamıştır. İlimizin modern kent kimliğini kazanması için demir yolu güzergâhıyla ilgili bir değişim projesi elzem ve acil bir ihtiyaca dönüşmüştür.

Şehirler arası transit trafiğin ve yerleşim merkezlerine entegresinin o şehrin sosyoekonomik yapısı açısından da çok büyük bir önem arz ettiğini de vurgulayarak gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Bu vesileyle, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için toplumsal farkındalığın artırılmasının ve etkin şekilde mücadelenin zorunlu olduğunu hatırlatıyor, tüm kadınların güvenli ve huzurlu bir yaşam hakkına sahip olduğunu önemle vurguluyoruz.

Özünde ve temelinde öncelikle ekonomik yetersizliklerin, toplum kesimleri arasında oluşan ve bir uçurum hâline gelen gelir adaletsizliğinin yarattığı, bunun sonucunda oluşan eğitimsizlik ve kültürel erozyonun yarattığı bozuk ruh hâlinin tezahürüyle hemen her gün karşılaştığımız bu insanlık dışı davranışların da ana kaynağı olarak görülmelidir. Esasen sadece kadına değil her türlü canlıya yönelik şiddetin önüne geçilmesi, insanca, hakça bir düzenin mutlak surette ve ivedilikle oluşturulması tüm insanlığın ortak sorumluluğudur.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Diyarbakır'ın Çınar ilçesi Çömçeli köyüne bugün yapılan muameleye ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyarbakır Çınar ilçesi Çömçeli köyü bugün 12 Eylül sabahına uyanır gibi uyandı. Tomalarla, akreplerle ve yüzlerce askerî personelle sabahın ilk ışıklarında köye baskın yaparak sadece bir çimento fabrikasının maden ocağından alacağı numune için bir köye yapılan bu muamele kabul edilemez. Orada savunulan şey, sonuçta oradaki köylüler hayvancılıkla geçimlerini sağlıyorlar. Orada savunulan şey, doğanın kendisidir. Köyün hemen 200 metre yapışığında bir ponza açılması için bugün bu şekilde bu köye böyle bir muamele yapıldı. Bugün ilk defa o Çömçeli köyü çocukları okula gidemedi, gençleri gözaltına alındı.

Buradan, Meclisten sesleniyoruz: Orada doğayı, orada yaşamı, orada hayvancılığı korumak adına bu faaliyetinizden vazgeçin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

4.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un İlkadım ilçesinde yaşanan acı olaya ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçim bölgem Samsun'da, İlkadım ilçesinde barınak yanındaki bir çöp konteynerinde ne yazık ki 9 köpeğin cansız bedeni bulundu. Ülkemizde vahşetin nasıl normalleştiğinin en utandırıcı göstergesi olan bu acı olay, eksik, etkisiz ve yanlış yönlendirilmiş politikaların bir sonucudur ve ayrıca gerekli adımlar atılmadıkça benzer olayların süreceğinin acı bir uyarısıdır. Hayvanları hâlâ birer

can olarak göremeyen, onları hedef alan saldırıları, katliamları caydırıcı yaptırımlarla cezalandıramayan her kimse bu katliamın faili de odur. Hayvanları koruyamayan bir düzeni kabul etmiyoruz. Gerçek yaptırımlar, güçlü denetim ve hayvanı can olarak tanıyan bir hukuk artık kaçınılmazdır.

Teşekkür ediyorum.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, 2026 yılı bütçesinden Tokat'ın beklentilerine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, 2026 yılı bütçesinden Tokat'ın beklentileri hakkında söz isteyen Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) - Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Dünya yüzünde gördüğünüz her şey kadının eseridir." sözünü hatırlatarak kadına yönelik her türlü şiddet ve sömürüye hayır diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2025 yılında yaşadığımız zirai don felaketi 6,5 milyar lira topraklarımıza zarar vermiştir. Bu 190 bin dönümlük alandaki zararın devletin verdiği 5-6 bin lirayla telafi edilemeyeceğini hepimiz biliyoruz. Don ve fiyat şokundan etkilenen bölgelerde çiftçilerimizin 2025 yılı sulama bedellerinin, tarım BAĞ-KUR primlerinin bütçeden verilmesini talep ettik ama ne acı ki Hükûmet buna duyarsız kaldı. Yine, Tarım Kredi, Ziraat, Vakıf ve Halk Bankası zirai borçlarının da iki yıl faizsiz ertelenmesini söyledik ama yine o ses de duyulmadı. Maalesef, bu haklı talep her daim AK PARTİ iktidarından geri dönmektedir.

Tokat, 250 rakımdan 1.200 rakıma kadar değişen bir coğrafyaya sahip. TARSİM teminat başlangıcını 1 Mayıs sayıyor. Bu da bölgemizde "Çiçek açmadan sigorta yok." defansına takılarak çiftçiler perişan olmaktadır ve bunun yanı sıra, hububat ve yağlık ayçiçeği gibi ürünlerin de don kapsamına alınmasını istemektedirler. Kapsam dışı bırakılan dönemler için alınan primlerin de üreticiye iadesi gerekmektedir.

Hayvancılıkta da tablo iç açıcı değil. Çoban desteğinin 100 küçükbaş anaç koyundan 150 kuzu, oğlak şartına bağlanması, bölgemizde ortalama 100 baş sığır, koyun, keçi varlığı olan çiftçileri rahatsız etmektedir yani 200 baş koyun ve kuzuya çıkarılması gerekiyor. Bu da bölgemizde zordur. Dolayısıyla "Destek almayın." diyor. Bu talepten geri dönülmesi gerekiyor. Ziraat Bankası, küçükbaş hayvan için 7.500 lira destek veriyor. Arkadaşlar, 7.500 liraya koyun, kuzu yok. Bunun en az 15 bin lirayla bu bütçede güncellenmesi gerekiyor.

İşçi ve memur 7200 günde emekli olurken çiftçi 9000 günü bekliyor; bu çarpıklığın da düzeltilmesi gerekiyor. Köyde yaşayan kadınların, aile tarımının lokomotifleri anaların güvencesini yani tarım sigorta primlerini devlet yatırmalıdır.

Bölgemiz son zamanlarda Toprak Mahsulleri Ofisinin el atmasıyla birazcık canlandı ve ne oldu? Artova'da, Zile'de ve diğer ilçelerimizde buğday alımına başladı. Var olan Artova ve Zile Ofislerinin güncellenerek günün ihtiyacına cevap verecek hâle getirilmesi gerekiyor. Yine, Kelkit Vadisi'nde, Erbaa-Niksar-Taşova hattında tesisli bir Toprak Mahsulleri Ofisi ajans müdürlüğünün kurulması gerekiyor. Tokat'a mutlaka olmayan bir lisanslı deponun da getirilmesi gerekiyor. Hububat ve yağlık ayçiçeği gibi ürünler de mutlaka bölgede teşvik kapsamında hak ettiği noktaya çıkarılmalı. Çiftçi artık "Biz söylemekten bıkip usandık, Tarım Bakanları da kulaklarına tıkaç koydular." diyor yani artık ÖTV'siz, KDV'siz mazot ve önceden hazırlanıp bu aylarda ifade edilmemiş taban fiyatı olmadan yüzünü toprağa dönüp bakası gelmiyor.

Erbaa ilçemizde 460 dönüm serada, 100 dönümü de açık alanda üretim yapan Erbaa Süs Bitkileri Üreticileri Birliği 1 dönüm seradan yıllık 600 bin liraya yakın gelir elde etmektedir.

Niksar'da Kelkit Irmağı kenarında Devlet Su İşlerinin ıslah ettiği 2.500 dönümlük birinci sınıf tarım arazisinin mutlaka sera ve çiçekçilik ihtisas organize sanayi bölgesi olarak planlanması, köylerin ortaklaşa kuracakları kooperatiflerle ülkemize yüksek katma değerli üretim yapan bir üs hâline dönüştürülmesi gerekiyor. Tokat'ın artık tarıma dayalı ihtisas OSB talebinin dikkate alınıp hak ettiğini görmekteyiz.

51 ilde mücadele eden "yerel parlamento" dediğimiz il genel meclisi üyelerinin özlük haklarının bu bütçede görüşülerek çözüme kavuşturulması gerekiyor.

Tokat -önceden de sık sık ifade etmiştim- âdeta maden şirketlerine parsel parsel bağışlanmış gibi verilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

KADİM DURMAZ (Devamla) - Yetmezmiş gibi iki gün önce yine Almus ilçesi Çiftlikköy Yaylası'nda, Çilehane Köyü Yaylası'nda, Çamköy Yaylası'nda yeni bir 4'üncü grup maden arama ruhsatı verilerek hem doğamız hem de çiftçilerimiz rahatsız edilmektedir. Bu tabloların bu coğrafyada yaşanmaması gerekiyor.

Yine, yıllardır tekrar etmekten bızmı usanmadığımız, Tokat'ı Samsun'dan güneye bağlayacak olan Zile-Amasya yolu, devamında Yozgat-Kapadokya-Mersin Limanı'na gidecek Zile-Çekerek yolu -18 kilometre- dikkate alınmalı. Pazar-Zile 30 kilometre, Turhal üzerinden Erbaa'ya bir yol, Topçam üzerinden yine Erbaa'ya bir yol ve kazalarıyla hepimizin yüreğini inciten Reşadiye'ye bir alt geçit, şehre de ikinci bir köprü kaçınılmaz diyoruz.

Bütün bu talepleri dikkate almayan iktidar grubuna "Sümmani'yim ben bu derdi niderim/Başım alıp diyar diyar giderim/Yarın mahşer günü dava ederim/Mahşer yerine siz gelmez misiniz?" diyor Tokatlılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ersever...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadınların yok sayılmasına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Erkek egemen düzenin kadınlara nefes almayı bile lütuf saydığı bir ülkede yaşıyoruz. 2025 yılının ilk altı ayında koruma kararına rağmen 9 kadın öldürüldü ama hesap veren kimse yok. Bu kader değil örgütlü bir cezasızlık düzenidir. Batıkent'te katledilen Başak Gürkan Arslan'ın 5 yaşındaki kızının "Babam tuttu, dedem kesti." sözleri bu ülkenin tarifi olmayan utancıdır. Koruma tedbirleriniz yetersiz, 6284'ü uygulamıyorsunuz, İstanbul Sözleşmesi'nden çıktınız. Son on iki yılda 1.858 kadın öldürüldü. Kadınları yok sayan bir iktidarın geleceği olmaz. Biz buradayız, korkmuyoruz, susmuyoruz, geri çekilmiyoruz. Cumhuriyet bir kadın devrimidir, cumhuriyetin kadınları bu köhne düzeni değiştirecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Uysal...

6.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Öğretmenler Günü'ne ve Mersin'in üretiminde Türkiye lideri olduğu ürünlere ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Aziz Atatürk'ün bizlere emaneti olan öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü saygıyla kutluyorum. Öğretmenlerimize ve özellikle engelli öğretmen adaylarımıza ilave kadro verilmesini ve vatandaşımızın derdini dinleyen, deva olan, devletimizi en iyi şekilde temsil eden muhtarlarımızın yetki alanlarının genişletilmesini, son olarak da biliyorsunuz, Mersin çilek, cennet hurması ve kabak üretiminde Türkiye lideridir, çiftçilerimizi desteklemek adına bu ürünlerin ithalatının durdurulmasını, ihracatına da teşvik verilmesini talep ediyoruz.

Saygılarımla.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Ösen...

7.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Türkiye maalesef kronik hâle getirilmiş kadın cinayetleriyle anılan bir ülke olmuş durumda. 2024 yılında ülkemizde 394 kadın öldürüldü; 394 kadının 111'i boşanmak istemek, evlenmek istememek, ilişkiyi reddetmek gibi nedenlerden dolayı öldürüldü. Bu ülkede kadınların güvende ve özgürce yaşayabilmesi için şiddetin caydırıcı düzenlemelerle önlenmesi ve güçlü bir sistem kurulması gerekmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında İstanbul Sözleşmesi yeniden yürürlüğe konulacak ve gerekli tüm adımlar cesaretle atılacaktır.

BAŞKAN - Sayın Hülakü...

8.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Kültür Mahallesi'nde hak sahiplerine teslim edilen TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

TOKİ, Bingöl halkıyla dalga geçiyor. Bingöl Kültür Mahallesi'nde hak sahiplerine teslim edilen konutlar için yapılan yeni borçlandırma hukuki ve insani hiçbir ölçüye sığmıyor. 2023'te ortalama 100 bin lira olan borçlar, bugün 2 milyon lirayı aşmış, alacaklı konumundaki hak sahipleri bile borçlandırılmış. 2023-2025 arası geriye dönük yüzde 43 faiz uygulanmış, yıllardır süren mağduriyete kira yardımı bile yapılmadı. Bugün yurttaşlar bir kez daha cezalandırılıyor. Birkaç gün önce Bingöl'e gelip mağdur hak sahipleriyle toplantı yaptılar. Fahiş faizden yüzde 43 indirdiler yani yine ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalıştılar ama Bingöl halkı sahipsiz değildir. Bu adaletsizlik derhâl ortadan kaldırılmalı, borçlar iptal edilmeli ve geçmişe dönük kira yardımları ödenmelidir.

Teşekkürler.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz isteyen Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Çocuklarımızı emanet ettiğimiz, geleceğimizi şekillendiren, ülkemizin her bir köşesinde canhıraş bir mücadele içinde eğitim öğretim hizmeti ifa eden, ülkemizin en temel meselesi eğitimin kalbi sevgili öğretmenlerimizi, bir öğretmen olarak yüce Meclisimizden saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. Rahmetirahman'a kavuşan, hepimizin üzerinde çok büyük emekleri olan öğretmenlerimizi ve

görevleri başında nesillerimize hizmet ederken alçakça katledilen şehit öğretmenlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Dünyanın dört bir yanında, insanlığın ayaklar altına alındığı coğrafyalarda, Arakan'daki mülteci kamplarında, Afrika'nın en ücra köşelerinde milletimiz adına Maarif ve Diyanet Vakıflarımız ve STK'lerimizle insanlığı medeniyetimizin ışığıyla aydınlatma gayretiyle eğitim hizmeti veren öğretmenlerimizi saygıyla selamlıyor, emekleri için insanlık adına teşekkürlerimizi sunuyorum.

Nesillerimize her hareketimizin ahlaki bir değeri olduğunu tanıtan, hayâya hayran gönüller, insanlığı seven temiz yürekler yetiştiren, vicdanlarımıza her an Allah'ın huzurunda yaşamayı öğreten, mesleğine âşık öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü tebrik ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 800 bin atama bekleyenler için de bir şey diyecek misiniz?

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) - Bu vesileyle, insanlığa adaleti, eşitliği, merhameti, barışı, kardeşliği ve insanlığı öğreten "Ben de bir muallim olarak gönderildim. İlim rütbesi rütbelerin en yücesidir." diyerek ilmin ve âlimin değerini yücelten, insanlığın başöğretmeni, ümmeti olmakla şereflendiğimiz Hazreti Muhammed Mustafa (SAV) Efendimiz'i salat ve selamla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, milletimizin geleceği adına öğretmenlerimizin üstlendiği misyon elbette ki kutsaldır. Üstlendikleri sorumluluk, verdikleri emek ise her türlü takdirin üstündedir. O öğretmenlerimizin daha iyi imkânlarla, daha iyi şartlarda eğitim öğretim hizmetini ifa etmeleri ülkemizin geleceği açısından çok büyük önem arz etmektedir. Onlar için ne yapsak azdır, ne yapsak yetersizdir.

Öğretmenlerimizin özlük haklarının iyileştirilmesi, eğitim öğretim imkânlarının çağın gereklerine uygun hâle getirilmesi, okullarımızın yenilenerek her türlü ihtiyaca cevap veren donanımlı hâle getirilmesi bugüne kadar AK PARTİ hükûmetlerimizin en önemli hedeflerinden oldu ve olmaya devam edecek.

Bu kadar büyük sorumluluklar yüklediğimiz öğretmenlerimizin yetiştirilmesinin önemi de çok büyüktür. Millî Eğitim Akademisinin kurulması öğretmen yetiştirme konusunda ileri bir adım olmuştur, önemli fırsat ve imkânlar sunmaktadır. Zira, 1 milyon 187 bine ulaşan öğretmen sayımızla öğretmen açığımız oldukça azalmıştır. Bu nedenle, eğitim fakültelerimizin sayıları ve kontenjanları ihtiyaca göre revize edilmelidir. Akademik başarıları yüksek öğrencilerimizi öğretmenlik mesleğine çekmek ve rol model öğretmen yetiştirebilmek amacıyla öğretmen eğitimine okulların aktif olarak katılımını sağlamak, öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerini artırmak, öğretmen eğitimi için yeni öneriler getirmek de büyük önem arz etmektedir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Mülakat mağdurlarına bir şey var mı?

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) - Nurettin Topçu'nun ifadeleriyle: "Toplumların yol göstericileri olarak öğretmenlerimiz hayatımızın yapıcısı ve aktörüdür, evlatlarımız için en önemli rol modelidir."

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 800 bin atama bekleyene de bir şey söyle ya!

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) - O en doğru, en güzel hayat örneğini yapar, hazırlar, sunar, biz yaşarız. Öğretmen sadece bilgileri öğrencilere aktaran kişi değil başarısızlıkların nedenlerini araştıran, yaptığı işi seven ve engellere karşı cesur olan kişidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Devrinizde kan ağlıyor öğretmenler. Sorun bakalım akademiye istiyorlar mı? Başka bir dünyadan bahsediyor.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKİF YILMAZ (Devamla) - Yüreklerin merhametsizliğinden, hislerin bayağılığından ve iradelerin gevşekliğinden, inançların zayıfladığı devirlerde bu gevşemeden mesul olan öğretmendir. Bu sorumluluk bilinciyle canla başla çalışarak nesillerimizi zihnen, bedenlen ve ahlaken insanikâmil olarak yetiştirmeye çalışan, üzerimizde büyük emekleri olan tüm öğretmenlerimizi ve aziz Meclisimizi saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İZZET AKBULUT (Burdur) - Başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, bu 800 bin atama bekleyen ne olacak?

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Bugün ülkemizin ve dünyanın her yerinde kadınlar şiddete, eşitsizliğe karşı seslerini yükselterek sokaklarda olacaklar. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonunun açıkladığı 2025 yılının ilk on ayında 317 kadının öldürüldüğü gerçeği artık hiç kimsenin gözlerini kapatamayacağı kadar can yakıcıdır. Ceplerinde koruma kararıyla vahşice katledilen kadınların çıktığı iktidarınızın kulaklarında, kanları ellerinizdedir. Buradan sesleniyorum: Bu akşam kadınların eşitlik, özgürlük mücadelesi için yapacakları yürüyüşlere asla müdahale etmeyin. Korkutamazsınız, susturamazsınız, itaat ettiremezsiniz! Özgürlük, eşitlik kadın mücadeleleriyle bu ülkeye gelecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

10.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2020-2025 yılları arasında en az 1.923 kadın öldürüldü, 4.436 kadın yaralandı, 1.624 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti. 182 kadın taciz edildi, 198 çocuk istismar edildi, 10 kadına ne yazık ki tecavüz edildi. 408 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti. Cezasızlık cinayetleri, taciz ve tecavüzü tetikliyor. Kadın cinayetleri ne yazık ki Türkiye'nin bir silah cenneti olduğu gerçeğini ortaya koyuyor. Ülkemizde neredeyse 36 milyon ruhsatsız silah bulunuyor ve cinayetlerin yüzde 65'i evde, yüzde 57'si de ateşli silahla gerçekleştiği göz önüne alındığında bu silahsızlanmanın önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

Kadını ve aileyi koruyan İstanbul Sözleşmesi yeniden hayata geçirilmeli, Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 sayılı Kanun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afşin-Elbistan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Afşin, Elbistan, Nurhak ve Ekinözü bir haftadır kan ağlıyor. Zehir saçılıyor, insanlar zehir soluyorlar. Afşin-Elbistan Termik Santrali bir hafta on gündür hava koşullarını, iklim koşullarını fırsat bilerek filtresiz bacalardan vatandaşların üzerine zehir saçıyor. Sis var, sisi fırsat biliyorlar ve geceleri verdikçe veriyorlar zehri, insanlar zehir soluyorlar. Defalarca uyardık, isyan ettik, söyledik, "Yapmayın, etmeyin." dedik. Bir hükümet düşünün, kendi yurttaşının zehirlenmesine izin veriyor, kendi yurttaşının ölümüne, kanser olmasına izin veriyor. Ne yapmamız gerekiyor artık Afşin'de, Elbistan'da insanların rahat nefes alabilmesi için? Gidip Çelikler Holdinge ait santralin önünde kendimizi yakalım mı? Ne istiyorsunuz? Yeter artık diyorum, isyan ediyorum. Büyük eylemlerin başlangıcını şimdiden duyuruyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

12.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Kilis'in Elbeyli ilçesinin en önemli sorununa ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cumartesi günü Kilis ilimizin Elbeyli ilçesinde incelemelerde bulundum. Bu küçük ilçemizin ekonomik ve sosyolojik olarak onlarca sorunu var ama en önemli sorunu, zaten dar olan sokak aralarından geçen tırlar. Tırların Elbeyli ilçe merkezi ve çevre mahallelerden transit geçmesi bölge sakinleri için sıkıntı yaratıyor. Yollar toz toprak içinde, çocuklar okula giderken büyük tehlike yaşıyor.

Şoförlerin sınır kapısında beklerken tuvalet, yemek, dinlenme gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir tesis de yok maalesef. Sınır kapısında mal boşaltma işlemi uzun sürüyor ve saat 18.00'e kadar mal boşaltamayan araçların geçişine de izin verilmiyor, orada tır şoförleri mağdur oluyor.

Kilis'ten gelip Çobanbey Gümrük Kapısı'na bağlanan ana yola ilçe dışından bağlantı yolu yapılması talep ediliyor; bunun için uygun arazi, hazine arazileri de mevcut. Başta Kilis Valisi olmak üzere ilgili bakanlıkları göreve davet ediyorum. Tırların şehir merkezinden geçmesini önleyecek bir çevre yolu yapılması ve tır şoförlerinin araçlarını park edebileceği bir tır garajının inşa edilmesi gerekiyor.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, 24 Kasım 1928 tarihine ve Öğretmenler Günü'ne ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 24 Kasım 1928, istiklalimiz için Başkomutan olan Atatürk'ün istikbalimiz için Başöğretmen olduğu gündür. Türk'ü muasır medeniyetler seviyesinin ötesine taşımak için çalışan, fikri hür, vicdanı hür nesiller yetiştiren öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Söylemez...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in, Mersin'in bazı ilçelerine su verilmemesine ilişkin açıklaması

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Mersin'de yaklaşık yedi gün boyunca Akdeniz, Mezitli, Toroslar ve Yenişehir ilçelerine arıza gerekçesiyle CHP'li Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından su verilmedi. Vatandaşlarımız ve esnafımız susuzluktan perişan oldu. Türkiye'nin en pahalı suyunu satan CHP'li Mersin Büyükşehir Belediyesi tam yedi gün boyunca teknik arızayı gidermekten âciz olduğu gibi vatandaşlarımıza da düzgün bir açıklama yapamadı. Her zaman dediğimiz gibi CHP demek susuzluk demektir, CHP demek çamur demektir, CHP demek çöp dağları demektir, CHP demek çukur demektir... (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Türkiye'deki su sorununu görmüyor musunuz?

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - ...CHP demek baklava kutuları demektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gül...

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yani siz bu zamana kadar ne yaptınız acaba?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Çamur, çukur, hepsi sensin! Çamur, çukur, hepsi sensin! Çamur, çukur, hepsi sensin!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yazıklar olsun, çamur ne ya! Çamur ne ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Sana yazıklar olsun! Sana yazıklar olsun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Çamur da sensin, çukur da sensin! AKP demek çamur demektir, çukur demektir, pislik demektir, tamam mı! Yazıklar olsun!

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Size yazıklar olsun! Yedi gün boyunca millet susuz kaldı sizin beceriksizliğinizden dolayı, yedi gün boyunca Mersin'de, gidin bakın.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak, aynaya; orada çamuru da görürsün, çukuru da görürsün!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir şeyi doğru düzgün açıklayamaz mısın? Kendini doğru düzgün ifade edemez misin? Hadi defol şimdi! Hadi defol şimdi!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak, görürsün! Aynaya bak, aynaya!

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Sizin beceriksizliğinizden dolayı yedi gün boyunca Mersin halkı susuz kaldı. Beceriksizsiniz, bunu kabul edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - CHP'li belediye beceriksiz, sizin Belediye Başkanınız bunu kabul ediyor, kendi Belediye Başkanınız "Bizden kaynaklı." diyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kendini doğru düzgün ifade et. Kendini doğru düzgün ifade et, partiye niye hakaret ediyorsun? Partiye niye hakaret ediyorsun?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Aynaya bak, aynaya bak; çamuru da görürsün, çukuru da görürsün!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Partiye niye hakaret ediyorsun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hakaret yok burada, hakaret yok.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "CHP demek çamur demek." hakaret değil, öyle mi yani?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Eleştiride bulunuyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Çamur." demek, "Pislik." demek hakaret değil yani.

BAŞKAN - Sayın Gül, buyurun.

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yıllardır hep birlikte özlemini çektiğimiz, öğretmenlerimize yakışır bir öğretmenevinin...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Eleştiriye tahammül edeceksiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Grup Başkan Vekili böyle olursa o da öyle olur zaten.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Susuzluktan bahsederek eleştiride bulunuyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Çamur demek, çukur demek, pislik demektir." diyor ya! Sen mi savunuyorsun bunu ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Eleştirilere tahammül edeceksiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bak, görüyor musun, çekiyor gidiyor; görüyor musun, çekiyor gidiyor! Bombayı attı, çekiyor gidiyor, bu kadar basit işte! Yazıklar olsun! Bunlar milletvekili diye burada görev yapıyorlar.

BAŞKAN - Sayın Gül, bir dakika, baştan alalım.

Buyurun.

14.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt'te 18 Aralıkta yapım ihalesi gerçekleşecek öğretmenevine ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yıllardır hep birlikte özlemini çektiğimiz, öğretmenlerimize yakışır bir öğretmenevimiz olsun dediğimiz o güzel hayal artık gerçeğe dönüşüyor. Yeni Siirt Merkez Öğretmenevimizin yapım ihalesi 18 Aralık 2025 Perşembe günü gerçekleşecek. Bu, "Öğretmenlerden daha güçlü devlet olmaz." diyen bir liderin, Sayın Cumhurbaşkanımızın öğretmenlerimize olan sevgisinin somut bir nişanesidir.

Sevgili öğretmenlerim, sizler, terörün en karanlık günlerinde bile bu toprakları terk etmediniz. Köylerde, ilçelerde bir kalem, bir defter, bir tebessümle çocuklarımızın elinden tutunuz. Bu öğretmenevi sizin alın terinize, fedakârlığınıza, sevginize bir teşekkürdür. Bu vesileyle, başta şehit ve gazilerimiz olmak üzere tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü yürekten kutluyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

15.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Atatürk'ün "Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır." sözü, sadece bir hitap değil bu ülkenin kaderini şekillendiren en büyük vizyondur çünkü öğretmen bir çocuğun umudu, bir memleketin geleceğidir.

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Uşak'ın dört bir yanında, köyünde, kasabasında, kent merkezinde tüm zorluklara rağmen ışık olmaya devam eden Uşaklı öğretmenlerimize özel olarak teşekkür etmek istiyorum. Emekleri, sadece sınıfları ve öğrencilerimizi değil geleceği de aydınlatıyor.

Atanamamış, mülakat mağduru edilmiş, Akademi bahanesiyle bekletilen tüm genç öğretmen adaylarımızın da Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. Asla umutsuzluğa kapılmasınlar, bu ülkenin öğretmenleri hak ettikleri değeri Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında alacaktır.

Başta Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere eşimin, ülkemizin en kıymetli emekçileri olan tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

16.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddet, insanlığın onuruna vurulmuş en acı darbedir. Bugün, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle şiddetin her türüne hiçbir türlü izin vermeyeceğimizi bir kez daha ifade ediyorum.

AK PARTİ olarak biz, kadını hayatının öznesi olarak kabul eden bir hareketiz. 2002'de Mecliste yalnızca 24 kadın milletvekili vardı, bugün ise kadın temsilimiz 118 vekile yükseldi. Bu artış, kadınlarımızın güçlenmesinin, seslerinin çatı altında daha gür duyulmasının somut göstergesidir. Biliyoruz ki kadın bir evin huzuru, bir toplumun vicdanı, bir milletin geleceğidir. Kadının incinmesi aslında hepimizin incinmesidir. Bu yüzden her kadınının canı, onuru ve güvenliği bizim kırmızı çizgimizdir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Kadın güçlenirse toplum güçlenir." anlayışıyla kadınlarımızı güçlendiren, özgürleştiren; huzurlu, güvenli, onurlu bir geleceğe sahip olması için mücadele eden bizlerin bu mücadelesi kesintisiz devam edecek diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Tatar...

17.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Şırnak balına ilişkin açıklaması

ARSLAN TATAR (Şırnak) - Şırnak, sadece dağlarının heybetiyle değil peteklerin altından akan balla da anılıyor. Faraşın Yaylası'ndan Küpeli Dağı'na, Cudi'nin eteklerinden Namaz Dağı'na kadar Şırnak'ın bütün yaylalarında arılar dolaşıyor. 1.250 kararlı çiftçi, 80 bin kovanla her yıl 700-800 ton altın sarısı bal üretiliyor. Bu bal birçok endemik ve şifalı bitkinin özünü taşıyor. Beytüşşebap'ın meşhur Faraşın balı tadıyla, kokusuyla, şifasıyla dillere destan. Artık o balın coğrafi işareti de bulunmaktadır. Markalaştı, paketleni, Türkiye'nin dört bir yanına hatta yurt dışına ulaşır oldu. Modern bal dolum tesisi, temel petek üretim ünitesi, arı hastalıkları laboratuvarı, soğuk hava deposu, satış merkeziyle Şırnak balı dünyaya daha güçlü bir şekilde merhaba diyecek.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

18.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay TOKİ deprem konutlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'da insanlar hâlâ enkazın tozunu üzerinden silmemişken TOKİ deprem konutlarında uygulanan fahiş aidat artışları depremzedenin yarasını derinleştiriyor. Daha tam oturulabilir hâle gelmemiş TOKİ deprem konutlarında depremzedenin önüne bir de fahiş ve keyfi aidat artışları koymak hangi vicdana sığar? Hani Bakan "Aidatlar makul seviyeye çekilmeli." diye uyarıyordu? İktidar bu uyarının gereğini neden yapmıyor? Yönetimler hesap vermiyor, denetim yapılmıyor; depremzede ise dayanma gücünün sonuna geliyor.

Bu millet depremin yükünü taşıdı ama bu haksızlığı taşımak zorunda değil. Buradan açıkça çağrı yapıyorum: Depremzedelerin hakkını koruyun, yönetimleri denetleyin, aidatları adil ve şeffaf biçimde düzenleyin, depremzedeyi daha fazla yük taşımak zorunda bırakmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şenyaşar...

19.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, hapishanelere ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde sordukları sorulara ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hapishaneler bir ülkenin aynasıdır. 124 bin mahpus, kapasite pazarlığından dolayı ya yerlerde ya da nöbetleşe yatar. Cezaevinde 0-6 yaş arasında 822 bebek ve çocuk var. Şartlı tahliye hakkı idari gözlem kurulu tarafından keyfi gerekçelerle engellenen 24 yaşındaki hasta tutsak Mehmet Durak Karak otuz bir yıldır cezaevinde kalmaya devam ediyor. Hasta tutsaklar bu ülkenin kanayan yarasıdır.

Kuyu tipi hapishanelere karşı birçok cezaevinde açlık grevleri devam ediyor. Siyasi hesaplaşmalar bir tarafa bırakılarak on birinci yargı paketi Covid eşitsizliğini ortadan kaldıracak şekilde hazırlanmalı ve bir an önce Meclise gelmelidir.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde soruyoruz: Rojin Kabaiş'in katillerini kim koruyor? Gülistan Doku nerede?

BAŞKAN - Sayın Coşar...

20.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) - Bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Kadınlar yaşam hakkı, özgürlük ve eşitlik mücadelesi veriyor. Kadın cinayetleri her yıl artarak devam ediyor. 2025 yılında 241 kadın cinayeti, 76 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti. Kadınlar evlerinde, iş yerlerinde, sokakta şiddete uğruyor, katlediliyor. "Kadına şiddete sıfır tolerans." diyen iktidar, kadınların güvencesi olan İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede hukuksuz bir şekilde çıktı. 6284 sayılı Kanun, etkin uygulanmadığı gibi tartışmaya açılıyor.

Bugün binlerce kadın seslerini duyurmak için meydanlara çıkacak, özgürlük ve eşitlik için kadınlar susmayacak, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında İstanbul Sözleşmesi yeniden yürürlüğe girecektir.

BAŞKAN - Sayın Çiler...

21.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, 29 Ekimde Gebze-Darica Metro Hattı üzerinde bir binanın çökmesinden sonra yaptıkları çağrıyla ilişkin açıklaması

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

29 Ekimde Gebze-Darica Metro Hattı üzerindeki bir bina çöktü, aynı aileden 4 canımızı toprağa verdik. Bu bir kaza değil ihmaller zinciridir. Denetim sisteminin çöktüğünü gördük. Çevredeki ticari işletmeler "riskli" denilerek kapatıldı. Doğrudur, insan hayatı her şeyin üstündedir. Peki, yıllardır vergisini veren, istihdam sağlayan esnafın suçu nedir? Bu nedenle çağrımız nettir: Mademki riskli diye kapatıyorsunuz, Hazine ve Maliye Bakanlığı derhâl devreye girmeli; bu işletmelere ve ev sahiplerine vergi erteleme, mali yükümlülüklerin durdurulması, kira ve kredi destekleri sağlamalıdır. Afet niteliği taşıyan bu durumda vatandaş yalnız bırakılmaz.

Biz burada kayıplarımızın hakkı, aynı zamanda da hayatta kalanların, ekmeğinin peşindeki insanların adaleti ve hakkı için konuşuyoruz. Milletimizin canı da malı da emanetimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

22.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Manavgat için talep ettiklerine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Manavgat yeni devlet hastanesinin inşaatına başlayalı neredeyse üç yıl oldu, yalnızca yüzde 10'u tamamlanmış durumda. Gecikmenin bedelini hemşehrilerimiz sağlığıyla ödüyor. Mevcut hastaneye bakıyoruz, çok yetersiz durumda; cildiye gibi kritik branşlarda randevu zor bulunuyor, yoğun bakım kapasitesi yetersiz, acil anjiyo yapılamıyor, stent takılamıyor. Vatandaşlarımız özel hastanelere mecbur bırakılmış durumda. Kanseri hastalarımız Antalya yollarında perişan oluyor. Yeni hastane inşaatının iki üç sene içinde bitme şansı yok. O hâlde mevcut hastaneyi güçlendirin, büyütün.

Sağlık Bakanlığından Manavgat'ımıza anjiyo ünitesinin ve kalp-damar cerrahisi bölümünün kurulmasını, eksik branşların ve hekim kadrolarının tamamlanmasını, onkoloji merkezinin açılmasını, ileri düzey tam teşekküllü bir yenidoğan yoğun bakım ünitesinin yapılmasını talep ediyorum. Ekonomisi 55 ilden büyük olan Manavgat'ımız çok daha fazlasını hak ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

23.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, hijyen bahanesiyle nakit paranın yasaklanmasıyla ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hijyen bahanesiyle nakit para yasaklanıyor, dijital kafes adım adım kuruluyor. Ankara'da bir belediye işletmesinin "Nakit, hijyen açısından risklidir." diyerek yalnızca kart ve temassız ödeme kabul etmesi gözlerden kaçmadı. Bu cevap, nakit paranın planlı şekilde devre dışı bırakıldığı şüphesini de güçlendiriyor.

Bugün hijyen bahanesi, yarın güvenlik; sonra bir bakacağız, her adımımızın, her harcamamızın takip edildiği bir dijital kafese kilitlenmişiz. Nakit ortadan kalkarsa özgürlük gider, hesaplar tek tuşla kapatılabilir, izin verilen kadar alışveriş dönemi başlar. Soruyoruz: Bu milletin cebindeki paraya bile karışacak kadar ileri gitmek özgürlük müdür yoksa dijital esaretin başlangıcı mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

24.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'daki tank taburu arazisine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tank taburu arazisini lüks konut için ranta açan Konya Büyükşehir Belediyesi, yaptığı satış yetmezmiş gibi arazinin bir bölümünü daha yine lüks konut için satışa çıkaracağını duyurdu. Belediyenin görevi Konya'yı parsel parsel satmak mıdır? Bu arazi belediyeye devredilirken tamamı yeşil alan olacak diye söz verilmedi mi? Sözünü tutmayanlar, bir yandan arsa satışına devam ederken diğer yandan yaptığı ilk satışla ilgili benim eleştirilerimi kamuoyuna duyuran yerel basını tehdit ediyor. Merhaba gazetesi başta olmak üzere birçok basın organı belediye bürokratları tarafından baskı görüyor. Kamuoyunu bilgilendirerek Konyalıların hakkını savunan gazetelere gözdağı vermeyi bırakın. Konyalılar, şehir merkezindeki o kıymetli alanın ranta kurban edilmesini istemiyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

25.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Dün Öğretmenler Günü'ydü ancak bu özel gün öğretmenlerimizin yaşadığı ağır sorunların gölgesinde kalmıştır. Yanlış eğitim politikaları Türkiye'yi laik ve bilimsel eğitimden uzaklaştırmış, eğitim sistemimizi ideolojik bir çıkmaza sürüklemiştir. Atama bekleyen 800 bin öğretmenin istihdamıyla ilgili Hükûmetin müspet bir planlaması yoktur. 10-15 bin atamanın bu sorunu çözemeyeceği aşikârdır. Öyle görünüyör ki Hükûmet 800 bin eğitilmiş evladından vazgeçmiş, onların geleceğini kaos ortamına bırakmıştır.

Ayrıca, kararları hayata geçirilemeyen Millî Eğitim Şûraları, eğitimin parasal hâle gelmesi, kariyer basamaklarıyla yaratılan statü ayrımı, öğretmene şiddet vakalarındaki artış, yönetici atamalarındaki haksızlıklar ve yaşanan ekonomik sorunlar da varlığını devam ettirmektedir.

Unutulmamalıdır ki Atatürk'ün çağdaş, laik ve bilimsel eğitim vizyonundan sapmadan öğretmenlerimize hak ettikleri adaleti, değeri ve koşulları sağlamak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

26.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, adalet sistemine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda Adalet Bakanlığının 2026 yılı bütçesi görüşülüyor ancak adalet sistemimize baktığımızda büyük bir çöküş içinde olduğumuzu görüyoruz.

Memleketim Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesinde açık cezaevinin kapasitesi aşılmış durumda, insanlar ranzaların yetersiz gelmesi dolayısıyla yerlerde yatıyor. Suçluyu topluma kazandırması gereken ceza infaz sistemi, bugün en temel insanlık standartlarını bile karşılayamıyor. Peş peşe çıkarılan yargı paketleri ise toplumun gerçek beklentilerine çözüm olmaktan çok uzak. İnfaz koruma memurları, psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları düşük ücretler ve ağır koşullar altında tükenmişlik noktasına sürükleniyorlar.

Unutulmamalıdır ki adalet mülkün temelidir. Yapılacak ilk seçim sonrası yıllardır yıpratılarak temeli sarsılan bu düzeni yeniden inşa etmek Cumhuriyet Halk Partisinin Türkiye'ye karşı en büyük sorumluluğu olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

27.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün 24 Kasım Öğretmenler Günü'ydü. Başta Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit öğretmenlerimizin, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve devrimlerinde nesiller yetiştiren tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyoruz.

24 Kasımın Öğretmenler Günü olmasının sebebi, sizin de söylediğiniz gibi, Atatürk'e "başöğretmenlik" ünvanının verilmesinden dolayı yani "Öğretmenler Günü'nü kutlayacağım." diye çıkıp Atatürk'ü anmadan konuşmak hiç kimseye, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına yaraşmaz. Az önce konuşma yapan AK PARTİ'li vekil de yaptı, bizim Burdur'da İl Millî Eğitim Müdürü de yaptı. Atatürk ve onun kurduğu cumhuriyet olmasaydı, biraz kafaları çalışsaydı belki köylerinde sığır çobanı olurlardı ama ne vekil olabilirlerdi ne Millî Eğitim müdürü olabilirlerdi.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

28.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Sındırgı'daki depremzede esnafın isyanına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sındırgı'daki depremzede esnafımızın isyanını dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Sındırgı'daki esnafın sıkıntılarına çözüm olmak üzere AKP Genel Başkan Yardımcısı Belgin Uygur bir müjde açıkladı. Yalnız, bu müjde ne yazık ki tam anlamıyla -dağ fare doğurdu diyebiliriz- boş çıktı. Daha önce 1 milyon lira işletme kredisi alabilen esnafımız bu müjdeden sonra artık 500 bin lira kredi alabiliyor. Daha önce altı aylıktı; evet, bir yıl ödemesiz oldu ama faiziyle, vade

farkıyla. Daha önceden hazırlanan bir teklifte 500 bin liralık kredi için 809 bin lira öderken esnaf, şimdi 500 bin liralık kredi için 871 bin lira ödüyor. Yani tam anlamıyla verilen müjde budur. Bu müjde midir nedir, anlamış değiliz.

Esnafımız bu verilen müjdelerin ve taahhütlerin yerine getirilmesini istiyor. Faizsiz ve masrafsız bir şekilde kredilerinin ertelenmesini, SGK borçlarının ve vergi borçlarının faizsiz bir şekilde ertelenmesini, vergi istisnası istiyor. Esnafımız gerçekten nefes almak istiyor. AKP iktidarından sözlerini tutmasını bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sümer...

29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

31 Temmuz Covid infaz düzenlemesi kapsamında yaşanan mağduriyetler aradan geçen zamana rağmen hâlâ giderilememiştir. Bu kapsamda şartlı tahliyeden ve infaz indirimi uygulamasından yararlanamayan on binlerce kişi benzer durumda olanlarla eşit şekilde değerlendirilemediği için ciddi bir adaletsizlikle karşı karşıyadır. Toplumsal barışın ve hukuk devletinin gereği olarak bu mağduriyetlerin artık çözüme kavuşturulması şarttır. On birinci yargı paketiyle ilgili düzenlemelerde yer verilmesi önemli fırsattır. Eşitlik ilkesinin sağlanması, infazda adil ve kapsayıcı bir düzenleme yapılması, hem mağdurların hem ailelerin uzun süredir beklediği adımı atmak anlamına gelecektir. Bu konuda gerekli adımların gecikmeden atılması elzemdir. Cezaevlerindeki yoğunluk, yetersiz yatak sayısı gibi durumlar artık göz ardı edilmemelidir. Özellikle iktidar unutmamalıdır ki adalet herkes için eşit olmalıdır. Yargıda borsa kurup işini halledenler olduğu gibi bir düzeni yaratanlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Barut...

30.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, engelli yurttaşlara yapılan araç satışı kurallarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, artık ülkemize özgü hâle gelen "ben yaptım oldu" anlayışı sonucu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararıyla özel tüketim vergisi muafiyeti, engelli araç satışında kural değişmişti. Bu kararlar, ÖTV muafiyeti olarak engelli yurttaşlara yapılan satışlarda yerlilik oranı yüzde 40'a çıkarılırken bu istisna kapsamında alınan araçlar için elde tutma süresi de beş yıldan on yıla yükseltildi. Engellilerin donanımlı araç alması da imkânsız hâle geldi. İtibardan tasarruf yapmayanlar, sorunlarına çare bulmadıkları engellilerimizin haklarını yok etti. Bu yanlışın düzeltilmesini istiyoruz. ÖTV muafiyetli engelli araç alımı limiti bu yıl için 2 milyon 200 bin liradır. Artık yerli araç alım şartı ve limit kaldırılmalı, eskisi gibi beş yılda bir değişim yapılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Alp...

31.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kuyu tipi hapishanelere ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında hapishanelere yönelik uygulanan politikalar, insanlık onuruyla bağdaşmayan tecrit ve izolasyonu en üst düzeyde amaçlayan politikalar olup inşa edilen hapishanelerin mimari yapıları da bu amaca hizmet eder şekilde tasarlanmıştır. "Kuyu tipi" olarak adlandırılan, gökyüzünü görmeyi bile engelleyen hapishaneler, mahpusların temel haklarını kullanamadıkları birer mekâna dönüşmüştür. Bunun sonucu olarak 15 mahpus tarafından Türkiye'nin farklı hapishanelerinde başlatılan açık grevleri ve ölüm oruçlarının sona erdirilmesi, mahkûmların taleplerinin karşılanması için Meclisimizi inisiyatif almaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Ertuğ Ertuğrul Bey... Yok.

Sayın Güner...

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, şoför esnafının sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) - Kamyoncu, tırcı, nakliyeciler zor durumdadır. Otoyol köprü geçiş ücret artışları yanında akaryakıtta sürekli zam ve vergi artışları şoför esnafını zorlamaktadır. Araç cihazlarından lastik giderlerine, yedek parça ve bakım masraflarına kadar düzenli fiyat artışı esnafı sıkıntıya sokmaktadır. Şoför esnafı BAĞ-KUR primini dahi ödeyemez duruma düşmüşlerdir. 9000 gün olan primin 7200 güne düşmesi sağlanmalıdır. Şoför esnafı, banka esnaf kredileri ve kredi kartlarını ödemekte de sıkıntıya düşmüşlerdir. Banka takipleri ve icralar da şoför esnafının kapısındadır. Araç trafik sigortası ve kasko ücretlerindeki artış da sıkıntılarını büyötmektedir. Nakliyeciler, alacakları bedelleri bir ayda alırken masrafları peşin ödemektedir. İktidar; nakliyeciler, tırcı ve kamyoncuların sorunlarına çözüm üretmelidir. Şoförlük zor bir meslektir ve bu mesleği yapanların içinde bulundukları sorunlara iktidar çözüm üretmek zorundadır.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

33.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İmralı'ya giden heyete ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tarihe not düşmek için Gazi Meclisten haykırıyorum: AKP, MHP, DEM temsilcilerinden oluşan heyetin İmralı'ya gidip bebek katiliyle masaya oturması bu ülkenin tarihine kazınacak en büyük siyasi utançtır.

Soruyorum: Canibaşının inine öyle korkakça, gizlice, sıvaşarak değil milletin gözüne baka baka neden gidemediniz? Çünkü o meşum ajandanızı bu milletin asla onaylamadığını biliyorsunuz, o yüzden saklanıp gidiyorsunuz. Siz kendi varlık sebebinizi binlerce canımızın katiline bağlamış olabilirsiniz ama bizim güvencemiz aziz Türk milletidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

34.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 24 Kasım 1928 tarihine; SMA'lı, DMD'li ve lösemili çocuklara ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

24 Kasım 1928 Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e "başöğretmenlik" ünvanının verildiği tarih. Başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimizi buradan saygıyla ve minnetle anıyorum.

Aynı zamanda "Türkiye Cumhuriyet" demek "Gazi Mustafa Kemal Atatürk" demektir, "Gazi Mustafa Kemal Atatürk" demek "Türkiye Cumhuriyeti" demektir. Atatürk'ü bu gönüllerden silemezsiniz ne yapsanız ne etseniz; başta "Gazi Mustafa Kemal Atatürk" demek hepimizin görevidir diyorum.

Sayın Başkan, ülkemizde 5.400 SMA'lı ve 6.200 DMD'li ve lösemi çocuğumuz var; devlet olarak bu çocuklarımıza sahip çıkalım; annelerini, babalarını yollarda bağış toplar hâlde bırakmayalım; onları "sosyal güvenlik" çerçevesi, çatısı altına alarak tedavilerini yaptıralım. Yabancıların, turistlerin tedavilerini karşılayan merkezî bütçe neden çocukların tedavisini karşılamıyor? Buradan yüce Meclisi, bakanları ve Cumhurbaşkanını göreve davet ediyorum. Bu çocuklar bizim çocuklarımızdır, bu çocuklara sahip çıkalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Meriç...

35.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'in Araban ilçesinin yol sorununa ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bir ilçe düşünün, ülkenin vergi rekortmeni şehirlerinden birine bağlı ama yolları savaş bölgesini andırıyor. Araban'ın köy yolları yıllardır söz verilen yatırımların sonucunu beklerken iktidar hâlâ makyaj projelerle günü kurtarmanın peşinde. Bu yollar sadece çukurlu değil ihmalde, umursamazlıkla ve yılların biriktirdiği vurdumduymazlıkla çok kötü bir durumda. İnsanlar o bölgede yaşamak zorunda kalıyor, üreticinin traktörü yolda kalıyor, öğrenciler servislerle çile çekiyor, ambulanslar köylere ulaşmakta zorlanıyor ama her nedense, her seçim döneminde "Araban'a hizmet yağıdırıyoruz." diye övünenler seçim bittiğinde ortadan kayboluyor. Sorun Araban'da değil, sorun Araban'ı hatırlamayanlarda. Bu toprakların hakkı, göstermelik çalışmalar değil kalıcı, nitelikli ve insan onuruna yakışır yol hizmeti almaktır. Arabanlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Oduncu...

36.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü'ne ve Batman'da TPAO'ya yapılan 140 işçi alımına ilişkin açıklaması

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkürler Başkan.

Öncelikle 25 Kasım Kadına Şiddetle Mücadele Günü'nde katledilen, kaybettirilen tüm kadınları saygıyla anıyor ve şiddetsiz bir dünya için sonuna kadar mücadele edeceğimizi yineliyorum.

Bir diğer konu: Batman'da TPAO'ya yapılan 140 işçi alımı sürecinde son derece vahim bir tabloyla karşı karşıya kaldık. Kurum daha resmî sonuçlarını açıklamadan işçiler AKP il binasından aranmakta ve "İşe alınıyorsunuz." denilerek parti binasına davet edilmektedir. Soruyorum: Bu listeler AKP il yönetimine kim tarafından, hangi yetkiyle verilmiştir? İşçiler neden resmî sonuç beklerken AKP'den aranıyor? Emekçiler hangi gerekçeyle tek tek aranıp il binasına çağırılıyor? Batman halkının alın terinin siyasi ranta kurban edilmesine izin vermeyeceğimizi söylüyoruz ve şeffaflık istiyoruz. Bununla ilgili derhâl bir açıklama bekliyoruz.

Teşekkürler.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencileri dinleyici locasında bizleri dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, eğitim hayatlarında başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.
Sayın Çömez, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, gıda fiyatlarına, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'a, Türkiye'ye et ihraç eden bazı şirketlere ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, dünyada gıda fiyatları paralel bir seyir izliyor yani ciddi bir artış söz konusu değil ama son beş yıla baktığımızda Türkiye'de yüzde 700'lere varan bir gıda fiyatı artışıyla karşı karşıyayız. Et fiyatına baktığımızda ise bu rakamın yüzde 1.000'leri bulduğunu görüyorsunuz. Peki, dünyada gıda fiyatları artmazken, et fiyatları bu kadar yükselmezken ülkemizde niye bu kadar ciddi et fiyatı artışı var? Dün itibarıyla Londra'dan fiyat aldım, İstanbul'dan fiyat aldım; maalesef, İstanbul'da kıymanın fiyatı Londra'nın 1,5 katı, dünyanın en pahalı kentinden çok daha pahalı bir kıyma ve et fiyatıyla Türkiye karşı karşıya ne yazık ki.

Geçtiğimiz günlerde Sayın Erdoğan bir açıklama yaptı, dedi ki: "Sığır eti, tavuk eti, yumurta üretiminde Avrupa'da 1'inciyiz." Yani bütün Avrupa'da Türkiye en fazla tavuk eti, en fazla sığır eti ve yumurta üreten bir ülkeymiş. Buna rağmen neden yumurta fiyatları bu kadar yüksek ve neden biz hâlâ çok ciddi et ithal ediyoruz, bunu araştırdık ve karşımıza çıkan tablo inanılmaz bir tablo. Birçok veriyi, ne yazık ki Türkiye İstatistik Kurumundan değil, bu ülkenin bakanlıklarından değil Amerikan Tarım Bakanlığının datalarından, verilerinden ve Macaristan Maliye Bakanlığından, Polonya Maliye Bakanlığından, Çekya Maliye Bakanlığından ve Fransız Maliye Bakanlığından aldık ve Türkiye'nin gerçek fotoğrafını maalesef başka ülkelerin resmî raporlarından ve maliye bakanlıklarından öğrendik.

Şimdi, 399 sayılı KHK'den bahsedeceğim. 399 sayılı KHK'nin 15'inci maddesi devlet kurumlarında, bir genel müdürlükte veya KİT'lerde çalışan bir genel müdür ya da yönetici veya onun eşi o kurumun işgal alanıyla ilgili herhangi bir şirkete ortak olamaz, yönetici olamaz, der. Şimdi, son derece açık bu hüküm varken bizim Et ve Süt Kurumunun başındaki Mücahid Taylan yurt dışında şirketler kurmuş. Bir kere, bundan sonra yapılacak hiçbir spekülasyonun -birçok belge de paylaşacağım biraz sonra- karşılığı yok çünkü Mücahid Taylan'ın, bu ülkede Et ve Süt Kurumunun başında olan bir şahsın yurt dışında şirketlerinin olması açık seçik yasaya aykırı.

Ama bunun ötesinde daha neler var, şimdi onlara bir göz atacağım müsaadenizle: Mücahid Taylan Macaristan'da bir şirket kurmuş, kurduğu şirketin adı "Green Farm and Trade"; Macaristan'da bir şirketi var ve büyük hissedarı, sadece ortak değil aynı zamanda bu şirketin yöneticisi. Kendisi bulunla ilgili bir açıklama yapıldığında dedi ki: "Ben bununla ticaret yapmadım, herhangi bir ticari faaliyetim yok, bir para ilişkisi yok." Biz de ne yaptık? Onun dediğine güvenmedik, gittik, Macaristan'da araştırmalar yaptık ve Macaristan'a Mücahid Taylan'ın şirketinden onun mali müşavirinin imzasıyla verilmiş olan bilgileri, belgeleri bulduk. Mücahid Taylan'ın şirketi son dört yıl içerisinde -rakama lütfen dikkat buyurun- 1 milyar liralık ticaret yapmış. Bir daha söylüyorum: Mücahid Taylan'ın şirketi 1 milyar liralık ticaret yapmış.

Şimdi, bakıyorsunuz, Macaristan son üç yıl içerisinde Türkiye'ye 4 milyon kilogram et ihraç etmiş ve et ihraç eden şirkete bakıyorsunuz; bakın, şimdi karşımıza ne çıkacak, size onu anlatacağım: Mücahid Taylan'ın "Şirket kurdum." dediği adrese bakıyorsunuz, insanlar oturuyor orada; bir apartman dairesinde karı-koca, 2 de çocuğun olduğu bir aile oturuyor yani gayriaktif şirket gibi görünmesine rağmen 1 milyar liralık bir ticaret hacminden bahsediyoruz.

Şimdi, dedi ya... Sayın Bakan da ifade etti. Dün kendisiyle, bizatihi bu bilginin doğru olmadığını paylaştığımda "Araştıracam." dedi. Sayın Bakan Mücahid Taylan'ın şirketini kastederek dedi ki: "O şirket ile Kurum arasında tek kuruluşluk bir ticari faaliyet yoktur." Bu, Meclisin tutanaklarında var, bunu Sayın Bakan söyledi, buyurun; Türkiye Cumhuriyeti tarihine not düşmek için, Meclisin kayıtlarına geçirmek için söylüyorum.

Green Farm and Trade, Mücahit Taylan'ın şirketi; bakın, üstünde de faturanın üstünde de "Et ve Süt Kurumu" diyor. Mücahit Taylan'ın milyarlık ciro yapmış olduğu şirketinden, bakıyorsunuz Türkiye'deki Et ve Süt Kurumuna et ihraç edilmiş. Şimdi, diyebilirsiniz ki: "Bunlar eski." Hayır, eski falan değil, eski olmadığını da kanıtlayacağım. Böyle bir adam, 1 milyar liralık ticaret hacmi olan bir şirketin sahibi -ki başka şirketler de var- nasıl oluyor da 100-150 bin liralık bir maaşla gelip Türkiye'de Et ve Süt Kurumunda çalışıyor? Niye çalışıyor biliyor musunuz? Bağlantıları bitmedi; Macaristan'da, Polonya'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Önemli bir husus, bitireceğim, ne olur müsaade edin bana.

Mücahit Taylan'ın Macaristan'daki işleri daha bitmedi, şimdi devam edeceğim. Mücahit Taylan'ın Macaristan'da ortaklık yaptığı veyahut da beraber olduğu bazı isimler var. Daha önceden Balıkesir'in Bigadiç ilçesinde Mücahit Taylan'ın ufak tefek kasaplık işleri var, bu kasaplık işlerini yaparken orada bazı ailelerle temasa geçmiş; bir de bakıyorsunuz, o şirketlerin SSK'lı, sigortalı çalışan, düşük maaşla, asgari ücretle çalışan personelinin almış götürmüş Macaristan'a; devasa bir şirket kurmuş ve o şirketin ortağı da Osman Kuş -adını tarihe geçmek için söylüyorum- bir de Attila Koletich var. Bunları almış götürmüş, "Livestock Agent Hungary" diye bir şirket kurmuşlar. İşte, bu şirket Türkiye'ye milyarlarca liralık, milyarlarca liralık et ihraç etmiş. Sözleşme var mı? Yok. Peki, ihale var mı? Yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hatta ve hatta, son yapmış oldukları sözleşmede şirketin adını bile gizlemişler; ne kadar, ne zaman mal alacaklarını bile gizlemişler.

Şimdi, daha bitmedi, daha bitmedi: Mücahit Taylan'a bakıyorsunuz, beyefendinin sadece Macaristan'da değil, Çekya'da da şirketi var aynı isimle ve Çekya'daki bu şirket üzerinden Macaristan'a etler gönderiliyor, oradan da Türkiye'ye geliyor; bakar mısınız denklemin ne kadar karmaşık ve ne kadar rant düzeninin kurulu olduğuna!

Şimdi, gelelim, gelelim Polonya'ya. Bakın, Polonya Türkiye'nin yarısı kadar bir ülke. Sayın Erdoğan diyor ya "Biz Avrupa'nın tamamından çok et üretiyoruz." diye; peki, senin ülkenin yarısından küçük bir ülke nasıl oluyor da sana 10 küsur milyar liralık et ihraç ediyor? Onu da araştırdık. Bakın, 2024'te 80 bin ton et ithal etmişiz ve bunu da Polonya'daki Polonia Beef'ten ithal etmişiz. Bunların gümrük kayıtlarını buldum, hepsi burada; Polonia Beef -Türkiye görsün- bu, Kapıkule gümrüğünden alınmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - 8'inci dakika, son dakika...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son iki dakikayı rica ediyorum, istirham ediyorum Başkanım, bitireceğim.

Polonia Beef'ten alınmış bunlar ve Polonia Beef Türkiye'ye 10 küsur milyar liralık et ihraç etmiş. Peki, bu Polonia Beef ne menem bir şirkettir, kimin şirkettir? Her zaman olduğu gibi götürüp buradan birine Polonya'da bir şirket kurdurmuşlar ve o şirketin başına getirmişler, geçirdikleri kişi de Okan Ataş. Okan Ataş isminde bir Türk'e Polonya'da şirket kurduruyorlar ve ondan pazarlıksız, ihalesiz milyarlarca liralık et ithal ediyorlar.

Ha, o da yetmiyor, o da yetmiyor; Polonya'da Polonia Beef'e ek bir şirket daha kurduruyorlar, kurdurdıkları şirket -onun da detayları burada- Polonia Beef Farm. Bunu da Polonya'nın Maliye Bakanlığı detaylarından çıkarttık. Bir de bakıyorsunuz, bu şirketin en büyük ortağı 19 yaşında, bir başka becerikli girişimci, bir başka becerikli yatırımcı, AKP'nin Gençlik Kollarının MKYK üyesi, 19 yaşında bir öğrenci, milyarlarca liralık ticaret yapan bir şirkete ortak edilmiş beyefendi. Türkiye'de 6 milyon ev genci var; hayallerini kaybetmiş, umutlarını kaybetmiş, heyecanlarını kaybetmiş, geleceğiyle ilgili hiçbir beklentisi olmayan 6 milyon ev genci var; AKP'nin Gençlik Kollarından öğrenciler götürülüp yurt dışında milyarlarca ticaret yapan şirketlerin başına geçiriliyor.

Bakın, dünyanın en pahalı etini yiyoruz. Avrupa'da 7 dolar olan et bizim ülkemizde 17 dolar. Niye? Çünkü Türkiye'de tarım ve hayvancılık planlı bir şekilde bitirildi. Hayvancılık planlı bir şekilde çöktürüldü ve çöktürülen hayvancılığın faturası bu milletin sırtına yüklendi. Maalesef, biz büyükbaş hayvanı Uruguay'dan, Brezilya'dan, Güney Afrika'dan veya Avustralya'dan ithal ediyoruz ve eti de karkas eti de ne yazık ki Avrupa'dan ithal ediyoruz. Bütün bunlar yapılırken de korkunç bir rant ve talan mekanizması kurulmuş durumda ve bu millet, maalesef, açlığa ve sefaletle sürüklenmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum; isterseniz mikrofonu açmayın, bitireceğim.

Bunun mutlaka araştırılması lazım, mutlaka ve mutlaka bir Meclis araştırması komisyonu kurularak bu korkunç rezaletin üstüne gidilmesi lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çömez.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Akçay.

Buyurun Sayın Erkan Akçay.

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Başbuğ Alparslan Türkeş'in doğumunun 108'inci yıl dönümüne, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve 22 Kasım Fahrettin Paşa'nın vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in doğumunun 108'inci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Başbuğ Türkeş, sadece bir siyasi partinin lideri değil ömrünü Türk Milletinin bekasına, Türk dünyasının birliğine ve İslam'ın nurlu yoluna vakfetmiş bir dava ve ülkü insanıdır; 1917'de Lefkoşa'da doğan bir Türk çocuğu olarak başladığı hayat yolculuğunu milyonların kalbine Başbuğ olarak nakşetmiş bir liderdir. Onun hayatı mücadele ve çileyle yoğrulmuş, sabırla bilenmiş, inançla çelikleşmiştir; 1944 yılında tabutluklarda işkenceye tabi tutulduğunda da 1980'de Mamak zindanlarında idamla yargılandığında da millî duruşundan taviz vermemiştir. Başbuğ Türkeş, sadece bir aksiyon adamı değil çağının ötesinde bir fikir devidir, Türk milliyetçiliği fikriyatını siyasi program hâline getirmiştir ve bu program Dokuz Işık Doktrini olarak somutlaşmıştır. Milliyetçilik ile demokrasiyi ikiz kardeş olarak ifade etmiştir ve "En kötü demokrasi en iyi ihtilalden daha iyidir." diyen odur. Arkasında vatan sevgisiyle çarpan milyonlarca yüreği, "önce ülkem ve milletim" diyen Milliyetçi Hareket Partisini ve dünyanın en büyük gençlik hareketi olan Ülkü Ocaklarını bırakmıştır. Bizler onun evlatları, onun talebeleri olarak bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin öncülüğünde Başbuğ'umuzun açtığı yolda, gösterdiği hedefe durmadan yürüyoruz.

Bu vesileyle, cennetmekân Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş başta olmak üzere, vatan ve dava uğruna toprağa düşmüş tüm şehitlerimizi rahmetle anıyoruz. Milyonlarca seveni, Başbuğ Türkeş nidalarıyla yüreklerinde Yesevi ateşi, gönüllerinde Yunus sevgisi, bakışlarında Fatih bakışı ve duruşlarında Atatürk duruşuyla kutlu yolu takip etmektedirler.

Sayın Başkan, dün, milletimizin istikbalini omuzlarında taşıyan ilim ve irfan ordumuzun kahraman neferleri olan öğretmenlerimizin gününü kutladık. Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." sözü eğitim davamızın özetidir. Öğretmen, sadece sınıfa girip ders anlatan değil bir milletin ruh kökünü sulayan, filizleyen, hamuru yoğuran bir sanatkârdır. Bir harf öğretebilmek için mum gibi eriyen, eridikçe etrafını aydınlatan o fedakâr yürekler Türkiye'nin gerçek mimarlarıdır. Bizim öğretmenimiz Türkiye'nin teminatıdır; onların huzuru, milletin huzurudur; onların itibarı, devletin itibarıdır. Mutsuz bir öğretmenin kaygılı nesiller yetiştireceği gerçeğinden hareketle, öğretmenlerimizin refahını artıracak, yüzlerini

güldürecek ve öğrenciyle bağlarını güçlendirecek adımlar atılmalıdır. Temel hedef ve dilek, atanamayan tek bir öğretmenin kalmamasıdır.

Eğitim camiasındaki mağduriyetlerin giderilmesi adına şu adımlar önem arz etmektedir:

1) 2023 KPSS'de ilk 20 bine girdiği hâlde mülakatta elenen 1.611 öğretmen adayının haklarının iadesi ve bu amaçla ilave kontenjan tahsis edilmesi.

2) 2024 KPSS'de yüksek puan alıp dereceye girmesine rağmen kısıtlı kontenjanlar nedeniyle atanamayan adaylara ek kontenjan hakkı tanınması.

3) 2025 Akademik Giriş Sınavı için belirlenen 10 bin kişilik kadronun artırılması ve on dört aylık eğitim süresinin daha makul bir seviyeye çekilmesi.

Bu düşüncelerle, başta Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm öğretmenlerimizi saygıyla anarken tüm şehit öğretmenlerimizi de rahmetle anıyoruz ve tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyor, her birine sevgilerimizi, saygılarımızı sunuyoruz.

Sayın Başkan, 22 Kasım günü Medine Müdafisi, Çöl Kaplanı Fahrettin Paşa'nın vefatının yıl dönümüydü. O Mondros'a ve "Teslim ol!" emirlerine rağmen "Peygamber'in kabrini düşmana çiğnetmem." diyerek tarihin en şerefli direnişlerinden birini sergilemiştir; iki yıl yedi ay boyunca açlıkla, susuzlukla, hastalıkla ve ihanetle savaşımıştır; askerleriyle çekirge yiyerek hayatta kalmış ama al sancağı asla yere düşürmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Kutsal emanetleri bizlere ulaştıran o irade Türk'ün iman kalesidir. Bizler o çelikten iradenin takipçileriyiz, şartlar ne olursa olsun mukaddesatımızı korumaya yeminliyiz. Fahrettin Paşa'yı ve aziz kahramanlarımızı ve şehitlerimizi rahmetle anıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akçay.

YENİ YOL Partisi adına Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen.

39.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Öğretmenler Günü'ne ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Öğretmenler Günü'nü kutladık. Gerek görevinden dönerken şehit edilen Aybuke Yalçın olsun gerek sınıfta ders anlatırken kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden Fatih Ormancı, Özgür İken ya da Sadık Tertemiz gibi öğretmenlerimiz olsun, evlatlarımıza eğitim verme yolunda hayatını kaybeden, şehit olan bütün öğretmenlerimizi rahmetle anıyoruz. Çocukların yüreğine dokunan, bir toplumun kaderini değiştiren tüm öğretmenlerimizi bir kez daha rahmetle anıyoruz.

Ben ilkokulu Batman Cumhuriyet İlkokulu'nda okudum. Doğrusu, üç ay üst üste dersimize giren bir öğretmenimizi hatırlamıyorum o zamanki şartlar nedeniyle ama o dönemden aklımda, zihnimde iz bırakan başta Aliye Sarımaden Öğretmenim olmak üzere, Mehmet Öğretmenim ve diğerlerini ben de buradan minnetle anıyorum.

Dünkü Öğretmenler Günü kutlamaları bir kez daha bir şeyi hatırlattı: Kutlamalar, çiçekler, iyi dilekler güzeldir ama hem eğitimin hem de öğretmenlik mesleğinin gerçek sorunlarıyla yüzleşmemiz gerekiyor. Birçok sorun var, arkadaşlarımız bunlara değiniyorlar. Ben de daha çok, ağırlıklı olarak okullardaki güvenlik sorununa bugün değinmek istiyorum. Güvenli okullar inşa edemediğimiz ve okulların güvenliğini sağlayamadığımız, mesleğe kabul ve meslek hayatı boyunca liyakatli, eşit, adil, rekabetçi bir öğretmenlik sistemi kurmadığımız müddetçe 24 Kasımları da anmanın sadece bir ritüel yönü olacaktır. Oysa bizim bu sorunlarla yüzleşmemiz ve ele almamız gerekiyor. Son bir yıl birçok örnekle bize şunu hatırlattı ki okullarımız güvenli değil; öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz maalesef iyi korunmuyor.

Şöyle bir haberlere bakalım: İstanbul'da bir müdür öğrencisi tarafından vurularak hayata veda etti. Manisa'da bir veli, çocuğunun başarısızlığı nedeniyle öğretmeni darbetmeye kalktı. Denizli'de iki öğretmen, sadece görevlerini yaptıkları için bıçaklı saldırıya uğradı. Kocaeli'de bir anaokulu öğretmeni veliyle tartıştığı için beyin kanaması geçirdi. Samsun'da okuldan uzaklaştırılan bir öğrenci öğretmenini bıçakladı. Konya'da bir rehber öğretmen okulda silahla öldürüldü. Van'da iki öğretmen bıçaklandı, Sakarya'da bir öğretmen yumruklandı. Yılda bir çiçeklerle andığımız öğretmenlerin güvenliğini sağlayamıyoruz. Bunlar sadece kısa bir medya taramasıyla karşımıza çıkan örnekler. Her okula profesyonel güvenlik, denetimli giriş-çıkış ve bu tip olaylara karşı caydırıcı bir yaptırım sistemi koyarsak öğretmenlerin mesleklerini layıkıyla yapmalarını sağlayabiliriz. Oysa, biz biliyoruz ki hiçbir okulda -bunun altını çiziyorum, AK PARTİ'li dostlarımızın da dikkatini çekiyorum- devlet tarafından görevlendirilmiş tek bir güvenlik görevlisi yoktur. Okul aile birlikleri velilerden üçer beşer para toplayarak güvenlik görevlisi tutmaya çalışıyorlar, onun da sürdürülebilir bir yönü yoktur çünkü tek bir güvenlik görevlisinin bugün sigortayla birlikte maliyeti 45-50 bin lirayı bulmaktadır.

Son yıllarda bu güvenlik sorunuyla bağlantılı bir de istismar vakalarımız var hepimizin yüreğini sızlatan. İstanbul'da 15 öğrencinin yıllarca istismar edildiği soruşturma ve yargılamalarla ortaya çıkıyor. Kocaeli'de 6 çocuğun sınıfta tacize uğradığı anlaşılıyor. Bursa'da bir öğretmen öğrencisini taciz etmeye kalkıyor, maalesef kötü bir örnek. Konya'da 15 yaşındaki bir öğrenci, Antalya'da 19 yaşındaki bir öğrenci taciz edildiği için bir öğretmen dört yüz altmış beş yıl hapse çarptırılıyor. Az sonra kadına karşı şiddetten de bahsedeceğiz. Bunları birlikte değerlendirdiğimizde taciz sorununun da güvenlikle bağlantılı çok önemli bir sorun olduğunu ifade ediyoruz.

Mesele sadece güvenlik ve istismar değil; mülakatlar, siyasi tercihlerle atamalar, keyfi uygulamalarla yürütülen idari sistem binlerce öğretmenin emeğini yok ediyor. Liyakat olmayınca adalet de olmuyor, adalet olmayınca saygınlık da olmuyor. Eğitim sistemi de saygınlık olmadan yürütülemiyor maalesef. Özellikle geçen yılki sınavda mülakatlarda elenen ama özellikle de komisyonlar arası dengesizlikle elenen ve seslerini Cumhurbaşkanına duyurmaya çalışan öğretmenlerimizin de bir an önce bir ek atama kadrosuyla atanmalarının gerektiğini ifade ediyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Biz burada bir kere daha bunu görünür kılmaya çalışacağız çünkü kadına karşı şiddet âdeta odadaki fil gibidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Resmî ve sivil toplumdan gelen binlerce veri şu gerçeği bize gösteriyor: Bu ülkede kadına karşı şiddet hâlâ yaygındır, hâlâ çok ağırdır ve hâlâ görünenden çok daha derindir ve hâlâ devletin yanlış politikaları ya da ihmalleri nedeniyle yapısal bir sorundur, vaka bazında değerlendirilmesi gerçekçi değildir. TÜİK'in 2024 araştırması şiddetin kurumsal yönünü önümüze koyuyor. Kadınlar yaşamları boyunca en az 1 kez psikolojik, ekonomik ya da fiziksel şiddete maruz kalıyor. Genç kadınlar en çok risk altında olanlar. Boşanmış kadınlar neredeyse her türüyle şiddete maruz kalıyor ve maalesef, kadınların en az yarıya yakını maruz kaldığı şiddeti kimseyle paylaşmıyor. Bu da kayıt dışılık demek, görünmeyen, karanlık bir alan demek; şüphesiz kadına karşı şiddetle mücadelenin en âciz kaldığı alan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Teşekkür ederim.

Bu tabloyu çocuklarla birlikte düşündüğümüzde durum daha da ağırlaşıyor. İstanbul Barosunun CMK analizinde cinsel istismar ve cinsel taciz dosyalarında temsil edilen çocukların büyük bir kısmı maalesef kız çocuğu, 12-15 yaş aralığı bunun büyük bir şekilde mağduru ve bu mağduriyetlerde de Baronun vekil atadığı mağdur kişiler maalesef neredeyse tamamen kız. Bu, çok erken yaşta başlayan bir saldırı ve çok erken yaşta başlayan bir travma durumu ve bir eşitsizlik döngüsü demektir. Erkeklerden kadınlara yönelen şiddet engellenebilecekken maalesef yapısal tedbirlerin eksikliği ve caydırıcı olmayan infaz sistemi nedeniyle sadece evde değil sokakta, iş yerinde, okulda, otomobilde, toplu taşımada hem özel hayatta hem de kamusal alanda şiddet her yere yayılmış bir durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Tamamlıyorum efendim.

Şiddet sadece kadını değil kadının çocuklarını, kadının ailesini de maalesef hedef almakta ve biz, bugün, şu örneklerle çok karşılaşabiliyoruz: Eşini öldürmekten cezaevine girmiş ama infaz sisteminin caydırıcılığındaki zafiyet nedeniyle iki yıl sonra açık cezaevinden çıkmış, sevgilisini öldürmüş. Bu konularda, özellikle infaz sistemiyle ilgili tartışmalarda, özellikle bu kadına karşı şiddet davalarında lehe indirim sebeplerinin uygulanmaması noktasında da hâkimlerin takdir hakkına bırakmadan yasama mercisi olarak tedbirler almamız gerektiği açıktır.

Tekrar Sayın Başkanım sizi ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ekmen.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

40.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunun kararıyla dün İmralı'da gerçekleştirdikleri görüşmeye, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, dün Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunun kararıyla İmralı'da Sayın Öcalan'la bir görüşme gerçekleştirdik. Bu görüşmenin tarihî nitelikte bir görüşme olduğunu burada da kayıtlara geçirmek istiyorum. Bu görüşme, Türkiye'nin barış ve demokrasi yolculuğunda yeni bir alan açacak, kapsayıcı ve umut verici bir adım niteliğindedir. Uzun yıllardır beklenen barış ve kardeşlik kapısını aralayan tarihî önemli bir gelişme olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Türk milletinin umudu Öcalan'a kaldı, öyle mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞİT (Kars) - Toplantı, halkımızın ortak geleceğini inşa edecek bir diyalog zemini yaratma potansiyeline de sahiptir. Sayın Öcalan'ın görüşmemizde, başta Türk ve Kürt halkı olmak üzere tüm bölge halklarının barış içinde eşitçe, özgürce ve bir arada yaşama iradesini bir kez daha açık ve net biçimde ortaya koyduğunu da vurgulamak isterim.

Dün itibarıyla, barış ve demokratik toplum sürecinde bir eşik daha aşılmıştır. Türkiye'nin geleceği açısından bu sürecin başarılı olması hayati önemdedir. Başarının yolu, tüm siyaset kurumunun süreci şeffaf, kararlı ve cesurca sahiplenmesinden geçmektedir. Barışın toplumsal düzeyde güçlenmesi için birlikte çalışmalı, birlikte emek harcamalıyız.

Komisyonun tamamının İmralı'ya gitmesini çok isterdik ancak ne yazık ki bu gerçekleşmedi. Buna rağmen bu görüşmenin Türkiye ve halkımıza sağlayacağı katkı çok çok önemlidir, bunu da ifade etmek isteriz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Meclisin tamamını getirin! Şuraya bak ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir kez daha altını çiziyoruz: Kürt meselesi güncel siyasetin sınırları içine hapsedilmeyecek bir konudur; hiçbir siyasi partinin kendi kısa vadeli çıkarları için kullanabileceği bir araç değildir, Türkiye'de demokrasinin önünde duran temel engellerden biridir ve çözülmek zorundadır. Türkiye ve bölge, barışa her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Herkes bunu esas almalı ve buna uygun politikaları, pratikleri bu ülke ve Türkiye halkları için hayata geçirmelidir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bizim ülkemiz zaten barış içerisinde, ihtiyacı yok.

PERVİN BULDAN (Van) - Dinle, dinle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katilinin kanaatlerine de ihtiyaç yok, muhatapları dinlesin!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - DEM PARTİ olarak sürecin başarıya ulaşması için üzerimize düşen sorumluluğun farkındayız ancak iktidar, muhalefet, devlet kurumlarının da bu konuda ciddi sorumlulukları vardır yani sorumluluğumuz kolektiftir tıpkı sorununuzun kolektif olduğu gibi.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Biz, milletin bize verdiği sorumluluğu yerine getireceğiz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Barışın yolunun ilerleyebilmesi için gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin gecikmeden hayata geçirilmesi şarttır. Barış, tek tarafın çabasıyla değil toplumun ortak iradesiyle ancak inşa edilebilir. Atılması gereken bu tarihi fırsatı ertelemeyen Komisyonun raporunun bir an önce tamamlanması, Genel Kurulda yasal düzenlemelerin hızla hayata geçirilmesi hepimiz açısından çok çok önemlidir. Bu eşik cesur ve kararlı adımların atılmasıyla anlam kazanacak, barış ancak güven inşa ederek toplumsallaşacaktır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O nedenle mi gizli gizli gittiniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ama ne yazık ki hâlâ Mecliste kadınların yaşam hakkını, özgürlüğünü ve eşitliğini koruma sorumluluğunu göz ardı eden bir pratiğe tanıklık ediyoruz hatta eşitleme ve haklarını güvence altına alma sorumluluğu yerine getirilmediği gibi, sıklıkla kadınların kazanılmış haklarını geriye götürecek düzenlemelerin, ekonomik ve sosyal politikaların burada hayata geçirilmeye, yasallaştırılmaya çalışıldığına da hep beraber tanık oluyoruz. Örnek mi? Dokuzuncu yargı paketi kapsamında -Medeni Kanun'un 187'nci maddesi- kadınların evlendikten sonra kendi soyadlarını özgürce kullanma hakkını gasbetmeyi öneriyordu; mücadele ettik ve şu anda geri çekildi fakat Anayasa Mahkemesinin iptal kararının doğrultusunda bir yasal düzenleme beklentimizi buradan yeniden ifade etmek istiyoruz.

Bir diğer saldırı yoksulluk nafakasına. Kadınlar evliken yoksullaşıyor, iş bulamıyor, şiddete maruz kalıyor veya evlendiği için işten çıkarılıyor, hamile kaldığı için işten çıkarılıyor, çocuk, doğum izni aldıktan sonra işten çıkarılıyor ve ne yazık ki işe geri dönmek istediğinde de çocuğu gerekçe yapılarak yeniden işe alınmıyor. İşte, nafakaya göz dikmek, kadını ekonomik bağımsızlığından ve özgürlüğünden aslında mahrum bırakmak ve şiddet gördüğü evliliğe mahkûm etmek demektir. O nedenle nafaka hakkına dokunulamaz, bu tür düzenlemelerden ve girişimlerden derhâl vazgeçilmesini bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Yine, son dönemlerde kamuoyuna yansıyan on birinci yargı paketi ve on birinci yargı paketinin içerisindeki LGBT+'lara yönelik hak ihlallerini ve saldırıları da biliyoruz. Hâlihazırda bu, yine sokakta kadınların, LGBT+'ların mücadelesiyle paketten çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Paketten çıkarıldığı ifade edilmiş olsa da bu konuda artık insanların varoluşuna saldırmayacak, temel hak ve özgürlüklerini herkes açısından güvence altına alacak bir yasal düzenlemenin hızla hayata geçmesi gerektiğinin altını çizelim.

Peki, sadece şiddet, ekonomik yoksulluk mu konuştuğumuz? Aynı zamanda, işsizlik verilerine baktığımızda, kadınların nasıl ikincilleştiğini de çok iyi görüyoruz. İş gücüne dâhil olmayan kadın sayısı 21 milyon 190 bin. Peki, erkeklerdeki oran ne? Sadece 9 milyon 141 bin; bu rakam bile kadınların aslında nasıl işsiz bırakıldığını, iş gücüne katılmadıklarını, kadınların ev içinde ve bakım emeğiyle yüklü olduklarını, çocuk bakımı, yaşlı bakımı, hasta bakımı gibi meselelerde, konularda aslında bütün yükün kadınlara bırakıldığını açık ve net bir şekilde gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - O nedenle buradan bir kez daha söylüyoruz: Kadınların eşit, güvenceli, adil ücretlerle çalışmasını sağlamak, genç kadınların eğitim ve istihdam hakkını güvence altına almak, kısmi zamanlı ve güvencesiz istihdamın önüne geçmek, ev içi ve bakım emeğinin toplumsal olarak paylaşılmasını sağlamak mümkün olmalı ve Meclis bu konuda hızla önlem almalıdır. Yani kadınlar açısından evde ve kamusal alanda eşit hak ve özgürlük talep ediyoruz ve bütün milletvekillerinin de bu konuda sorumluluk alıp elini taşın altına koymasını istiyoruz.

Sayın Başkan, sabrınıza sığınıyorum. Bugün özel bir gün ve tek kadın Grup Başkan Vekili olarak kadınlar adına da buradan ifade ediyoruz. Bir şiddet çetelesine bakmak istiyoruz. Sadece 2025 yılında 262 kadın erkekler tarafından katledilmiş, 182 kadın taciz edilmiş, 198 çocuk istismara uğramış, 668 kadına şiddet uygulanmış ve en az 10 kadın tecavüze maruz kalmış. Bütün bunların bir istatistik olmadığının altını özel olarak çizmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bugün gerçek anlamda, kadınlar en yakınları tarafından, en güvenli alan olan evlerinde ve yaşam alanlarında katlediliyorlar ve ne yazık ki erkek devlet yargısı bütün bu katilleri aklıyor, bütün bu katilleri cezasız bırakarak aslında kadın katliamının önünü açıyor. O anlamıyla bunları bir istatistik olarak görmekten ziyade hızlı bir şekilde önlem alınması gereken bir mesele olarak görmek ve bu konuda, kadına yönelik şiddete karşı acil bir eylem planının hayata geçirilmesi konusunda da bütün milletvekillerine ve Meclise çağrı yapıyoruz. Bu bir toplumsal krizdir ve aynı zamanda iktidarın politik tercihlerinin yansımasıdır. Derhâl hukuki, toplumsal ve politik tedbirler alınmalıdır ve kadın cinayetlerini önlemek için herkesi sorumluluğa, bütün

kadınları da bir kez daha mücadeleye davet ediyorum. Kadına yönelik şiddete her zeminde "hayır" diyeceğimizi bir kez daha yineliyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Mersin Milletvekili Havva Sibel Söylemez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısına ve Mehmet Uçum'a, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, kadınların ölümünün kader olmadığına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, bugün bir AKP milletvekili Mersin'de su kesintisinden bahsederken Cumhuriyet Halk Partisine hakaret etmeye yeltendi, hakaret sözcükleri de söyledi. Burada stenograf arkadaşlar bu hakaretlerden sonra demişler ki: "AK PARTİ sıralarından alkışlar" AK PARTİ sıralarında 10 kişi yok, ne alkışı var yani? 10 kişi alkışlamış olabilir, bir kere bunu söyleyelim yani toplamı bundan ibaret.

Peki, neyi söylüyor Mersin milletvekili? Mersin'de bir su kesintisi olmuş, doğru mu? Evet, doğru çünkü bir hızlı tren projesi var, proje Ulaştırma Bakanlığının. Bir de hal katlı kavşağı projesi var, bu da Mersin Büyükşehir Belediyesinin, burada bir deplase meselesi var. Dolayısıyla, bu deplase çalışmaları sırasında dört gün boyunca Mersin'e, kısmen o bölgeye su verilememiş, gelmiş burada bunun siyasetini yapmaya kalkıyor. Yani böyle bir deplase çalışmasında su kesintisinin olması gayet olağandır. Sizin de bunu buraya böyle getirmeniz, maalesef, içinde bulunduğunuz psikolojinin bir sonucudur. Nedir o psikoloji? Çünkü 31 Mart 2024'ten bu yana Türkiye'nin 2'nci partisisiniz ve durumunuz iyiye doğru gitmiyor. Genelde durum böyle, Mersin'de çok daha kötü çünkü Mersin'de 13 ilçe belediyesi var, 1 tane Büyükşehir Belediyesi var. Ya, bunların içerisinde AKP'nin 1 tane belediyesi yok kardeşim. (CHP sıralarından alkışlar) Yani sen vatandaşın rızasını alıp da 1 tane belediye bile kazanamamışsın. Niye? Çünkü burada gelip Cumhuriyet Halk Partisine, yüz iki yıllık bir siyasal partiye hakaret etmek yerine kendini ve eleştirini doğru cümlelerle ifade et; ardından da mesela Çeşmeli-Taşucu Otoyolu gibi, Akdeniz Sahil Yolu gibi, D400 Kara Yolu gibi merkezî hükümet yatırımlarının neden yapılamadığının arkasına düş de Mersin'e bir işe yara, yoksa buralara gelip hakaret edip sonra da söylenenleri dinleyecek cesaretin bile olmadan kaçıp gitmek bir milletvekiline yakışmaz; kınıyorum, kınadığımı da ifade ediyorum burada. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, tabii, milletvekili böyle olunca geriye kalanlara bazı işler düşüyor. Milletvekili böyle olunca çıkıyor İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı bugün Yeni Şafak gazetesine 8 sütuna manşet beyanat veriyor; zaten o da "Cumhuriyet Halk Partisi kapatılsın." diye yazı yazan bir Cumhuriyet Başsavcısı. O öyle yapar da Mehmet Uçum ondan aşağı mı kalır? Saraydaki bir devlet memuru "Belediyeler kapatılsın, belediye seçimleri yapılmasın, merkezî hükümet atama yapsın." diyor. "1930'dan bu yana olan sistemi kaldıralım." diyor. Ben söyleyeyim size: Cübbelerinizi çıkartın, saraydan çıkın, gelin siyaset yapın; sandığı getirin, size dersinizi burada verelim. (CHP sıralarından alkışlar)

İlaveten söyleyeyim: Dün 24 Kasım Öğretmenler Günü'ydü. Başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün izinde Türkiye'de eğitime büyük bir fedakârlıkla hizmet eden bütün öğretmenlerimize saygı sunuyoruz ve çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Türkiye'de okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim alanında 18 milyon 710 bin öğrencimiz var. Bunlara Millî Eğitim Bakanlığı düzeyinde 1 milyon 34 bin öğretmenimiz hizmet vermeye çalışıyor ama maalesef, eğitimin meselesini konuşacaksak durum iyi değil. PISA skorları itibarıyla baktığımızda Türkiye okuma becerisi alanında 37 OECD ülkesi arasında 32'nci sırada, fen okuryazarlığında 33'üncü sırada; bunları bir konuşmamız lazım.

Başka? Vallahi başka bir şey daha var: Öğretmenlerin on yıl evvelki maaşlarıyla 14 çeyrek altın alınabiliyorken bugün ancak 5 çeyrek altın alınabiliyor. Yapılan araştırmalar öğretmenlerin yüzde 64'ünün kiralarnı ödemekte zorluk çektiklerini, yüzde 48'inin "Gelirim, giderimi karşılamıyor." dediğini, yüzde 45'inin kredi kartını ödemek için maaşının yarısından fazlasını kullandığını ve yüzde 25'inin de ek iş yaptığını gösteriyor. Böyle bir tablodan kaliteli bir eğitimin çıkması mümkün değildir.

Bakın, biz cuma günü program kurultayımızı yapacağız; Cumhuriyet Halk Partisinin Güçlü Yurttaş, Güvenli Gelecek, Kazanan Türkiye Programı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz, burada demokratik, şeffaf, kamucu eğitim sistemini, yaşayan, nitelikli, güvenli okulları, öğrenmeyi seven, yeteneklerini geliştiren mutlu çocukları, yetkin, gelişimini sürdüren saygın öğretmenleri, demokratik, dinamik, yenilikçi, dünyaya açık yükseköğretim sistemini, nitelikli, özerk, demokratik, yaşanabilir ve topluma katkı sunan üniversiteleri, akademik özgürlüğü, akademik etik ve liyakati, öğrenci refahı, katılımı ve başarısını savunuyoruz ve çok yakın bir zamanda gelecek Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında bu eğitim sistemini Türkiye'ye mutlaka inşa edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, bir erkek Grup Başkan Vekili olarak ben de bir şeyler söylemek isterim. Kadın-erkek beraber bu toplumda birlikte yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 2024'te en az 394 kadın öldürüldü, 259 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu, 2025'te bu sayılar daha da arttı. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek, 6284'ün sürekli hedef gösterilmesi, iyi hâl indirimleri, haksız tahrik bahaneleriyle insanların cezasızlık indirimine muhatap edilmesi, cezasızlık kültürünün yaratılması, tutuksuz yargılamaların yaygınlaştırılması, maalesef, kadın cinayetlerini birer bireysel olay olmaktan çıkartıyor, sistematik bir politika hâline dönüştürüyor.

Kadınların ölümü kader değildir, kadınların öldürülmesi Türkiye'de uygulanan politikaların bir sonucudur. Bütün bunları değiştirmek üzere iktidarı değiştirmek ve düzeni değiştirmek gerekmektedir. Kadın ve erkek birlikte bu memlekete aydınlatacağız.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Günaydın.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu konuşacak.

Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mahmut Celalettin Ökten'in vefat yıl dönümüne, Fahrettin Paşa'nın ölüm yıl dönümüne, Başbuğ Alparslan Türkeş'in doğum gününe, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne, Türkiye'ye ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, ilim ve irfan yolunda bir ömür tüketen, imam-hatip okullarının kurulması ve yaygınlaşması için gece gündüz mücadele eden muhterem Mahmut Celalettin Ökten Hocamızın vefat yıl dönümü münasebetiyle kendisini hürmetle ve rahmetle yâd ediyorum. Onun gayreti, davası ve adanmışlığı bugün yüz binlerce gencimizin gönlünde filizlenen bir manevi mektebe dönüşmüştür. İmam-hatip ruhunu ilimle, ahlakla ve hikmetle yoğuran Ökten Hocamız geride sadece bir eğitim mirası değil aynı zamanda bir değerler manzumesi de bırakmıştır. Mekânı cennet, makamı ali olsun.

Bu vesileyle, iki gün önce tekrar ölüm yıl dönümünü andığımız Medine müdafi Fahrettin Paşa'yı da rahmetle ve hürmetle yâd ediyorum. Askerleri arasında yer alan Mülazım İdris Sabih Bey'in şiiri ne kadar da güzel o direnişi ifade ediyor: "Yapamaz Ertuğrul evladı sensiz/Can verir cananı veremez Türkler/Ebedî hadimü'l-haremeyniniz/Ölse de ravzanı ruhumuz bekler." Bu münasebetle, Medine müdafi Fahrettin Paşa'mızı ve orada bütün askerlerimizi, Mehmetçik'imizi de rahmetle ve hürmetle yâd ediyorum.

Yine, bugün doğum günü olan merhum Başbuğ Alparslan Türkeş'i de rahmetle, hürmetle yâd ediyorum.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, 24 Kasım 1928 tarihi, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "başöğretmenlik" unvanını aldığı gündür ve bu münasebetle 24 Kasım Öğretmenler Günü olarak kutluyoruz. Evlatlarımız ve onların eğitimi, gerçekten, bizim, hepimizin milletçe ortak paydası çünkü yavrularımız, gençlerimiz, evlatlarımız hepimizin ortak geleceği ve Hazreti Ali'nin (RA) "Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum." sözü eğitimde de düsturumuz. O nedenle öğretmenlerimize hürmetimiz, muhabbetimiz gerçekten sonsuz. Bu vesileyle, geleceğimizi elleriyle yoğuran, evlatlarımıza sadece bilgi, ilim, irfan değil ahlak, edep ve fazilet öğreten bütün öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü canıgönülden tebrik ediyorum. Öğretmenlerimizden ahirete irtihal edenlere, yakınlarına buradan da rahmet dileklerimizi ifade ediyorum.

Dün 15 bin yeni öğretmenimiz eğitim ordusuna iştirak etti. Hâlihazırda 1 milyon 34 bin 564 öğretmenimiz ülkemizin dört bir yanında büyük bir fedakârlıkla görev yapıyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 1 milyon da atanamayan var, onlar ne olacak?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bugün aramıza yeni katılan öğretmenlerimizle birlikte eğitim ordumuz daha da güçleniyor. Bu vesileyle, yeni atanan tüm öğretmenlerimize hayırlı olsun diyor, kendilerine üstün başarılar diliyorum.

Biz bu ülkenin mukadderatını, milletimizin yazgısını öğretmenlerimize emanet ediyoruz çünkü biliyoruz ki güçlü öğretmen güçlü nesil demektir, güçlü nesil büyük ve güçlü Türkiye demektir. İşte onun için yirmi üç yılda eğitim alanına her zaman öncelik tanıdık, sınıflarımızı yeniledik, kitaplarımızı ücretsiz dağıttık, okullarımızı modernleştirerek çok önemli adımlar attık; AK PARTİ iktidarlarıyla Türkiye'nin yükselen değeri hâline getirdik eğitim alanımızı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Öğretmenler inşaatta çalışıyor, pazarda çalışıyor; atanamadı, neyi anlatıyorsun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bugün artık bir gerçeği gönül rahatlığıyla söyleyebiliyoruz, Türkiye Yüzyılı aynı zamanda eğitimin yüzyılı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye artık sadece masada yer alan değil masaya yön veren bir ülke hâline gelmiştir. Geçtiğimiz günlerde Güney Afrika'da düzenlenen G20 Liderler Zirvesi'nde de bunu bir kez daha tüm dünya gördü ve yakından hissetti. "Dünya 5'ten büyüktür. Daha adil bir dünya mümkündür." tespit ve çağrısı artık sadece Türkiye'nin değil küresel vicdanın ortak sesi oldu. Mazlumun hakkını savunan, adaletin yanında duran bir Türkiye bugün küresel sistemde ağırlığı en çok hissedilen ülkelerin başında geliyor. Bu güçlü diploması hamlelerinin sonuçlarını rakamlarla da görüyoruz, Türkiye'nin G20 ülkelerine ihracatı 2020-2024 döneminde yüzde 46,2 artarak 100 milyar doları aşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu artış sadece bir ekonomik başarı değildir; bu artış Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan diplomasisinin, güçlü liderliğin, siyasi istikrarın ve Türkiye'ye duyulan güvenin somut göstergeleridir. Bugün, Türkiye, krizleri fırsata çeviren, diplomasiyi etkili bir güç olarak kullanan, sözü dinlenen ve sahada da masada da ağırlığı olan bir devlettir. Biz üreten, büyüyen, ihraç eden ve aldığı her kararla bölgesine huzur veren bir Türkiye'yi inşa ettik ve ediyoruz. Türkiye Yüzyılı, işte, tam olarak budur; güçlü liderlik, güçlü ekonomi, güçlü diploması, güçlü sonuç. İşte, bunun bir örneği de NATO Zirvesi'yle birlikte COP31'e ev sahipliği yapacak olmamızdır. Uzun süredir yürüttüğümüz yoğun diplomatik temasların neticesinde COP31 Başkanlığını ve ev sahipliğini üstlenmiş olmanın gururunu yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakika...

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu önemli karar Türkiye'nin küresel platformdaki yükselen ağırlığının ve çok taraflı süreçleri başarıyla yönetme kapasitesinin güçlü bir teyididir. Başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız ve Dışişleri Bakanlığımız olmak üzere, emeği geçen tüm kurumlara buradan teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Değindiği için söylemek durumundayım ki Et ve Balık Kurumu bu konuda...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Et ve Süt Kurumu.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Et ve Balık Kurumu kalmadı Sayın Akbaşoğlu, Et ve Süt Kurumu, Balık Kurumu eskideydi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Et ve Süt Kurumuyla ilgili iddialar hakkında başında bulunan Genel Müdür bu konuyla ilgili kamuoyunu sarahaten açıklayıcı bilgiyle mücehhez kılmıştır ve bu konuda iftiralara karşı da yargı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Tatmin oldunuz mu Sayın Akbaşoğlu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İtham edilen adam o zaten, zaten itham edilen adam o ya, suçlanan adam o zaten.

İZZET AKBULUT (Burdur) - İftira değil ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum efendim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ortak mısınız ya? Niye savunuyorsun adamı? Bırak da hiç olmazsa bir yargılansın adam.

BAŞKAN - Sekiz dakikadan sonra vermiyorum, kimseye vermedim, 8'inci dakikayı verdim, kusura bakmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Son olarak efendim, satışmayla ilgili olduğu için bir cümle sadece.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Yok, biz Et ve Süt Kurumuna satıştık, size değil.

BAŞKAN - Buradan söz vereyim yani oradan veremiyorum satışmadan. Yeter ya, söylediniz ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şunu ifade ediyorum zapta geçmesi açısından...

BAŞKAN - Zapta geçiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuyla ilgili Et ve Süt Kurumu kamuoyuna açıklamayı yapmıştır ve bu konuyla ilgili, iftiralarla ilgili yargı önünde hesaplaşacağını duyurmuştur. Bunu da bir bilgi olarak, konu gündeme geldiği için, bu konuda varsa ellerinde her türlü bilgi ve belgeyi yargıya ulaştırmak suretiyle...

İZZET AKBULUT (Burdur) - Var, var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...bu konuda hesaplaşma yargı önünde, bağımsız ve tarafsız yargı önünde yapılabilir. Bu konuyu da milletimizin ve kamuoyunun bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Müdür olmadan önce yapmış Başkanım, "Yaptım." diyor zaten, saklamıyor ki.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Adamın firması var ya, bir kere "Olmaz." deyin ya, bir kere "Olmaz." deyin. Etin Genel Müdürünün et firması var arkadaş, olur mu bu ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, kürsüye geçebilir miyim müsaadenizle.

BAŞKAN - Buyurun.

VII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Akbaşoğlu, hakikaten çok önemli belgeler paylaştınız, keşke "Bunların üzerine gidelim, hep beraber bu ülkeyi arındıralım." diyebilseydiniz, diyemiyorsunuz. Birçok belge paylaşıyoruz, yasa açık, 399 KHK, Et ve Süt Kurumu başındaki adam etle uğraşan bir şirketin sahibi olamaz. Adamın Macaristan'da şirketi var, belgesini gösteriyoruz. Adamın Çekya'da şirketi var, belgesini gösteriyoruz. Macaristan'daki şirketi 1 milyar liralık ticaret yapmış, belgesini gösteriyoruz. Hepsinin belgeleri burada, buyurun; altında Macaristan Maliye Bakanlığının imzası var. Ondan sonra, şirketi burada, belgesini ortaya koymuşuz ve bu adam gitmiş Çekya'da da şirket kurmuş; belgelerini ortaya koyuyoruz. "Efendim, mahkeme önünde hesaplaşacak." Buyurun, işiniz gücünüz mahkemeye vermek zaten, verin mahkemeye. Bir tane mahkeme sonucu var elimde; bakın, ben bundan bir yıl önce "Bandırma'da Rusya'dan, Ukrayna'dan ithal edilen buğdayları TMO'nun silolarına gömüyorsunuz, vatandaşın da buğdayını toprağa gömüyorsunuz, çürüttünüz." dedim, belgeleriyle ortaya koydum, mahkemeye verdiniz. Soru önergelerime cevap vermiyorsunuz, mahkemeye koşuyorsunuz. Buyurun, size mahkemenin cevabı: Bakanlığınızı mahkûm etti mahkeme. Dolayısıyla, bu kadar belgeye, bu kadar bilgiye itiraz ediyorsunuz. Polonya'dan 10 küsur milyar liralık et ithal edilmiş, et ithal eden Polonia Beef'in başındaki bir Türk, ortak olarak da MKYK üyeniz 19 yaşındaki bir genci getirip ortak ediyorsunuz. Bütün bunlara rağmen, bu millet açlık ve sefalet içerisinde yaşarken, etin kilosu 800-900 lirayı bulmuş, Avrupa'nın 1,5-2 katı olmuş, hâlâ diyorsunuz ki: "Avrupa'nın en fazla et üreten ülkesiyiz."

Daha başka belgeler gelecek söyleyeyim ben size; Diyanet İşleri Başkanlığı 2025 yılında tam 900 bin hisse sığır satmış yurt içi, yurt dışı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bir dakika alabilir miyim?

BAŞKAN - Ek süre vermiyoruz satışma olduğu için.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Peki, bitireceğim, o zaman kayda geçsin.

Diyanet İşleri Başkanlığı 900 bin hisse hayvan satmış Kurban Bayramı'nda yurt içi ve yurt dışında, tam 81 ülkede satmış bunları. Kimin, ne aldığını biliyor musunuz? Kimin, ne aldığını ben size söyleyeyim: Et ve Süt Kurumunun başındaki adamın Macaristan'daki beraber çalıştığı Atilla Koletich aldı. Bütün bunlara cevap verin, önce cevap verin. Cevap verecek yüreğiniz yok,

bilginiz yok, belgeniz yok "Yalan!" deyip geçiyorsunuz. Bunlara, bu belgelere ne diyeceksiniz? (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun.

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Şimdi burada konuya dair kamuoyunu bilgilendiren Et ve Süt Kurumuyla ilgili iftiralara ilişkin, yasal sürecin başladığına ilişkin açıklamaya tahammül edilemedi ve elinizdeki faturaların tarihlerinin hangi yıla ait olduğuyula ilgili de bir açıklama yapmadınız. Bu konuda Kurumun başına gelen kişi bunların iftira olduğunu ve yasal süreci başlattığını ifade ediyor.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Devam etsin, yargıda...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Beraberce yüzleşmenizi yargı önünde yaparsınız...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, bu iktidar değiştiğinde Yüce Divanda cevap vereceksiniz bütün bunlara. İşiniz gücünüz mahkemelere koşmak. Mahkemelerin cevaplarını da görüyorsunuz burada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ama sizin daha önce maalesef sabıkanız olduğu için...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bunca, bir tomar belgeye cevap vermeniz gerekiyor. Bu milleti açlığa ve sefaletle mahkûm ettiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...elimizde belge var diyerek gösterdiğiniz bir sürü yalan ve iftirayla...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu millete dünyanın en pahalı etini yediriyorsunuz ve utanmadan sıkılmadan gölgesi altına aldığınız mahkemelere....

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Maalesef sizin açıklamalarınız malul olduğu için elinizde gösterdiğiniz evrakların gerçeği yansıtmadığına çok defa şahit olduk.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İstediginizi yapın. Siz ne belgeye inanırsınız ne bilgiye inanırsınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bunlardan bir tanesi de sizin Bursa Mahmut Celalettin Ökten İmam-Hatip Ortaokulundan 39 öğrencinin 2025 LGS'de 500 tam puan aldığı yönündeki iftiranızdır. "Onlar da gerçeği yansıtıyor." diye burada kamuoyunu yanılttınız, apaçık yalan ve iftira attınız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Onu o okulun idaresine söyleyeceksin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - O okulun idaresi açıkladı. Soru önergesi verdim, cevap verdiniz mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Aynen bu belgelerinizin de yalan ve iftira olduğunu kurumun başındaki kişi söylüyor. Hesaplaşmanızı bağımsız ve tarafsız yargının önünde yapabilirsiniz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Merak etmeyin bu iktidar değiştiğinde Yüce Divanda hepiniz hesap vereceksiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Siz elinizdeki bütün belgeleri yargıya teslim edin, hesaplaşmanızı yargı önünde ortaya koyun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İşte burada bütün belgeler, hepsi burada. Bu milleti açlığa, sefaletle mahkûm ettiniz; hesabını vereceksiniz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yargı sizin için güvenli liman değil mi, güvenli liman?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ama açık bir şey var ki daha önce birçok yalan ve iftiranız faş oldu, durum budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İZZET AKBULUT (Burdur) - Mücahid'in kendisi söylüyor zaten. Siz bir Mücahid'le konuşsanıza, bir telefon açın Mücahid'e.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Cevap vermem lazım müsaadenizle.

BAŞKAN - Sayın Çömez, gündeme geçmek için sataşmadan bir değerlendirme yapın.

3.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bursa'da Celalettin Ökten İmam-Hatip Lisesinin kendi sosyal medya hesabında paylaşmış olduğu bilgileri paylaştım ve sonra da Millî Eğitim Bakanına soru sordum "Nedir?" diye. Altı aydır cevap bekliyoruz Sayın Bakandan. Ben bir okulun resmî sitesindeki, "web" sitesindeki, sosyal medya hesabındaki paylaşılmış bilgilere güvenmeyeceğim de neye güveneceğim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakasız yok.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sizin alakanız yok!

Bir milletvekili olarak bir bakana soru önergesi vereceğim ve cevap gelmeyecek, neye güveneceğim ben? Eğer bu mahkeme yoluna giderseniz ki gidin, bütün bu belgeler sizi mahkûm edecek. Eğer, bu ülkede hakkaniyetli bir adil mekanizma varsa, hukuk düzeni çalışıyorsa bu belgelerin içerisinde kaybolup gideceksiniz. Bu milleti açlığa ve sefaletle mahkûm ettiniz. Avrupa'da 7 dolara yenilen eti bu ülkede 17 dolara yedirirken ve sizin yandaşlarınız, sizin talan güruhunuz ceplerini şişirirken bunlara kayıtsız kalmayacağız ve bu milletin hesabını, bu milletin hakkını hukukunu hep beraber arayacağız. Bitmedi, sakın ol, sakın ol, ondan sonra...

Sayın Akbaşıoğlu, bak, 1 milyar liralık ticaret hacmi var ya, buna da yalan mı diyorsunuz? Altında Mücahid'in mali müşavirinin imzası var, 1 milyar liralık ticaret yapmış. Şimdi soruyorum: 1 milyar liralık et ticareti yapmış bir adamın Macaristan'da şirketi var, bu adamın Çekya'da şirketi var. Yasa son derece açık, 399 KHK "Yapamaz bu işi." diyor. Bu adamın şirketlerin niye buralarda? Balıkesir'in Bigadiç'inden alıp götüreceksiniz Atilla Koletich'i, ondan sonra yanına da bir Türk'ü katacaksınız ve Macaristan'ın en büyük et şirketini kuracaksınız ve ondan sonra Macaristan'dan akın akın et gelecek Türkiye'ye. 4 milyon kilo et geldi, açıklasanıza sonuçları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Polonia Beef'ten, onlardan Türkiye'ye 10 küsur milyar liralık et ithal edilmiş. Bunların hiç birine cevap verecek kudretiniz yok, yalan da yalan; ömrünüz yalan üzerine kurulmuş. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Yani isterseniz buna devam edelim.

Sataşmadan inşallah.

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Çok açık ve seçik bir şekilde, biraz evvel, kamuoyunun ve yüce Meclisin huzurunda konulara ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Biz kendimizden eminiz, kimin bir dirhem, bir gram herhangi bir yolsuzluğu ve hırsızlığı varsa hep beraber üzerine gidelim, temiz toplum ve temiz siyaseti, temiz devlet yapısını hep beraber oluşturalım, iftira ve yalanla da beraber mücadele edelim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Herkes gülüyor size!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sonuç itibarıyla, Et ve Süt Kurumunun başındaki kişinin bu konuyla ilgili yargısal süreçlerin başladığını, kendisiyle ilgili atılan yalan ve iftiralara yargı önünde hesap sorulacağını ifade ettiğini açıklamamla beraber niçin böyle fevri ve tepkisel bir yaklaşım içerisinde oluyorsunuz?

Bakın, kendiniz de itiraf ediyorsunuz, daha önce gerçek ve doğru olarak paylaştığınız bilginizin arkasında duramıyorsunuz, yalan ve iftira olduğu ortaya çıktı.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ayıp değil mi ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ya, Bakanınıza soru önergesi verdim!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Onları siz...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - O okulun resmî sitesinde açıklanmış bilgiyi kullandım! Utanmıyor musunuz böyle bir şey konuşmaya siz ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Soru önergesi de vermiş olabilirsiniz ancak siz her zaman gerçeği araştıracaksınız ve gerçeği kamuoyuyla paylaşacaksınız.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Asıl bilgiye değer vermeyen sizsiniz! Yalan sizin gönlünüze yuva kurmuş ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bizim tek bir hedefimiz var siyasette...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Belli hedefinizin ne olduğu!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...hakı ve hakikati ortaya koymak, hak ve hakikatin peşinde hep beraber durmak. Bunun dışında hiçbir hedefimiz yoktur. Her türlü yalanla, iftirayla, dolanla, hırsızlıkla, yolsuzlukla mücadele etmek; bu konuda da her zaman ilkeli bir tavır içerisinde olduk ve olmaya devam edeceğiz. Temiz siyaset, temiz toplum AK PARTİ'nin şiarıdır ve öyle kalacaktır! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Pisiğin içine bulaştınız! Pisiğin içine bulaştınız! Utanmadan "temiz siyaset" diyorsunuz!

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri dinleyici locasında bizleri dinlemektedir: kendilerine hoş geldiniz diyoruz, eğitim hayatlarında başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

Sayın Sakik...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, sınırları yoksullukla çizilmiş haritaya ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Elimde gördüğünüz şu harita bu ülkenin bölünen bir haritası. Bu harita sınırları yoksullukla çizilmiş bir harita. Ben Türkiye'de TÜİK'in verilerini sizlerle paylaşmak istiyorum. TÜİK'in verileri, 16 il; bu 16 il de Kürt illeri, Kürt coğrafyasındaki iller, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar hep yoksul ve en son sıralarda.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Ne demek "Kürt illeri" ne demek!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - "Kürt illeri" diye bir tanım mı var Sayın Başkan?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - "Kürt illeri" ne ya!

ŞENOL SUNAT (Manisa) - E, şımdılar!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - 81'inci il Ağrı, 80'inci il Muş. Onun için buralardan insanlar göç ediyor. Bu ülkede ayrımcı politikalar var ve seksen yıldır bu uygulanıyor. İnsanlar yoksul. Bu bilinçli bir şekilde bu coğrafyada bu kentlere uygulanıyor.

Teşekkür ediyorum.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Bütün yatırımları bombaladı için olabilir mi terör örgütü acaba? Ondan olabilir mi acaba?

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Babanızın malı mı burası?

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sus be!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sizin babanızın malı mı?

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Evet. 16 tane il var be, 16 il de yoksul!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bizim babamızın da malı, atamızın da malı!

SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Babamızın da malı, dedemizin de malı, dedemizin dedesinin de malı!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Hiçbiriniz de buralara ait değil. Ne istiyorsunuz? TÜİK'in verilerini söylüyorum, bundan niye rahatsız oluyorsunuz? Ayıp yal TÜİK'in verilerine bile...

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Türkiye'de 81 ilimiz var. Türk milleti bir bütündür. Dolayısıyla kayıtlar da bellidir. Diyarbakır Türk milletine aittir, Edirne Türk milletine aittir. Burada kimsenin bir endişesi olmasın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Türkiye halkları, halkları "Türk milleti" değil!

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 9 üyesi bulunan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) ve 5 üyesi bulunan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) üyelerinde değişiklik meydana geldiğinden Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından Parlamentolar Arası Birlik (PAB) üyeliğinden çekilen Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko yerine İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) üyeliğinden çekilen İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli yerine İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'nin üyeliklerine ilişkin tezkeresi (3/1240)

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

24/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca 9 üyesi bulunan Parlamentolar Arası Birlik (PAB) ve 5 üyesi bulunan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİTPA) üyelerinde değişiklik meydana geldiğinden Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından PAB üyeliğinden çekilen Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko yerine İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu ve EİTPA üyeliğinden çekilen İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli yerine İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen üye olarak bildirilmiştir.

Mezkûr kanunun 12'nci maddesinde öngörülen yabancı dil şartını karşıladığı 21 Ekim 2025 tarihli, 77 sayılı Başkanlık Divanı Kararı'yla tespit edilen adaylar Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın Boz...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Malazgirt Çiçekveren Şehit Haydar Üsta İlkokulunda yaşanan tabloya ve Korkut Mehmet Akif Ersoy İlkokulunda yaşanan zehirlenme vakalarına ilişkin bir açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Malazgirt Şehit Haydar Üsta İlkokulunda yaşanan tablo kabul edilemez. 160 öğrencinin yalnızca 40'ına yemek verilirken 120 köy içi öğrenci açlığa mahkûm ediliyor. Üstelik bu çocukların öğle arası evlerine gitmelerine dahi izin verilmiyor. Bu, açıkça ayrımcılıktır ve eğitimde fırsat eşitliğini ağır biçimde zedelemektedir.

Aynı zamanda şunu da ifade etmek gerekiyor; bugün öğrendiğimiz bir bilgi şu: Az önce aldığımız telefonla, sağlıksız yürütülen yemek hizmetleri nedeniyle Korkut Mehmet Akif Ersoy İlkokulunda zehirlenme vakalarının olduğunu ve 11 yaşlarında 5 çocuğun hastaneye kaldırıldığını, sayısının artması endişesinin ise bulunduğunu öğrenmiş olduk. Bu vakalar çocukların hayatının sorumsuz kararlarla riske atıldığını gösteriyor. Eğitim keyfi uygulamaların değil eşitlik, sağlık ve güvenliğin alanı olmalıdır.

Buradan ilgili bakanlıklara sesleniyorum: Çocukların sağlığı ve hakkı için derhal gerekli adımları atın.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son yıllarda çıkarılan yargı paketi düzenlemelerinin toplumun adalet ihtiyacına, suçun önlenmesine, cezaevinin koşullarına, yargı süreçlerinin etkinliğine ve hukuk devleti ilkesinin güçlendirilmesine sunduğu katkılarının kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son yıllarda çıkarılan yargı paketi düzenlemelerinin toplumun adalet ihtiyacına, suçun önlenmesine, cezaevinin koşullarına, yargı süreçlerinin etkinliğine ve hukuk devleti ilkesinin güçlendirilmesine sunduğu katkılarının kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime şu şekilde başlamak istiyorum: Adaletin kuvvetli, kuvvetlilerin de adaletli olmaları gerekir. Hakka dayanmayan kuvvet zalim, kuvvete dayanmayan hak da acizdir. Bugün bu kürsüde en hayati meselemizi yani adaleti konuşmak üzere huzurunuzdayım. Bizler siyaseti makam, mevki için değil, bilakis insan onur ve haysiyetini korumak ve hakkı hâkim kılmak için yapıyoruz. "Adalet mülkün temelidir." diyen bir medeniyetin çocuklarıyız ancak bugün üzülererek, yüreğim yanarak ifade ediyorum ki mülkün temeli sarsılmaktadır maalesef. Bakınız, önümüzde yine bir hazırlık var, iktidar on birinci yargı paketini getirmeye hazırlanıyor. Bugüne kadar on tane paket getirdiler; paket üstüne paket, yama üstüne yama. Peki soruyorum: Türkiye'de adalet mekanizması düzeldi mi? Vatandaşımız "Benim ülkemde hukuk var, ben mahkemeye gittiğimde hakkımı alırım." diyebiliyor mu? Yatırımcı, yabancı yatırımcı, girişimci "Ben bir sorunla karşılaşsam Türkiye'nin adalet sistemine koşulsuz güvenebilirim." diyebiliyor mu? Maalesef hayır. Devlet yönetimi deneme yanılma tahtası değildir. Devlet yönetimi ciddiyet ister, basiret ister, stratejik akıl ister. Siz bir sistemi sürekli tamir etmek suretiyle ayakta tutmaya çalışırsanız o bina bir gün başınıza yıkılır. İşte, biz bugün YENİ YOL Grubu olarak diyoruz ki durun ve bir muhasebe yapın. Değerli arkadaşlar, biz bir araştırma önergesi veriyoruz, diyoruz ki: Bugüne kadar çıkarılan bu on yargı paketi ne işe yaradı? Gelin bunu bir araştıralım. Veriyle, bilgiyle konuşalım, hamasetle değil. Bir reform yapıyorsanız bunun bir etki analizi olur, dünyanın her yerinde, ciddi devletlerde bu böyledir. Siz cezaları artırdınız, infaz yasalarıyla oynadınız. Peki, sonuç? Suç oranları düştü mü? Sokaklarımız daha güvenli hâle geldi mi? Ülkemize yatırımcı geldi mi? Gençlerimiz uyuşturucu bataklığından kurtarıldı mı? Kadına yönelik şiddet azaldı mı? Rakamlar ortada; vicdanlar kanıyor, suç oranları azalmıyor, aksine suçun niteliği değişiyor, vahşileşiyor. Demek ki sizin reform diye sunduğunuz paketler caydırıcılık sağlamıyor, sadece kâğıt üzerinde kalan, pansuman tedbirlerden öteye gidemiyor. Bir adalet sisteminin başarısı kaç kişiyi hapse attığınızla ölçülmez; suçun ne kadar önlendiğiyle, toplumun ne kadar huzur bulduğuyla ölçülür. Bakınız, cezaevleri Türkiye'nin kanayan yarası, kapasite aşımı had safhada. İnsanlar -affedersiniz ama- balık istifi gibi yaşıyorlar, neredeyse nöbetleşe uyuyorlar. 31 Temmuz Covid infaz yasasını çıkardınız. Ne oldu? Adalet duygusu tatmin edildi mi? Hayır. Islah gerçekleşti mi? Hayır. Kamuoyunda "31 Temmuz Covid yasası" olarak bilinen kanun, aynı tarihte, aynı suçu işlemiş ve aynı cezayı almış 2 farklı kişinin ceza infazında farklı uygulamaların ortaya çıkmasına sebep olmakta, bu farklılıklar mahkeme kararlarının uygulanmasında yeknesaklığın kaybolmasına ve bireyler arasında hukuka olan güvenin azalmasına yol açmaktadır. Mağduriyeti gidermek adına 16/12/2024 tarihinde bir kanun teklifi verdik ama aylardır Adalet Komisyonunda bekliyor. Gelin, bu sorunu hep birlikte, el birliğiyle çözelim, milletimizin bizden beklediği budur. Cezaevlerinin birer rehabilitasyon merkezi olması gerekmez miydi? Hani, hatırlarsanız "Medrese-i Yusufiye" diye bir tabirimiz vardı.

Değerli milletvekilleri, bir de madalyonun öbür yüzü var, toplumsal güven. Kamuoyu araştırmalarına bakıyoruz, yargıya güven yerlerde sürünüyor. Neden? Çünkü vatandaş yargı paketlerinin kendi derdine derman olmadığını görüyor. Vatandaş hukukun üstünlüğünü değil üstünlerin hukukunun işlediğini görüyor. Biz YENİ YOL Grubu olarak sahada, çarşıda, pazarda milletimizle beraberiz, onların feryatlarını duyuyoruz ve bugün onların sesi olmak için buradayız. Bakın, kimlerin canı yanıyor, kimler adalet bekliyor? Çek ve ehliyet mağdurları. Esnafımız ekonomik krizin pençesinde kıvrılırken bir de çek mağduriyetiyle hapis tehdidi altında yaşıyor. Ekonomik suça, ekonomik ceza ilkesi nerede? Diğer tarafta, ekmeğini direksiyon sallayarak kazanan şoför kardeşlerimiz, ehliyet affı bekleyen yüz binler var. İnsanların ekmeğiyle oynamayın. Onları topluma kazandıracak formülleri neden bu paketlere koymuyorsunuz?

İki: Süresiz nafaka. Yıllardır konuşuluyor "Düzelteceğiz." diyorsunuz, her pakette pas geçiyorsunuz. Bir insanı ömür boyu borçlu bırakmak hangi adalet terazisine sığar? Boşanan tarafları birbirine düşman eden, yeni yuvaların kurulmasını engelleyen bu garabeti ne zaman çözeceksiniz? Adalet denge demektir, kantarın topuzunu çoktan kaçırdınız.

Üç: KHK'liler. Bu ülkenin en büyük sosyal yaralarından biridir. Hakkında hiçbir soruşturma olmayan, beraat etmiş, takipsizlik almış on binlerce insanı "Ağaç kabuğu yesinler." diyerek sivil ölüme terk ettiniz. 15 Temmuz hain darbe girişiminde ülkemizin birliğine kastedenlerin ağır cezaları almalıdır, ona söyleyecek bir sözümüz yok ancak bu mağdur insanlar hain değil bu vatanın evlatlarıdır. Mahkeme "Suçsuzdur." diyor, idare "Ben seni işe almam." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Hukuk devletinde idare yargıdan üstün olabilir mi? Bu zulüm arşa ulaştı. Kanun hükmünde kararname mağduriyetleri çözülmeden bu ülkede toplumsal barış sağlanamaz. Yargı paketlerinde ara buluculuk, uzlaştırma gibi alternatif yöntemleri yaygınlaştırıyorsunuz, güzel. Ancak soruyorum: Bu yöntemler gerçekten adalete erişimi kolaylaştırıyor mu, yoksa vatandaşa "Alacağının yarısına razı ol, yoksa mahkemelerde on yıl sürürsün." diyerek çaresizliğe mi itiyor?

Son söz olarak şunu ifade etmek istiyorum: Biz adalete inanıyoruz, biz bu milletin ferasetine inanıyoruz ancak biz sizin bu "ben yaptım oldu" anlayışınıza, veriye dayanmayan, analize dayanmayan, günü kurtarmaya yönelik paket siyasetinize karşıyız. On birinci yargı paketi gelmeden önce, Mecliste kuracağımız bir komisyonla geçmiş on paketin röntgenini çekelim diyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle önergemize desteğinizi bekliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıllardır bu Meclisin gündemine her yargı paketi aynı nakaratla geliyor: "Büyük reform geliyor. Adalet güçlenecek. Toplumun beklentisi karşılanacak." Sanki hukuk konuşmuyoruz da parlak ambalajıyla göz boyayan bir hediye paketi tanıtıyoruz. Sonra herkes nefesini tutuyor "Acaba bu sefer içinden ne çıkacak?" Paketler ortaya çıktığında görüyoruz ki içinde toplumun kangren olmuş sorunları yok, içinde çözüm iradesi yok, içinde reform vizyonu yok; büyük oranda Anayasa Mahkemesinin iptal kararları nedeniyle artık mecburen yapılması gereken, geciktirilmiş, son dakikada hazırlanmış düzenlemeler var. Üstelik daha vahimi şu: Bu paketler, bürokratlar tarafından kapalı kapılar ardında hazırlanıyor. İşin mutfağında olanların, adaletin gerçek yükünü çekenlerin tek bir cümlelik katkısı yok. Masanın başında yazılıyor, sahaya hiç sorulmuyor. Taslaklar âdeta gizli belge muamelesi görüyor. Milletvekillerinin, sivil toplumun, akademinin, baroların, mağdur gruplarının söz hakkı yok. Bu Meclis reformun sahibi değil, bürokrasinin getirdiğini mühürleyen bir noter pozisyonuna indirgeniyor. Sonra da burada çoğunluğun oyuyla "Kabul edilmiştir." butonuna basıyoruz, kimin için, hangi toplumsal ihtiyaca göre, hangi vicdani dengeye göre hazırlandığını bilmeden.

Bakın, Covid infaz döneminin mağdurları hâlâ belirsizlik içinde, bu pakette olup olmayacağı belli değil hâlâ. Muhtemelen yine yer almayabilir. Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı mağdurları da aynı belirsizlik içinde bekliyorlar. Bu insanlar bir imtiyaz istemiyor, torpil istemiyor, lütuf istemiyor, sadece hakkaniyetli bir geçiş süreci istiyorlar, devletin verdiği eğitim ile devletin getirdiği engel arasında ezilmemek istiyorlar.

Sabah Plan ve Bütçe Komisyonunda Adalet Bakanlığı bütçesi konuşulurken Sayın Bakana bizzat söyledim, şimdi bu Genel Kuruldan bir kez daha söylüyorum: Covid infaz mağdurlarını ve Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı mağdurlarını on birinci yargı paketine dâhil edin. Bu insanlar yine yok sayılırsa yarın bu Meclisin kapısına geldiklerinde yüzlerine ne söyleyeceksiniz? "Bir paket daha bekleyin." mi diyeceksiniz?

Sayın milletvekilleri, artık göstermelik paketlere değil gerçek reforma ihtiyaç var. Geliniz, bu kez farklı yapalım. Bu Meclis bürokrasiye teslim olmasın, adalet topluma geri dönsün.

İnsanların umutlarını gene boşa çıkarmayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü.

Buyurun Sayın Hülakü. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. YENİ YOL Grubunun önerisi üzerine DEM PARTİ adına söz almış bulunmaktayım.

O kadar acınası, o kadar kötü bir durumdayız ki nereden başlasak anlatmaya, ne desek bilmiyoruz. İktidar yirmi üç yıldır bu ülkeyi yönetmiyormuş gibi davranmaya devam ediyor. O yüzden bizim de hafızamızı tazelememiz gerekiyor. Biz bu sürekli sayısı değişen yargı paketleri sürecine nereden geldik? 2009 yılından başlayarak 4 dönem hâlinde Yargı Reformu Stratejisi oluşturuldu. 2009-2015 yıllarında birincisi, 2015-2019 yılları arasında ikincisi, 2019-2023 yılları arasında üçüncüsü ve son olarak da 2025 yılından başlayarak 2029 yılına kadar Dördüncü Yargı Reformu Stratejisi planlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2009 yılında yayınlanan Yargı Reformu Stratejisi metninin "Amaçlar" başlığına bakalım: Birincisi, Yargı Bağımsızlığının Güçlendirilmesi; ikincisi, Yargının Tarafsızlığının Geliştirilmesi; üçüncüsü, Yargıya Güvenin Artırılması. Peki, 2025 yılında yayınlanan Yargı Reformu Stratejisi metninin "Amaçlar" başlığına bakalım: Birincisi, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi; ikincisi, yargı görevi yapanların her türlü baskıdan uzak, hukuka bağlı, vicdani kanaatlerine göre hak ve adaleti gözeterek karar vermelerini sağlayacak teminatların artırılması. On altı yılda değişen hiçbir şey yok; kelimeler aynı, cümleler aynı. Kısacası, aradan geçen on altı yılda bir arpa boyu yol alınmamış, bu iktidar paketlerle, torbalarla ancak kendi bekasını temin etme derdinde olmuştur.

On altı yılda AİHM kararlarının uygulanmaması, Kobani kumpas davasının devreye sokulması ve HDP'ye kapatılma davasının açılması, Kobani kumpas davası dosyasına Emniyetin not bırakarak davayı yönlendirmesi; HDP'nin, DEM PARTİ'nin on binlerce üyesinin haksız ve hukuksuz bir şekilde tutuklanarak cezaevine atılması; yüz binlerce yurttaşın KHK'yle işinden, aşından hayatından edilmesi; Anayasa Mahkemesi kararlarının yerel mahkeme tarafından uygulanmaması, cezaevlerinde çıplak arama ve işkencelerin ayyuka çıkması, düşünce ve fikir özgürlüğünden on binlerce yurttaşın cezaevine atılması, 2009 yılında 111 bin olan hükümlü sayısının bugün 428 bine ulaşması, son yedi yılda cezaevinde hayatını kaybedenlerin sayısının 540 olması; şimdi, aradan

geçen on altı yılda tablo bu iken yüzüncü yargı paketini de getirseniz burada değişen bir şey olmayacak. Siyasi vesayetin kısıkcı altına aldığımız yargıdan kim ne hayır görecektir, kim ne hayır bekleyecek? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMAIL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

YENİ YOL Grubu önergede iktidarın bugüne kadar çıkardığı 10 adet yargı paketi ile hazırlanmakta olduğunu bildiğimiz on birinci yargı paketinin hukuk dünyamız ve ülkemizde adaletin tesisine yaptığı ve yapacağı etkilerin ve varsa katkıların incelenmesi gerektiğini haklı olarak ifade ediyor ve öneriyor. İktidar 10 yargı paketi getirdi, ülkede hukuk adına iyi hiçbir şey olmadı. Hukuka olan güven ve adalet anlayışı hep geriye gitti. Aynı anlayışla getirilecek on birinci paketten sonra da iyi bir şey olmayacağı herkesin malumu. Diğer yönleri bir tarafa, getirilen bu paketler çoğunlukla cezaevlerinin doluluğu argümanına dayandırılarak aceleyle ve sıkıştırılarak getirilmiştir. Mesela, son paket aynı amaçla infaz düzenlemelerini de kapsıyordu. Cezaevlerindeki 20 bin civarında kişi bu düzenlemelerden faydalandı. O tarihlerde 400 bin civarında olan tutuklu ve hükümlü sayısı bugün yani birkaç ay sonra tekrar 400 bini de aşarak 420 bine ulaşmıştır.

Görüldüğü üzere, getirilen yargı paketleri en basit amacını, cezaevlerinin mevcudunu matematiksel olarak azaltma amacını bile gerçekleştirmedi; başaramamıştır; kaldı ki hukukun üstünlüğünü sağlamak, adaleti tesis etmek, yargıya siyasal müdahaleleri önlemek gibi esaslı ihtiyaçları karşılamayı başaramamıştır. Elbette bu paketler bu esaslı ihtiyaçları gidermeyi başaramamıştır. Bunu biz söylüyoruz ama bizim söylememizle kalmıyor; birçok uluslararası endeks de bu duruma işaret ediyor. İnsan Özgürlüğü Endeksi 2024 Raporu'na göre Türkiye son yirmi dört yılın en kötü puanıyla 165 ülke arasında 142'nci sırada yer alıyor. Türkiye 2022 endeksinde 131'inci sırada yer almıştı. Endekste Türkiye'nin 2024 özgürlük puanı 5,28 olarak ölçülmüştür. Türkiye bu puanla Tanzanya, Papua Yeni Gine, Haiti, Moğolistan, Burkina Faso, Botswana, Madagaskar, Cibuti, Bangladeş, Guatemala, Ruanda, Ukrayna, Uganda, Lübnan gibi ülkelerin gerisinde kaldı. Prosedürel adalet, sivil adalet ve ceza adaleti kriterleri dikkate alınarak ölçülen hukukun üstünlüğü puanı ise 10 üzerinden ancak 3,6 oldu. Bu, Türkiye'nin hukukun üstünlüğü konusunda son yirmi dört yılda aldığı en düşük puan oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İSMAIL ATAĞAN ÜNVER (Devamla) - Özetle bahsettiğim bu puanlamalara göre Türkiye'de hukukun üstünlüğü tanınmıyor. İfade ve bilgi edinme özgürlüğü yok. Freedom House'un 2025 Dünya Özgürlükler Raporu'na göre ise Türkiye son on yılda özgürlüklerin en fazla gerilediği 10 ülke arasında yer aldı. 2018 yılında "özgür olmayan ülkeler" kategorisine alınan Türkiye, 2025'te de bu yerini korudu. 2025 Dünya Özgürlükler Raporu'nda dünyada özgürlüklerin gerilemesinde, seçimle göreve gelen liderlerin otokratlaşmasının etkili olduğu belirtildi. Bizim ülkemizde de aynısı veya daha fazlası var. Getirilen paketler bunu düzeltecek mi? Elbette düzeltmeyecek. Eğer düzeltmek isteniyorsa önergeye destek verilmeli, araştırma komisyonu kurularak önergede belirtilen amaçların karşılanmasının gerekleri yerine getirilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Adına Tokat Milletvekili Sayın Mustafa Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun önergesine karşı AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarları döneminde demokratikleşme, hukuk devleti ilkeleri ve adalete erişim konusunda tarihî nitelikte reformlar gerçekleştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde adaletin tesisi anlamında 2002 yılından günümüze kadar temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi amacıyla birçok düzenlemeler yapılmıştır. "Türkiye Yüzyılı, adaletin yüzyılı" hedefi doğrultusunda katılımcı bir anlayışla uygulayıcı hâkim ve savcılar, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve birçok paydaşın görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan Dördüncü Yargı Reformu Strateji Belgesi'yle hukukun üstünlüğünü esas alan ve gecikmeyen öngörülebilir bir adalet sistemi vizyonu ön plana çıkarılmıştır. Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan, 2025-2029 dönemini kapsayan bu belgeyle hukuki güvenliğin kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir.

Değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığımız tarafından düzenli olarak yayınlanan istatistikler ceza infaz kurumlarının kapasitesinden yargı süreçlerinin hızlanmasına, alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmalarının etkisinden adalete erişim göstergelerine kadar geniş bir veri seti içermektedir. Reform süreçleri hem sahadan alınan geri bildirimlerle hem de veri temelli değerlendirmelerle sürekli güncellenmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, cezaevlerinin fiziki ve sosyal koşulları, infaz süreçleri, yeniden suç işleme oranları gibi başlıklarda da önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Cezaevleri artık sadece cezalandırma alanı değil aynı zamanda sosyal rehabilitasyon merkezleri hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Mahkûmların eğitime, mesleki gelişime, sağlığa ve psikososyal desteğe erişimi genişletilmiş, yeni infaz düzenlemeleriyle toplumsal uyum süreçleri güçlendirilmiştir. Yargının iş yükünün azaltılması için hayata geçirilen ara buluculuk ve uzlaştırma kurumları

hem vatandaşın ekonomik yükünü azaltmış hem de mahkemelerin gereksiz yere meşgul edilmesini önleyerek adaletin daha hızlı tecellisini sağlamıştır. Bu kurumların başarısı hem ulusal hem de uluslararası raporlarda ortaya konulmuştur.

Bu nedenlerle, önergeye katılmadığımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Yüksel Arslan ve 22 milletvekili tarafından, öğretmen adaylarının yaşadıkları mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, ek atamaların ve gelecek yıllara yönelik kontenjan planlamalarının yapılması, yalnızca mevcut norm kadrolara değil, mezun sayıları, eğitim fakülteleri kontenjanları ve sahadaki gerçek öğretmen ihtiyacı göz önünde bulundurularak şeffaf ve adil bir biçimde atamaların yapılması amacıyla 14/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Yüksel Arslan ve 22 milletvekili tarafından, öğretmen adaylarının yaşadıkları mağduriyetler dikkate alınarak ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve insani sonuçların tespit edilmesi, ek atamaların ve gelecek yıllara yönelik kontenjan planlamalarının yapılması, yalnızca mevcut norm kadrolara değil, mezun sayıları, eğitim fakülteleri kontenjanları ve sahadaki gerçek öğretmen ihtiyacı göz önünde bulundurularak şeffaf ve adil bir biçimde atamaların yapılması amacıyla 14/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir..

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Yüksel Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmen adaylarının yaşadığı mağduriyetin araştırılması için İYİ Parti Grubu olarak verdiğimiz önerge hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, halk düşmanı terör örgütü PKK tarafından şehit edilen öğretmenlerimiz başta olmak üzere eğitim ordumuzun fedakâr ve çalışkan tüm öğretmenlerinin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, öğretmenliğin kutsal bir meslek olduğunu, öğretmenlerimizin değerli olduğunu bu kürsüye çıkan tüm hatipler dile getiriyor ancak bu ülkenin öğretmenleri, öğretmen adayları sürekli sorunlarla uğraşmak zorunda kalıyor. Emeği çalınan, yılları ve gayretleri çöpe atılmak istenen binlerce öğretmen var. Öğretmenlerimiz söz konusu olduğunda kılı kırk yarmak zorundayız ancak uygulamalar gösteriyor ki eğitimde de öğretmenliği bitirmek için her şey yapılıyor. Öğretmen atamaları ve kontenjanlar konusunda her yıl büyük mağduriyetler oluyor. 2023 KPSS atama sayılarıyla 2024 atamaları arasında uçurumun sebebini bilen yok. 2023 KPSS'yle Türk dili ve edebiyatına 796 kontenjan verilirken 2024 KPSS'yle sadece 29 kontenjan verilmiş. Tarihte 619 kontenjan 28'e, coğrafyada 285 kontenjan 32'ye, felsefede 232 kontenjan 41'e, matematikte 317 kontenjan 117'ye, beden eğitiminde 320 kontenjan 190'a, rehberlikte 1.597 kontenjan 377'ye düşürülmüştür. Böyle bir şey olabilir mi? Geçmiş yıllardaki atama sayılarına ve kendi sıralarına bakan öğretmenler kesin atanacağını düşünürken, aileler sevinç yaşayıp umutlanırken sonuç yıkım oldu yine.

Sayın Bakan bu branşlarda doluluk oranının yüzde 100'e ulaştığını ifade ediyor. Belli ki Sayın Yusuf Tekin okullarda yaşanan öğretmen açığı ile atama dağılımlarındaki çelişkiyi görmüyor. 78 ilimizde toplam 86.136 öğretmen çalışıyor. Bu sayı bile tek başına kadroları dolduruyor ve üstelik bunlar nedense hep merkezî yerlerde. Ciddi bir öğretmen ihtiyacı olduğunu da ortaya koyuyor bu rakamlar. Öğretmenlerin mağduriyeti ile yapılan açıklamalar arasında büyük fark var.

KPSS puanı yüksek olmakla birlikte mülakatlarda haksızlık olduğunu iddia eden öğrencilerimizden 1.611 öğretmenin hakları iade edilmelidir. Ek atama yapılan AGS kontenjanı artırılmalıdır, akademinin süresini kısaltılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığı planlama, istikrar, fırsat eşitliği ve adalette her yıl sınıfta kalıyor; bölümlerin mezun sayısı sınava girenlerin dağılımında hiçbir şekilde dikkate alınmıyor. ÖSYM ve Millî Eğitim Bakanlığının verilerine göre, 2024

KPSS'de bölümünün mezun ve başvuran sayıları ile atama sayıları arasında uçurum şöyle: Türk dili ve edebiyatına 35.791 aday, 29 atama; tarihte 20.257 aday sınava giriyor, 28 atama; matematikte 16.535 aday, 117 atama; felsefede 10.345 aday, 41 atama; coğrafyada 9.272 aday, 32 atama yapılmış. Birçok branşta atama sayıları yüzde 1'in bile altında kalmış. 2024 KPSS'yle atama bekleyen öğretmen sayısı yarım milyona ulaşmış iken bu sayılar asla kabul edilemez. Öğretmen atamaları politikası mutlaka tekrar gözden geçirilmelidir. Adaletsizlik ortadan kaldırılmalı, kontenjan ve atama planlaması şeffaf, adil ve ihtiyaç odaklı yapılmalıdır. Mevcut ücretli öğretmen sayıları, mezun sayıları atama planlamasında dikkate alınmalıdır.

Amacımız ve gayretimiz eğitim ordumuzun çok değerli öğretmenlerinin mutlu ve huzurlu olmasıdır ancak yapılanlara baktığımızda bu gerçeğin göz ardı edildiğini görüyoruz. Çözüm üretmesi gereken makamlar sürekli sorun üreten, mevcut sorunları çoğaltan bir hâle geldi. Hâl böyleyken görev başındaki öğretmenlerin sorunları da artıyor, atama bekleyen öğretmenlerin problemleri büyüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Millî eğitim yamalı bohçaya dönmüş durumda. Uluslararası sınavlarda gözle görülür bir başarısızlık da var. Mülakat garabeti can yakmaya da devam ediyor. Kontenjan ve atama sayılarının neye göre belirlendiği ise meçhul. Sorumlu kim? Öğretmen mi, öğretmen adayları mı? Kontenjan verilmeyen, hayatı çile çekmekle geçen öğretmenler suçlu olamaz. Sorumlu Millî Eğitim Bakanlarıdır. Öğretmen adaylarını azarlamak, kucağında çocuğuyla atama bekleyen öğretmeni görmezden gelmek utanılacak bir şeydir. KPSS'de yüksek puan alan öğretmen adayları bu ülkenin yetişmiş insanlarıdır. Yetişmiş insanlarımızı, öğretmenlerimize hak ettikleri değeri göstermeliyiz.

Bu önerge, atanmayan öğretmenlerin, mülakat mağdurlarının, ek kontenjan taleplerinde bulunan öğretmenlerimizin yanında olduğumuzu göstermesi bakımından çok önemlidir. Bu konuda önergemize destek verilmesini rica ediyorum.

Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Arslan.

YENİ YOL Grubu adına Samsun Milletvekili Mehmet Karaman.

Buyurun Sayın Karaman. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, tüm öğretmenlerimizin ve eğitime gönül vermiş tüm emekçilerimizin Öğretmenler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, dün, sözde "müjde" olarak 15 bin atama yapıldı ama öyle bir atama ki ilgililer için bu sadece bir sayı ve istatistik olsa da bizim için bir vicdan sınavıdır; yine de teşekkür ederiz. Ne yazık ki, Millî Eğitim Bakanlığı bu sınavdan da kalmıştır. Bu atamalar öğretmen adayları için çileye dönüşmüş bir hayat mücadelesi kabîlindedir. Daha dün partimizin genel merkezinde atanamayan öğretmenlerimizle ve mülakat mağdurlarıyla görüştük, onların Öğretmenler Günü'nü kutladık ve dertlerini dinledik. Öğretmen adaylarımız bize şunu söylüyor: Biz sadece hakkımızı istiyoruz, adalet istiyoruz, emeğimizin karşılığını istiyoruz. Biz de buradan onlara sesleniyoruz: Bu Meclis öğretmenlerimizin sesini duymak zorunda çünkü bu mesele artık bir toplumsal yara hâline gelmiştir çünkü sözler tutulmuyor, dertler çözülüyor, öğretmenlerimizin hakları korunmuyor. Hangi devlet anlayışına ve insan ahlakına sığar? Sizler gerekeni yapmayacaksınız da niye o makamlarda bulunacaksınız?

Bakınız, Sayıştay raporlarında 150 bine yakın öğretmen açığı var, atama sayısı 15 bin. Yıllık yüz binlerce eğitim fakültesi mezunu ortadayken, Akademi Giriş Sınavı'na 420 bin katılım sayısı ortadayken ve sahada ihtiyaç ortadayken 15 bin atama müjde midir, alay etmek midir; takdiri aziz milletimize bırakıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu yapılanlar bir facia, kontenjan dağılımı ayrı bir faciadır. Bakınız, Türk dili ve edebiyatı 796'dan 29'a, tarih 619'dan 28'e, coğrafya 285'ten 32'ye, rehberlik 1.597'den 377'ye düşürülmüştür. Bu düşüşler bir planlamadan değil, ihmalden, ciddiyetsizlikten ve yönetim krizinden kaynaklanmaktadır. Ciddi bir planlama, yönetim ve strateji eksikliği vardır.

Beşerî sermaye çarçur ediliyor, sadece 78 ilde 86.136 ücretli öğretmen görevlendirilmiştir. Demek ki en azından 86.136 öğretmen ihtiyacı vardır. O hâlde neden atama 15 bin? "Sebebi ekonomi..." hiç demeyin çünkü onun da müsebbibi sizlersiniz. "İtibardan tasarruf edilmez." diyeceğinize, "Eğitimden tasarruf edilmez." deseydiniz bugün bunu konuşuyor olmazdık.

Değerli arkadaşlar, rakamlar da saha da ortada. Yüz binlerce öğretmene ihtiyaç varken siz gidip kontenjanları düşürüyorsunuz; bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayınız.

MEHMET KARAMAN (Devamla) - Bakınız, öğretmenlerimiz üniversitelerini dereceyle bitirmiş, bin zorlukla KPSS'ye hazırlanmış, sınavı kazanmış ve hatta derece yapmış ama atanamıyor. Bu, ne vicdana ne adalete sığar. Bu atamalar gerçeğe değil, tercihe dayalı bir politikanın göstergesidir.

Sayın milletvekilleri, çağrımız nettir: Şeffaf ve adil kontenjan planlaması yapılmalıdır, 2024 yılı mağduriyetleri için ek atama yapılmalıdır, norm kadro sistemi sahadaki gerçek ihtiyaçlarla uyumlu hâle getirilmelidir. Ücretli öğretmenlik uygulaması istisna değil, istismar olmaktan çıkarılmalıdır.

Öğretmeni mağdur eden bir eğitim sistemi kendi değerlerine savaş açmış demektir. İşte bu yüzden, mevcut önergenin kabulünü öğretmen adaylarımız adına, adalet adına, vicdan adına grup olarak destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın.

Buyurun Sayın Akın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grubunun atanamayan öğretmenlerle ilgili önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Atanamayan, atanmış olan, elinde diploması olan bütün öğretmenleri DEM PARTİ adına buradan saygıyla sevgiyle selamlıyor, kutluyorum.

Biz, aslında DEM PARTİ olarak hem eğitimde hem sağlıkta özellikle sermayenin uhdesine bırakılan bu anlayışa karşı, özelleştirme politikalarına karşı itirazımızı her zaman dile getirdik. Temel haklar olan bu hakların sermayenin uhdesine bırakılmasını kabul etmediğimizi öncelikle baştan söylemek isterim.

Millî Eğitim Bakanlığının bu konuda yürüttüğü çalışmalara bakıldığında, verilen bilgilere göre -Millî Eğitim Bakanlığı sitesinde- resmî olarak 1 milyon civarında şu anda öğretmenimiz var ve aynı zamanda yaklaşık 1 milyona yakın da atanamayan ama diplomalı olan öğretmenimiz var. Dolayısıyla tartışma konusu olan şey, yaklaşık 2 milyon öğretmenimizin geleceğiyle ilgili bir tartışmadır. O bakımdan bu önergeyi değerli ve kıymetli buluyoruz. Ama şunu söylemekte fayda var: Bu sistemin kendisi büyük ölçüde bizim öğretmenlerimizi itibarsızlaştırdı, değersizleştirdi ve ücret politikası bakımından da neredeyse açlık sınırının yarısı kadar bir maaş verme politikasıyla karşı karşıya bıraktı. Bu, aynı zamanda içinden geçtiğimiz sistemin kendisinin ifadesi olarak değerlendirilebilir ancak şunu söylemek lazım: Ücretli çalışan öğretmenlerin durumu başlı başına ayrıca vahimdir. Biliyorsunuz, ücretli çalışan öğretmenlerimiz aslında otuz saat haftalıkla ve toplam olarak da en fazla 20 bin lira maaş alabilir hâle geliyorlar, asgari ücret koşullarında bile çalışmıyorlar ve maalesef, sigorta güvencesi bakımından da sadece on altı günlük sigorta yaptırıyorlar ve şunu söylemekte fayda var: Bu gerçekten bir vicdansızlık. Yani siz haftada otuz saat, toplam olarak yaklaşık yüz yirmi saat çalıştıracaksınız ve asgari ücret bile vermeyeceksiniz. Buradan Millî Eğitim Bakanına sesleniyoruz: Sözde "Kadro açığımız yok." diyorlar ancak biraz önce konuşmacının da söylediği gibi, 86 binin üzerinde ücretli çalışan öğretmen var bu ülkede ve bu ülkede bu ücretli çalışan öğretmenlerin var olması demek aslında bir kadro açıklığı olduğu anlamına gelen bir durumdur. Dolayısıyla doğruyu söyleyelim, en azından Millî Eğitim Bakanlığı doğruyu söylesin "Açığımız var ama kölelik diye bir sistemi devam ettiriyoruz, onun için de ücretli öğretmenlerle bu sorunu çözüyoruz." desin ama geline aşamada bu kabul edilebilir bir şey değil. Bu, sadece burada değil, mesela bugün sabah sağlık alanında bir grup sağlıkçı geldi, grubumuza geldi, dertlerini anlattı; inanın, vicdan yaralayan bir durumla karşı karşıyayız. O nedenle biz bu önergenin aynı zamanda önümüzdeki süreç bakımından ele alınıp değerlendirilmesini, araştırılmasını istiyoruz ancak tek başına araştırma yetmez, bu ülkede çalışma hayatının yeniden gözden geçirilip iyileştirilmesi gerektiğini ifade etmek isterim. Öncelikle şunu söyleyeyim: Gerçekten bu Millî Eğitim Bakanlığı nezdinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - Evet, bitireceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önümüzdeki dönemde öğretmenlere dönük uygulamalar çok yaygın bir şekilde sorunlu; hem mülakat sistemi bakımından sorunlu hem de çok taraflı siyasi gerekçelerle yapılmış olan tercihler bakımından sorunlu. Sözde "Mülakat kaldırılacak." diye söylendi ancak mülakatların tamamen bir siyasi partinin yan organı gibi çalışarak orada kadrolaşmanın bir planlaması şeklinde gerçekleştiğini söylemek isterim. O nedenle, biz öğretmenlerin itibarının tekrar verilmesini, ihtiyaca göre atamaların yapılmasını, bu kadrolar meselesinin bir an önce çözülmesini, ücretli öğretmenlerin köle gibi çalıştırılmasının önüne geçilmesini arzu ediyoruz ve böyle bir sürecin bir an önce bu Mecliste karar altına alınması gerektiğini ifade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Öncelikle, atanmış ya da atanmamış tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü tebrik ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Yarım milyon öğretmenin KPSS'ye girdiği, resmî rakamlara göre 65 bin öğretmen ihtiyacının olduğu, 90 bin ücretli öğretmenin görev yaptığı bir ortamda sadece 15 bin atama yapılması, atama bekleyen yüz binlerce öğretmen için büyük bir hayal kırıklığıdır. İhtiyacın onda 1'i kadar bir atama yapılacaktır, bunların da büyük bir bölümü sadece birkaç branşta yoğunlaşmaktadır. Atamalarda yüzde 50 KPSS, yüzde 50 mülakat uygulaması için sadece size şunu göstermem yeter: Burada bir seçim vaadi görüyorsunuz, "Seçimlerden sonra mülakat kalkacak." diyen Erdoğan'ın sözünü size hatırlatıyorum. Bu nedenle, derhâl mülakat kaldırılmalı, ücretli öğretmenlik ayıbına son verilmeli ve tüm öğretmenler kadrolu atanmalıdır.

Sadece öğretmen değil, okullarda temizlik personeline ihtiyaç vardır. Temizlik personelleri üç, altı aylık dönemlerle görevlendirilmekte ve bunların da görev süresi yıl ortasında bitmektedir.

Yine, öğrenci ve öğretmen sağlığı için sağlık personeli gerekmektedir. Her yıl çok sayıda okul kazası, beklenmedik sağlık sorunları, kronik rahatsızlığı olan öğrenciler nedeniyle acil durumlar gelişmektedir. Yediği şekerden boğulup ölen çocuklarımız vardır. Kadrolu sağlık personeli, yaşanan kazalara ilk müdahaleyi yaparak olası ölüm ve sakatlıkların önüne geçecektir.

Çocuklarımızın ve okullarımızın güvenliği için de güvenlik personeline ihtiyaç vardır. Okul çevrelerine yuvalanmış çeteler, uyuşturucu kaçakçıları, uyuşturucu tacirleri, organ mafyası dâhil her türlü tehlikeye karşı en kıymetli varlıklarımız çocuklarımız tehlike altındadır.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda velhasıl en az 100 bin öğretmen, 100 bin temizlik görevlisi ve 75 bin okul sağlığı hemşiresi, 65 bin koruma ve güvenlik görevlisine ihtiyaç duyulmaktadır.

2002 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay yüzde 17'den 2025 yılında yüzde 9,7'ye düşmüştür. Eğitim kurumlarını siyaset alanının arkabahçesine dönüştürmeyi hedefleyen atama politikalarından derhâl vazgeçilmelidir.

Adında "millî" olan iki bakanlık vardır, biri Millî Savunmadır, biri Millî Eğitimidir ama uygulamada Millî Eğitim değil, siyasi eğitim bakanlığı uygulaması vardır. 10 Kasım tatili ve okul duvarlarına partisinin genel başkanının resmini asan bir bakanın eğitimi de maalesef siyaset bilimidir, eğitimci değildir. Saraçhane protestolarında gözaltına alınan 301 öğrenci için "Ellerinde balta var." demişti, biz o baltayı kendisine sorduk ama 301 tane değil, 1 tane bile balta şu ana kadar gösteremedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Bu da yeni bir Kabataş yalanı gibi Saraçhane yalanı olarak tarihimize kazınmıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

Millî Eğitim Bakanını okullara soktuğu örgütlerden, TÜGVA'nın yaz okulları da FETÖ'nün Türkçe olimpiyatları gibidir, bunlardan dolayı önümüzdeki gelecekte Türkiye'nin başına bela olabilecek yeni FETÖ'nün, yeni 15 Temmuzların bir sebebi olarak görüyoruz. Bu yüzden, bu şer odaklarını çocuklarımızın arasına sokan Yusuf Tekin, yarınki 15 Temmuz ihanetlerinin de mimarı olacaktır. Bu yüzden gelip bu Meclisin ortasında millete ve milletin Meclisine meydan okuyup "Ben cemaatleri kollamaya devam edeceğim." yerine, onu tekrar cumhuriyetin kuruluş felsefesine, ilkelerine ve kurucu değerlere saygılı olmaya davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Nazım Elmas.

Buyurun Sayın Elmas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM ELMAS (Giresun) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmen atamaları, branş bazında kontenjan ayarlaması ve gelecek yıllara yönelik kontenjan planlaması üzerine AK PARTİ Grubumuzun görüşlerini ifade etmek için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizlere ve ekranları başında bizleri izleyen tüm seyircilerimize saygılar sunuyorum.

Başta annem ve babam olmak üzere, kendi öğretmenlerim olmak üzere, emek veren, ter döken, gece gündüz demeden gayret eden tüm öğretmenlerimize gönülden teşekkür ediyorum. Gönüllere dokunan, bir çocuğun hayatını değiştiren, umudu yeşerten tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü tebrik ediyor; işlerinde, derslerinde, hayatlarında başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarları döneminde eğitim öğretim alanında Millî Eğitim Bakanlığımızın yaptığı iyileştirmelerden bazılarını rakam rakam saymak istiyorum. Konuşmacılar yuvarlak rakamlar söyledi, ben net rakamları veriyorum: Örgün eğitimde 2002 yılında okullarımızda 367.145 derslik mevcut iken 2025 yılında 753.571 derslik sayısına ulaşılmıştır. Derslik başına düşen öğrenci sayısı, 2002 yılında ilköğretimde 36, ortaöğretimde 30'dur; 2025 yılında ise ilköğretimde 23, ortaöğretimde 20'ye düşmüştür. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, 2002 yılında ilköğretimde 28, ortaöğretimde 18'dir. 2025 yılında ise ilkokulda 18, ortaokulda 13, ortaöğretimde ise 11'dir. 2002 yılında resmî ve özel okullarda 540.433 öğretmen mevcut iken 2025 yılında bu sayı 1 milyon 239 bin 248 öğretmene ulaşmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 1 milyon da atanmayan öğretmen var, 1 milyon da atanmayan var, onlara ne yaptınız?

HALUK İPEK (Amasya) - Dinle, dinle!

NAZIM ELMAS (Devamla) - Sadece Bakanlığımıza bağlı resmî kurumlarda toplam 1 milyon 34 bin 564 öğretmen görev yapmaktadır. Bu sayı son atamayla 1 milyon 49 bin 564'e çıkmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 15 bin atama nedir Allah aşkına ya?

NAZIM ELMAS (Devamla) - 2003 yılından 2025 yılına kadar 821.351 öğretmen alınmıştır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 1.600 mülakat mağdurunu da unutmayın!

NAZIM ELMAS (Devamla) - 24 Kasım'daki 15 bin öğretmen atamasıyla sayı 836.351'e çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NAZIM ELMAS (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bu rakam mevcut öğretmen kadrosunun yüzde 80'ine karşılık gelmektedir. Bir başka deyişle, AK PARTİ iktidarları döneminde şu anki mevcut öğretmenlerin yüzde 80'i ilk defa işe girmiştir. Okul öncesi eğitimde 5 yaş okullaşma oranı 2002 yılında net yüzde 11 iken 2025'te 82; ilköğretimde 2002'de 90 iken 2025'te 95; ortaöğretimde ise okullaşma oranı 50 iken 2025'te 82'ye yükselmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu duygu ve düşüncelerle bir kez daha bu ülkenin geleceğini her gün yeniden kuran görünmez mimarları, sabır ve özveriyle hayatlarımıza dokunan, şekil veren öğretmenlerimizi büyük saygıyla selamlıyor, hayatlarında başarılar diliyor, şehit öğretmenlerimizi de rahmetle anıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Kasım 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından (15079 grup numaralı) kadına yönelik şiddetin nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki.

Buyurun Sayın Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKI (İstanbul) - Teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, 25 Kasım, Dominik'te diktatörlüğe karşı mücadele eden 3 kız kardeşin tecavüz edilerek öldürülmesi sonrasında tüm coğrafyalarda erkek devlet şiddetine karşı direniş gününü oldu. Ve bugün de tüm ülkelerde ve bizim ülkemizde de birçok kentte kadınlar şu anda sokakta "Bedenimiz, emeğimiz, kimliğimiz bizindir; eşitlik ve özgürlük için şiddete karşı sokaklardayız." diyor. Peki, neden böyle diyor? Çünkü patriarkal kapitalist sistem kadınların bedenlerini, emeklerini, kimliklerini devletin ve erkeklerin tahakkümü altında örgütleyen, güçlendiren bir sistem olarak hayatlarımızı gasbediyor. Peki, kadınlar bunun karşısında ne yapıyor? İlk defa kadın yürüyüşünü örgütleyen kadınları da buradan selamlamak istiyorum.

Dayağa Karşı Kadın Yürüyüşü, 1987'de bu topraklarda ilk defa tamamen kadınların örgütlediği, sadece kadınların katıldığı bir yürüyüşü, dayağa karşı dayanışma yürüyüşüydü. Peki, neden bu yürüyüşü düzenlemişlerdi? Bir hâkim, boşanmak isteyen kadının davasını "Kadının sırtından sopayı, karnından sıpayı eksik etmeyeceksiniz." diyerek reddetmişti ve kadınlar buna karşı sokaklarda itirazlarını gösterdiler. Ne yazık ki aynı anlayış bugün devam ediyor. Neden devam ediyor? Şuradan diyoruz: Mesela, kadını eşit, özgür bir birey olarak, toplumsal yaşamda kendi kararlarını veren bir birey olarak görmüyor, ailenin içine hapseden politikalar yürütüyor iktidar ve "Devletin denetiminde, devlet karar verir." diyor, "Kadının bedeni üzerinde; doğurup doğurmayacağına, doğurursa nasıl doğuracağına, evlenip evlenmeyeceğine, tek başına mı yaşayacağına, hepsine ben karar veririm." diyor ve kadınlar bunlara itiraz ediyorlar ve şiddet meselesi sadece bununla kalmıyor. Bakın, fiziksel, psikolojik, ekonomik, cinsel şiddet kadın yaşamlarını doğrudan tehdit ediyor; her yıl artan kadın cinayetleri ve "şüpheli" denilen kadın ölümleri bu tehdidin boyutunu çok açıkça gösteriyor. Biz burada bu konuşmayı yaparken Ağrı'dan ve Elâzığ'dan yine boşanma sürecinde olan kadınların katledildiği haberlerini aldık ne yazık ki.

Peki, bu "şüpheli" denilen kadın ölümlerini o "erkek yargı" dediğimiz yargı ne yapıyor? Örtbas etmek istiyor, intihar süsü vererek erkek şiddetini aklıyor. Kadınlar kayboluyor, kadınları bulamıyor bu devlet. Gülistan Doku, Nadira Kadirova, Dina, Rojin, Rabia Naz; hepsi bizim için mücadelemizde her zaman andığımız ve bu mücadelenin sadece erkek şiddetinin, devlet ihmallerinin, kamu görevlilerinin suç ortaklığının açığa çıktığı bir mücadele olduğunu da söyleyerek başlamak istiyorum.

Şimdi, peki, daha sonra ne oluyor? Mesela, biz bunları yapıyoruz, iktidar, Aile Bakanlığı falan "Kadına yönelik şiddete sıfır tolerans." diyor. Peki, bu arada ne oluyor? İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılıyor, 6284 uygulanmıyor. Bunun uygulanması için sokaklarda olan -25 Kasım'da mesela, geçen yıl- İstanbul'da 25 Kasım'da bu talepleri dile getiren kadınların 168'ine dava açıldı. Hemen geçen hafta on birinci yargı paketine karşı "Kadın cinayetleri politiktir." "Devlet, elini bedenimden çek." "..."¹ diyen kadınlara TCK'nin 301'inci maddesi kapsamında soruşturma açıldı. Bu sloganlar Türk milletini ve Türkiye Cumhuriyeti devletini alenen aşağılıyormuş! Demek ki kabul ediyorsunuz, bu sloganlar aşağılıyorsa demek ki siz bunları kabul ediyorsunuz yani kadın cinayetlerinin sizin elinizle güçlendirildiğini, teşvik edildiğini kabul ediyorsunuz anlamına gelir. "Devlet, elini bedenimden çek." meselesini suç unsuru hâline getiriyorsanız demek ki eliniz kadınların bedeninde.

Peki, bağımsız kadın hareketi; sokaklarda kadın mücadelesi yaparken aynı zamanda siyasal partilerde örgütlenen, yerel yönetimde örgütlenen kadınların önüne de eşit temsiliyet. eş başkanlık sistemini sanki suçmuş gibi yargıya konu ediyorsunuz. Sonra ne yapıyorsunuz? Yerel yönetimlerde güçlenen kadın politikalarını kayyumlar eliyle ilk kadınlara saldırarak ortadan kaldırıyorsunuz. Kayyum politikalarıyla Kürt illerinde ilk kapatılanlar kadın dernekleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZGÜL SAKI (Devamla) - Kadınların, şiddete karşı mücadele ve dayanışma için kurdukları tüm kurumları kapatıyorsunuz, dalga geçer gibi onların başına erkekleri yerleştiriyorsunuz.

Şimdi, sözlerime son verirken şu anda Ankara'da, İstanbul'da kadınlar 25 Kasım'da "Bedenimiz, emeğimiz, kimliğimiz bizindir. İş yerlerinde ölmek istemiyoruz. Boşanmak istediğimiz için ölmek istemiyoruz. Özgürlüğümüzü istediğimiz için devlet şiddetini karşımızda bulmak istemiyoruz." diyorlar ve diyorlar ki: "Kadınlara değil katillere barikat." ve ne yazık ki İstanbul'da yine, polisler kadınları ablukaya almış vaziyette ama biz tabii ki bunlardan vazgeçmeyeceğiz. Siyasal partilerimizle, bağımsız kadın örgütlerimizle birlikte şiddete karşı eşit, özgür, onurlu bir yaşam için mücadelemize devam edeceğiz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun Sayın Ün. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ndeyiz, kadına şiddeti konuşuyoruz. Sadece bugün konuşacağımız bir konu olmakla yetinebilseydik keşke, bununla sınırlı kalabilseydik keşke ama yılın her günü konuşmak için önümüzde koca koca bir gerçek var. Daha bugün yani mücadele gününde Elâzığ'da Sümeyye, tartıştığı eşi tarafından tabancayla; Gaziantep'te Zehra, sığındığı amcasının evinde yine, tartıştığı eşi tarafından -3 çocuk annesi Zehra-katledildi, öldürüldü. Her biri koca bir dünya olan şiddet istatistikleri acımızı da öfkemizi de diri tutuyor.

Bu yıl ne oldu, biliyor musunuz? İlk kez olarak şüpheli kadın ölümleri kadın cinayetlerinin önüne geçti sayısal olarak. Son bir yılda 282 kadın cinayeti yaşanırken 286 şüpheli kadın ölümü yaşandı; sadece ekim ayında 19 kadın cinayete kurban gitti, 22 kadın şüpheli şekilde hayatını kaybetti. "Yüksekten düşmüş." "Evinde ölü bulunmuş." "Kalp krizi geçirmiş." "İntihar etmiş." denilen vakalar artık başka bir boyuta taşıyor sorunumuzu. Ülkemizde her alanda yaşadığımız bir sorumluluk krizi olduğunu hep söylüyoruz, şüpheli ölümlerin artışında da bu sorumluluk krizinin etkili olduğuna inanıyorum. "Nadira'yı, Yeldena'yı, Şule'yi, Gülistan'ı, Rojin'i kim öldürdü?" sorularının cevapsızlığı karşımızda dururken kurumların görevini yaptığını hangi biriniz rahatlıkla söyleyebilirsiniz?

"Toplumsal bir yozlaşma yaşıyoruz, toplum olarak ruh sağlığımız dış etkenler nedeniyle çok zorlanıyor; tüm bunlar intihar vakalarında kişinin iradesini olası kılıyor." diyerek sorumluluğu üzerinizden atabilir misiniz, bunu diyebilir misiniz? Diyemezsiniz, atamazsınız çünkü yeterince kovuşturma yapılmadığına, olay yeri incelemelerinin üstünkörü, özensiz yapıldığına, delillerin karartıldığına şahit olduğumuz onlarca dava duruyor önümüzde; her gün yeni bir vaka da üzerine ekleniyor üstelik. Bu kadınlar âdeta "Ben ölmedim, öldürüldüm." diye çılgık atıyorlar. Faili meçhullerin, azmettiricisi meçhullerin, şüpheli kadın ölümlerinin adı birer vaka gibi yaşandığı bir ülkenin kampanyasının adına da "Türkiye Yüzyılı" demeyin en azından, kadınları da şüpheli ölümlere terk etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bir şeyi normalleştirmek yaygınlaşmasına imkân vermek demektir; bir konuda hayret eşiğini düşürmek olağanlaşmasına zemin hazırlamaktır. Onun için "şiddetin her türüsü" ifadesini hep üstüne basa basa söylüyoruz.

Günümüzde de yeterince üzerine düşmediğimiz ama zamanla cinayete uzanan, şiddeti beslediği için dikkat çekmek zorunda olduğumuz bir sorunun var; dijital şiddet sorunu. Yeni bir şiddet türü ama bugünden bile kadınlarımızın yüzde 14'ünün maruz kaldığı bir şiddet türü ve her geçen gün bu artıyor önlem alamadığımız için. 18-24 yaş arası kadınların yüzde 39'unun, 25-34 yaş arası kadınların yüzde 32'sinin telefonunda acil yardım çağrısı var; bu, yaşadığımız toplumda kendimizi ne kadar güvensiz hissettiğimizi gösteriyor bizlere. Yeterince ciddiye alınmayan her bir şiddet türü dozun daha fazla arttığı bir diğer şiddete meydan veriyor, önü alınamaz şekilde artmasına neden oluyor.

Bu nedenlerle, bu öneriye YENİ YOL Grubu olarak bizler de "evet" diyoruz ve bu konuların daha fazla araştırılması, şiddetin gündemimizden tamamen kalktığı güne kadar araştırılmaya muhtaç olduğunu söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, milletvekilleri; Şenay Aybüke Yalçın, 22 yaşında, mesleğindeki 7'nci ayında görev yeri Batman'da PKK'lı teröristler tarafından katledildi.

Öğretmen Ayşenur Alkan, 22 yaşında, mesleğindeki 3'üncü ayında Gaziantep'te ders verdiği okulda PKK'lı teröristler tarafından katledildi.

Yasemin Tekin, 31 yaşında, evinde, sofrasında kendisi gibi öğretmen olan eşi ve 3 yaşındaki kızı Betül'le akşam yemeğini yediği sırada PKK'lı teröristlerce katledildi; 3 yaşındaki Betül'ün elinde, o minik parmaklarının arasındaki ekmek kırıntılarıyla kanı birbirine karıştı ve teröristler bir kadını daha aslında katletti o gece çünkü Yasemin Öğretmen sekiz aylık hamileydi, yaşasaydı bir ay sonra bir kız çocuğu daha olacaktı.

Sevgi Gülperi, 11 yaşındaydı ve kiminle biliyor musunuz, 1 yaşındaki kuzeniyle, Almına'yla birlikte PKK'lı teröristlerce katledildi.

Serap Eser, 17 yaşında, dershaneden evine dönerken bindiği otobüste PKK'lı teröristlerce katledildi.

Esma Çevik, Tekirdağlı, Hayrabolulu -hemşerim benim- 30 yaşında, görev yeri Şırnak'ta PKK'lı teröristlerce katledildi.

Neşe Altın, o kadar acıklı ki katlediliş şekli, defalarca anlattım bu kürsüde; Tekirdağlı, Şarköylü -o da hemşerim- 21 yaşında, yirmi beş günlük öğretmenken evinden sürüklene sürüklene çıkarılarak hunharca PKK'lı teröristlerce katledildi.

Geçen yıl, ondan önceki yıl bu nevi öneriler verildiğinde bu Mecliste şu sıralarda oturan özellikle kadın arkadaşlarımız çok da haklı olarak tepki gösterirdi kürsüde bulunanlara "PKK'lı teröristlerin katlettikleri kadınları da söyle!" diye, "PKK'lı teröristlerin tecavüz ettiği kadınları da söyle!" diye. Baktım, oturum başladığından beri bugün çıt yok. Hayırdır arkadaşlar, bir yılda bütün bu kadınların katilleri mi değişti? Oturumun başından beri şehit öğretmen anması yapılıyor; in mi cin mi, kim katletti peki bu şehit öğretmenleri? Şehitleri söyleyip de katillerini söyleyemeyecek duruma düşen her kim varsa yazıklar olsun!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Dün, dün, daha dün çoğu öğretmen olan bu kadınların başkatinin, katliam emirlerini veren caninin ayağına gidenlerin bulunduğu, tiksinden onunla aynı masaya oturup da konuşanların bulunduğu, kanlı ağızdan çıkanları dinleyenlerin bulunduğu, bu kadınların katillerini övenlerin, bu kadınların katillerini alkışlayanların, bu kadınların katillerinin övülmesine, alkışlanmasına susanların bulunduğu bu oturumda bu ülkenin binlerce kadınının katiline "Katil." diyemeyenlerin kadına şiddet önergesi vermesini ben bütün kadınların mücadelesine hakaret sayıyor ve üzerine konuşmaya bir Türk kadını olarak ar ediyorum. Herkes olabilir ama tepeden tırnağa onur olan Türk kadınları hiçbir vakit katillerine bel bağlamamıştır, bağlamayacaktır ve bu Allah'ın cezası riyakârlığı da ben onların ferasetine emanet ediyorum.

Teşekkürler. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Aile Yılı" diye geçirdiğimiz 2025'te AKP iktidarı kadınların can güvenliğini sağlamaya değil cinsiyetçi politika ve söylemleri öne çıkarmaya hepimizin bildiği gibi devam etti. Bunun sonucunu da çok acı şekilde ödedik; kadınlar her gün cehennemi yaşamaya devam ettiler.

Sadece bu yıl, isimlerini tek tek saymaya kalksam saatlerimi alacak en az 262 kadın katledildi. 2020'den bugüne neredeyse 2 bin kadın katledildi. Tabii, bu veriler sivil toplumun verileri çünkü Bakanlığımızın verileri bile bu konuda yok. İşte, bu ülkeyi kadınlar için bir mezarlığa çeviren, "şiddete sıfır tolerans" masalı anlatanlar, bu ölümler sizin eseriniz. Bunlar istatistik değil, veri değil; bu, iktidarınızın politik bir tercihidir.

Kadınlar öldürülürken Hükûmet, katillere değil, yürüyüş yapmak isteyen kadınlara saldırıyorsa bu ülkede büyük bir sorun vardır. Bir ülkede hâkimin takdiriyle katiller salınıyorsa, polisin inisiyatifıyla koruma talep eden kadınlar kocalarına teslim edilip

öldürülüyorsa, güya devletin koruduğu kadınlar güpegündüz sokakta katlediliyorsa ve tüm bunlar olurken o ülkenin Hükûmeti "kadına şiddete sıfır tolerans" masalları anlatıyorsa bu ülkede kadın cinayetleri politiktir değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bu cinayetlerin en korkunç gerçeği nedir mesela biliyor musunuz? Öldürülen kadınların birçoğu devletin koruyamadığı değil, Hükûmetin bizzat katilini sokağa saldırdı kadınlar. Daha bir ay olmadı, defalarca şikâyetçi olduğu hâlde, uzaklaştırma kararı olduğu hâlde katili cezaevinden tahliye edildikten sonra öldürülen kadınlardan biri Nermin Tirit. Kadınlar karakola gidip "Beni öldürecek." dediğinde, savcıya gidip "Beni koruyun." dediğinde ne yapılıyor değerli arkadaşlar? Katiller üç gün yatıyor, sonra sokağa salınıyor ve hapisten çıktığı gün kadınları katlediyor. Soruyorum size: Bu kadınların ölüm fermanını tahliye kâğıdını imzalayanlar vermedi mi? Bir katili sokağa salmak tetiği bizzat çekmek değil mi değerli milletvekilleri? Sizin adalet anlayışınız bu mu? Sizin, ama sizin düzeniniz kadınları korumak değil katilleri aklamak üzerine kurulu. Siz İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece yarısı tek bir erkeğin tek bir imzasıyla çıktığınız gün tarafınızı seçtiniz çünkü. (CHP sıralarından alkışlar) Siz 6284 sayılı Kanun'u tartışmaya açtığınız gün tarafınızı açıkça belli ettiniz. Bugün Türkiye'de hiçbir kadın güvende değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Sokakta yürürken, otobüse binerken hatta evinde otururken bile güvende değildir çünkü iktidarınız kadının yaşam hakkını kendi siyasi bekası için pazarlık masasına meze yapmıştır. "Aile Yılı" diye övündüğünüz politika kadınların yüzde 65'inin kendi evinde, yüzde 35'inin eşi tarafından öldürüldüğü an çökmüştür. Biz kadınlar hayatımıza ilişkin kararları da artık reislerden, babalardan, kocalardan duymak istemiyoruz; bize sahip çıkılmasını değil, varlığımıza saygı duyulmasını istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunca kadın cinayeti varken de Hükûmetin oy kaygısıyla kadının yaşam hakkını görmezden gelmesini reddediyoruz çünkü biz kadınlar ölümden değil, yaşamdan yanayız ve biz kadınlar sizin çizdiğiniz o makbul sınırlara hapsolmayacağız, sizin o karanlık zihniyetinize de teslim olmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Şengül Karslı.

Buyurun Sayın Karslı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bazı meseleler vardır ki siyasi gömleği çıkarıp sadece insani olarak, sadece vicdani olarak yaklaşmak gerekir. Kadına şiddet gibi özünde insani bir meselenin siyasi kavgalara malzeme yapılmaması gerekir. Şiddet mağduru her bir kadın aynı zamanda bir annedir, bir kız kardeşidir, bir evlattır. Rojin'lerin, Başak Cengiz'lerin, hayattan koparılan fidanların acısı istisnasız herkesin yüreğinde aynı ağırlıkta hissedilmektedir, biz bu acıları yarıştıramayız ancak öneri gerekçesinde çizilen devletin şiddeti derinleştirdiği, kadının aileye hapsedildiği tablosunu da asla kabul etmeyiz, edemeyiz.

Değerli arkadaşlar, biz kadını sadece eş veya anne olarak değil, hakları ve onuru olan bağımsız bir birey olarak ele alırız; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü de bu duruşun en somut kanıtlarından biridir. Ailenin güçlendirilmesi kadının ikinci plana atılması demek değildir. Kadın ve aile birbirine rakip de değildir, kadın ve aile birbirini tamamlayan ve güçlendiren unsurlardır. Biz kadını ailenin temeli, aileyi de kadının güvenli limanı olarak görüyoruz. Aileyi güçlendirmek kadını zayıflatmaz, aksine şiddete karşı toplumsal dokumuzu sağlamlaştırır.

Önergede cezasızlıktan bahsediliyor. Bir hukukçu olarak soruyorum: Hangi cezasızlık? 2002 öncesi Türkiye'sinde şiddet aile içi mesele olarak görülür, halı altına süpürülürdü, "Kol kırılır yen içinde kalır. Bu, aile meselesidir; karışamayız." denilirdi. Bu anlayışı yıkan, şiddeti tartışmasız bir insanlık suçu olarak tanımlayan irade bizzat AK PARTİ iradesidir. Türk Ceza Kanunu'nda yaptığımız düzenlemelerle kadına karşı işlenen suçlarda cezaları artırdık mı? Artırdık. O kravat taktı diye alınan iyi hâl indirimi devrini kapattık mı? Kapattık.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kapanmadı.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - İsrarlı takip suçunu ayrı bir suç saydık mı? Saydık. Töre cinayetlerinde faillere verilen cezaları kim ağırlaştırdı? Biz ağırlaştırdık. 6284 sayılı Kanun gibi dünyada eşi benzeri az bulunan bir hukuki düzenleme sahibiyiz. Bu düzenlemenin şiddeti artırdığını iddia etmek iyi niyetli bir yorum değildir.

Önergede "Devlet korumuyor." deniliyor. Elinizi vicdanınıza koyun; devlet, polisiyle, jandarmasıyla, savcısıyla, ŞÖNİM'leriyle, KADES'iyle, elektronik kelepçe uygulamasıyla, Alo 183 hattıyla kadınların 7/24 yanında.

Elbette daha iyisini yapmak mümkün. Elbette tek bir kayıp bile fazla. Peki, çözümü nerede arayacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Bir zihniyet dönüşümünde arayacağız. Sorun kapıyı çalmadan riski tespit eden bir anlayışı toplumun tüm taraflarıyla desteklemek hepimizin görevi değil mi? Peki, "Kadını eve hapseden politikalar" demek, kadının istihdamını teşvik eden, hibe destekleri veren, finansal okuryazarlık eğitimleriyle kadının ekonomik özgürlüğünü güvence altına alan bir sistemde doğru kabul edilebilir mi?

Biz, kadını ne eve hapsettik ne de sokağın insafına terk ettik; biz, kadını hayatın tam merkezine koyduk diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Oylayıp söz vereyim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, sayın hatip şunu söyledi: "Kadına şiddeti siyasete malzeme yapmamak gerekir." Biz de diyoruz ki: Kadına yönelik şiddet tam da siyasete içkin bir meseledir çünkü burada "şiddet" dediğimiz mesele politik tercihlerle ilgili yani siz kadına yönelik şiddeti önleyici politikaları hayata geçiriyorsanız kadına yönelik şiddetin karşısındasınız ama yok, buna yol veriyorsanız, göz yumuyorsanız o zaman siz kadına yönelik şiddete göz yumuyorsunuz ve bu politikayı zımnen de olsa destekliyorsunuz. O nedenle, bu, siyasetüstü bir mesele değil, siyasetin bizzat konusunun kendisidir.

İkincisi: "Hepsi anne, hepsi kız kardeş." Kadınları korumak için, bir kadının yaşamının değerli olması için anne olması gerekmiyor, kız kardeş olması gerekmiyor; kadınların buna ihtiyacı yok. Her kadın değerlidir, her yaşam değerlidir ve biz sadece anne ve kız kardeş politikasına ya da ailenin içine hapsedilmesine zaten karşı çıkıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Diğer bir mesele, devletin şiddeti derinleştirdiği bir gerçek. Niye derinleştiriyor? Demin söyledi arkadaşlarımız; ya, kadına yönelik şiddet uygulayanları adli kontrolle bırakıyorsunuz, denetimli serbestlikle bırakıyorsunuz. Kaç tane vaka var cezaevinden çıkıp eşini öldüren. Ya da koruma talebinde bulunup ısrarlı bir şekilde "İsrarlı takibe uğruyorum." "Taciz ediliyorum." "Ölüm tehdidi alıyorum." dediği hâlde koruma verilmeyip katledilen kadın sayısı ortada. Bütün bunlara gözünüzü kapatarak, her şey güllük gülistanlık diyerek yol alamayız. Kadınlar ölüyor, bu ülkede günde 3 kadın erkekler tarafından katlediliyor. Bari böyle bir günde çıkın, öz eleştiri yapın, birazcık şu muhasebeyi önünüze koyun. Ölenler tavuk değil; insan, kadın öldürülüyor. Eşleri, ayrıldıkları sevgilileri, babaları, kocaları öldürüyor. Bunu niye görmüyorsunuz ya? Bu gerçek yokmuş gibi kalkmışsınız bir de düzenleme yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Kasım 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

25/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/11/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent ve arkadaşları tarafından, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla 25/11/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1516 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/11/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Ayça Taşkent.

Buyurun Sayın Taşkent. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü bugün. Yıllardır aynı acıları konuşuyoruz, aynı rakamlarla yüzleşiyoruz, aynı yasları tutuyoruz fakat kadınların canını, emeğini, özgürlüğünü korumak için bu Meclisin üzerine düşen sorumluluklar hâlâ yerli yerinde duruyor çünkü gerçek çok ağır; bu ülkede kadınlar sadece sevdikleri bir erkek tarafından değil, devletin koruma sorumluluğunu yerine getirmemesi nedeniyle de hayatını kaybediyor. Bu yılı "Aile Yılı" ilan ettiniz ve bu yıl 400'den fazla kadın öldürüldü; sadece on ayda bu kadar kadını kaybettik. Bir kentin yarısını yasa boğmaya yetecek kadar büyük bir kayıp bu.

Değerli milletvekilleri, bugün ülkemizde ev içi şiddet, ekonomik şiddet, dijital şiddet ve ısrarlı takip vakaları artarken 6284 sayılı Kanun'un uygulanmasında ciddi bir gerileme yaşanıyor. Uzaklaştırma kararları gecikiyor, kolluk kuvvetleri şikâyetleri ciddiye almıyor, elektronik kelepçe kapasitesi yetersiz kalıyor, adli süreçlerde kadınlar yalnız bırakılıyor. (CHP sıralarından alkışlar) İçişleri Bakanının kendi açıklaması: "Geçen sene 30'dan fazla kadın koruma kararı varken öldürüldü." Bu ne demek? Siz koruma kararı altındaki kadınları bile koruyamıyorsunuz demek.

Sığınmaevleri konusuna gelelim.2024'te 174 olarak belirlenen sığınmaevi hedefi 2026'da 152'ye düşürüldü. Kadınların yaşadıkları şiddet giderek artmakta ve ülkenin en önemli sorunlarından biriyken giderek daha az sığınmaevi hedefleyen bir Bakanlık

var karşımızda. Yer yok, kaynak yok, koruma yok, hesap soran yok. Bu tablo kader değildir, bu tablo politika tercihlerinizin açık sonucudur. (CHP sıralarından alkışlar)

Kadına yönelik şiddet artıyorsa toplumsal cinsiyet eşitliği yok sayıldığı içindir. Kadınlar öldürülüyorsa koruma mekanizmaları çalışmadığı içindir. Kadınlar yalnız kaldığını hissediyorsa bu Meclis onların sesine kulak vermediği içindir.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak şunu söylüyoruz: Kadına yönelik şiddet bir aile içi mesele değildir, siyasal bir meseledir, bir eşit yurttaşlık testidir. İstanbul Sözleşmesi'nden çıkış bu ülkedeki milyonlarca kadının yaşam hakkına yönelik en büyük geri adımlardan bir oldu. Acilen kadınlar için bağımsız bir bütçe kalemi oluşturulmalı, ŞÖNİM ve sığınmaevi sayısı nüfusa göre yeniden düzenlenmeli, artırılmalı, 6284 sayılı Yasa bütün hükümleriyle etkin biçimde uygulanmalı, İstanbul Sözleşmesi bütünlüklü olarak yeniden kabul edilmeli, kadın odaklı politikalar aile temelli yaklaşıma sıkıştırılmamalı, şiddet verileri düzenli ve şeffaf olarak paylaşılmalı, kolluk kuvvetlerinin uygulamaları denetlenmelidir. Bu Meclis her yıl yüzlerce kadını toprağa verirken sessiz kalmamalıdır, bu Meclis hayatı savunmalıdır.

Değerli milletvekilleri, biz bugün bir araştırma önergesi sunarken sadece bir istatistiği değil her biri bir yaşam olan kadınları hatırlıyoruz; Rojin'i Emine'yi, Şule'yi, Özgecan'ı ve ismi kayıtlara bile geçmeyen yüzlerce kadını. Bu kadınların ortak bir talebi vardı; yaşamak. Bizim de ortak bir sorumluluğumuz var; onları yaşatmak. Bunun için bu önergeye destek vermenizi bekliyoruz. Belki bize hâlihazırda kadınlarla ilgili bir komisyonun kurulduğunu söyleyebilirsiniz. Bir sene oldu bu Komisyon kurulalı. 2023 yılında öldürülen 419 kadın varken 2024'te bu sayı 452'ye çıktı. Bu sene Komisyonun üzerine bir de "Aile Yılı" dediniz. Bakın, konuşmamın başında da söyledim, daha on ayda 400'den fazla kadını kaybettik. Demek ki bu hayati soruna çözüm üretmediniz, üretemediniz. Oysa kadınların yaşam hakkı siyasetüstüdür. Kadına yönelik şiddeti önlemek bir tercih değil, devletin anayasal yükümlülüğüdür. Bugün burada alacağımız karar sadece politik bir tutum değil, bu ülkenin kadınlarına verilen bir sözdür.

Hepinizi şiddetsiz bir ülke umuduyla saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bu ülke kadın mücadelesini gayet iyi bilir, Halide Edip'i gayet iyi bilir, "Hak azmindir, liyakatindir." diyen Nezihe Muhiddin'i gayet iyi bilir. Kadın-erkek bu mücadeleyi, değerli arkadaşlar, yan yana vermek mecburiyetindeyiz; bu, bizim boynumuzun borcudur. Ülkemizi içinde bulunduğu bu karanlık şiddet tüneline, kadına şiddet girdabından ancak kadın-erkek el ele, omuz omuza vererek çıkarabiliriz. Bu nedenle, 25 Kasım Kadına Karşı Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle bu konuda bir erkek olarak söz aldım. Kadınların, genç kızların arkasına bakmadan, güven içinde yürüyebileceği bir ülkeyi hep beraber inşa etmek mecburiyetindeyiz. Siyaset kurumu tam da bunun için vardır, çözüm üretmek için vardır. Bu meselenin iktidarı muhalefeti de asla yoktur. Sorun ortak sorunumuzdur. Şiddetin "ama"sı, "fakat"ı asla olmaz. Şiddetle mücadelede zafiyet de asla kabul edilemez.

Değerli arkadaşlar, mesele çok ciddi boyutlara taşınmıştır. 2020 yılında 420; 2021'de 434; 2022'de 414; 2023'te 419; 2024'te 452; 2025'te ise ve bugüne kadar 411 kadın maalesef cinayete kurban gitmiştir. Sadece geçtiğimiz ekim ayında 19 kadın maalesef öldürülmüştür, 22 kadın da şüpheli bir şekilde ölü bulunmuştur. Kadınların kim tarafından neden öldürüldüğünün temel sebepleri tespit edilmedikçe, faillere caydırıcı cezalar verilmedikçe oluşan cezasızlık algısı toplumu içten içe çürütecektir.

Değerli arkadaşlar, diğer taraftan, adli cezaların kadın cinayetlerini önlemeye tek başına yeterli olmadığı da aşikâr bir şekilde ortadadır. Bu cinayetlere neden olan, bunları tetikleyen, altta yatan nedenlerin yok edilmesi, kadın cinayetleriyle etkin bir şekilde ve tüm yönleriyle mücadele edilmesi de şarttır. Bu meselenin sadece polise tedbirlerle çözülemeyeceği gerçeğini de kabul edip kadınların arkasına bakmadan güvenle yürümeleri için gereken ne varsa yapılması, bunun için derhâl harekete geçilmesi gerekiyor. Onları bu şiddet girdabına sokan ekonomik, sosyolojik ve psikolojik sebepler ortadan kaldırılmalıdır.

Gelin, hep beraber, mevzuatta değişiklik yaparak hâkimlere kadınların şiddetle ilgili başvurusunun yapıldığı gün karar verme zorunluluğunu hep birlikte getirelim. Kolluğa ve savcılığa haber aldıkları vakaları aile mahkemelerine aynı gün bildirmeleri yükümlülüğünü getirelim. Koruma kararının ihlali karşısında verilecek cezaların etkin ve caydırıcı olması için gelin hep beraber düzenleme yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Yasaya cezaların ertelenemeyeceği, hapis cezasının adli para cezasına veya tedbirlerinden birine çevrilemeyeceği yönünde bir düzenlemeyi hep beraber getirelim.

Ayrıca Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kuruluna da bizzat Sayın Cumhurbaşkanının kendisinin başkanlık etmesini buradan öneriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. Değerli milletvekilleri, daha bugün Elâzığ ve Gaziantep'te sabah saatlerinde iki kadın eşleri tarafından silahla öldürüldü. Her gün 1 veya 2 kadın katlediliyor ülkemizde. "Ben ölmek istemiyorum." diyen kadınların sesleri artık bizim omuzlarımızda birer yük, sadece kadınların değil erkeklerin de omuzlarında yük olması gerekir.

Yine, güvenlikten söz edebilir miyiz değerli arkadaşlar? Her gün kadınların feryatlarını duymayan kulaklar vicdanlarının sesini duyabilir mi? İşte, 25 Kasım, tam da bu soruların cevabını aradığımız bir gündür; bu ülkede her gün yeniden yaşanan acının, bir isyanın, bir çılgının günü.

Arkadaşlar, kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet azalmıyor, katlanarak artıyor, "Artık yeter!" dedirtecek rakamlara ulaştı ülkemizde. Evet, kadın platformlarına baktığımızda 2025 yılında -TÜİK falan vermiyor bu sonuçları ama- 482 kadın öldürüldü. Bugün

2 kadın daha öldürüldü. Bakın, hiç durmadan artıyor. 300'den fazla kadın "şüpheli ölüm" adı altında dosyalara gömüldü. Kadınların yüzde 65'i evlerinde öldürüldü yani devletin "Koruyacağız." dediği yerde. 9 kadın koruma kararı olmasına rağmen katledildi.

Kadına şiddette Türkiye 46 ülke arasında en üst sıralarda. Birleşmiş Milletler verilerine göre Türkiye'de kadın cinayetleri son on yılda yüzde 140 arttı ama iktidar hâlâ çıkmış "Biz kadınları koruyoruz." diyor biraz önceki hatibin söylediği gibi. Bu nasıl bir koruma, bu nasıl bir devlet ciddiyeti, iktidar ciddiyeti? Bu iktidar kadına yönelik şiddeti ve cinayeti bir sorun olarak görmüyor değerli milletvekilleri. Korumaya yönelmiş mekanizmalar kâğıt üzerinde var ama uygulamada yok. Kadına yönelik şiddet kadının sorunu, özel alanın meselesi gibi gösteriliyor, mesele kamu sorumluluğu hâline gelmiyor. Bu, bir politika tercihi değil sayın milletvekilleri, bir tercih edilmezlik politikasıdır. Sorumlular görevlerini yerine getirmeyi değil, bu konuyu geçiştirmeyi uygun görüyor.

Ey iktidar, sayın milletvekilleri, başka şeyle meşgul olan sayın milletvekilleri; hiç olmazsa yani bugün Kadınlara Şiddetle Mücadele Günü olarak değerlendirdiğinizde dinlemenizde fayda var diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Madem her şeyi yapıyorsunuz da neden kadınlar hâlâ öldürülüyor? Neden koruma kararları kâğıttan ibaret? Neden bir kadın "Beni eşim öldürecek." diye polisi defalarca arayıp yine de öldürülüyor? Neden haksız tahrik indirimleri hâlâ kaldırılmıyor? Neden "Kravat taktı." "Pişman oldu." diye katillere iyi hâl indirimi veriliyor? Neden şiddet vakalarının yüzde 65'inde kadınlar yıllarca şikâyet etmişken devlet harekete geçmiyor?

Evet, şiddetin kaynağı belli sayın milletvekilleri. Kadını birey olarak görmeyen bir zihniyet hâkim, siyasetin diliyle beslenen nefret hâkim. Cezasızlığı teşvik eden bir yargı düzeniyle karşı karşıyayız. Etkisiz kolluk, güçsüzleştirilmiş sosyal hizmet mekanizmaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Süre vermiştim.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Vermiştiniz ama... Birkaç cümleyle bitireyim.

BAŞKAN - Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Evet, biz İYİ Parti olarak kadın cinayetlerinde hâlâ iyi hâl ve haksız tahrik indirimi uygulanıyorsa derhâl bu indirimin tamamıyla kaldırılmasını istiyoruz. Koruma kararlarının etkin işletilmesini sağlayacak elektronik kelepçe, hızlı müdahale ekipleri ve uzman kolluk birimleri derhâl hayata geçirilmeli, kadınların ekonomik ve sosyal güçlenmesi için adımlar atılmazsa şiddet döngüsü kırılmayacaktır sayın milletvekilleri. Kadının temsil gücü artırılmalı, siyasetten hukuka eşitlik sağlanmalıdır. Şiddet davaları için ihtisas mahkemelerinin sayısı artırılmalıdır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Nejla Demir.

Buyurun Sayın Demir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama bundan altmış beş yıl önce bir diktatörlüğe karşı direndikleri için katledilen Mirabal kardeşleri anarak başlamak istiyorum. Evet, erkek egemen sistemin rahatsız olduğu mücadeleciler kadınların listesi uzundur. Bu sistem Miraballerden rahatsızdı, Sakine Cansızlardan, Fidan Doğanlardan, Leyla Şaylemezlerden, Pakize, Seve, Fatma'nın zerre taviz vermeyen cesaretinden rahatsızdı ve biliyoruz ki aynı sistem bugün de kadınların özgürlük iddiasından "...² yarattığı sarsıcı etkiden ve yeni toplum tahayyülünden rahatsız olmaya devam ediyor. Bu vesileyle, Leyla Güven, Figen Yüksekdağ, Ayşe Gökkan, Zeynep Ölbeci şahsında tüm kadın tutsakları sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insanlığın ilk ve en büyük sorunu kadının köleleştirilmesiyle başlayan karşı devrimdir. Bugün Türkiye'de yaşadığımız şiddet gerçekliği ise bin yıllık, bu bin yıllık gericiliğin modern politik biçimidir. Bakınız, Rojin Kabaiş'in, Gülistan Doku'nun, İpek Er'in akıbeti hâlâ karanlıkta ve bu karanlığın sebebi çok açık: Devlet erkek şiddetiyle yüzleşmek yerine onu meşrulaştırıyor. İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çıkılması kadınlara yönelik şiddetin devlet eliyle normalleştirilmesinin en açık göstergelerinden biridir. Ancak geline aşamada iktidar, şiddeti hâlâ "Aile zayıflıyor." diyerek tartışıyor. Koruma kararları kâğıt üzerinde, güvenli alanlar yetersiz, failere verilen iyi hâl indirimi ise bir adalet komedisine dönüşmüş durumda. Peki, Hükümet ilan ettiği Aile Yılı politikasıyla ne yapıyor? Kadınları eve kapatıyor, şiddeti görünmez kılıyor, eşitliği yok sayıyor. Oysa raporlar gösteriyor ki kadınlar en çok aile içinde öldürülüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şiddetin kökeninde binlerce yıldır süren erkek egemen ideoloji vardır. Militarizm, erkekliği kutsayarak şiddeti meşrulaştırıyor, kolluk güçlerinin işlediği suçları cezasız bırakıyor. Bu ideoloji aynı zamanda doğaya saldırıp toplumsallığı yok ediyor; kadının yoksulluğa mahkûm edilerek sermayenin ucuz iş gücüne dönüştürülmesine, sömürgeleştirilmesine sebep oluyor ve biliyoruz ki şiddetin kaynağı olan çatışma politikaları sürdükçe kadınlar evde, iş yerinde, sokakta hedef olmaya devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NEJLA DEMİR (Devamla) - Diyalog ve çözüm kanallarının açıldığı bir süreç sadece siyasal sorunların değil, kadına yönelik şiddetin de kökünden sarsılması anlamına geliyor. 27 Şubatta Sayın Abdullah Öcalan'ın yaptığı barış ve demokratik toplum çağrısı da aynı zamanda kadınların özgürlüğüne, toplumsal barışa ve kadınların eşit yaşadığı demokratik bir topluma yapılan bir çağrıdır. Bu yüzden bu çağrıya yanıt olmak başta bu Meclis olmak üzere hepimizin en önemli tarihsel ve toplumsal sorumluluğudur. Biz kadınlar bu sorumluluk bilinciyle 25 Kasımı "...³ devriminin ruhu ve etkisiyle karşılıyoruz. Bu vesileyle, bütün kadınları özgürlüğe yürümeye, kadın rönesansını yaşamsallaştırmaya çağırıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

3. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Fatma Öncü.

Buyurun Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde tüm Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kadın kader arkadaşlarımızı saygıyla buradan tekrar selamlıyorum.

Şimdi, biraz önceki hatipler genel süreci, kadına yönelik şiddetle ilgili neler yaptığımızı, neler yapmadığımızı mütemadiyen dile getiriyorlar ama yirmi üç yılda biz bu alanda çok şey yaptık, çok dönüşümler gerçekleştirdik. Mütemadiyen de İstanbul Sözleşmesi bizim önümüze geliyor. 6284'le biz İstanbul Sözleşmesi'nin içindeki söz konusu olan koruyucu ve önleyici tedbirlerin tamamını uyguluyoruz zaten, 12 başlıkta. Hassaten bu konuyu binlerce kez dile getiriyoruz; Allah razı olsun, sizin sayenizde de hizmetlerimiz bu vesileyle vatandaşlarımız tarafından tekrar tekrar duyuluyor.

Şimdi, bugün size başka bir hizmetimizden bahsedeceğim, bunu da görünen o ki defaatle seslendirmemiz gerekecek. Sayın Cumhurbaşkanımız bugün bir genelge yayınladı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü adına. Şimdi, genelgenin içeriğiyle ilgili ben sizi bilgilendirmek istiyorum, ihtiyaç olduğunu düşünüyorum: Evet, 5'inci Ulusal Eylem Planı yayımlandı. Bu plan Türkiye'nin şiddetle mücadele kararlılığının en somut göstergelerinden biridir. 2026-2030 yıllarını kapsayan beş yıllık stratejik uygulama dönemi ilan edilmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın koordinasyonunda tüm kamu kurumlarının, yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün sorumluluk üstleneceği güçlü bir eş güdüm mekanizması oluşturulmuştur. Kadın konukevlerinin kapasitesinin ve hizmet niteliğinin artırılması planlanmıştır. 7/24 hizmet veren destek hatları ve sahadaki mobil ekiplerin güçlendirilmesi öngörülmüştür. Dijital şiddetle mücadele planının özel bir başlığı olarak ele alınmış, çevrim içi taciz, takip ve teknolojik şiddet türlerine yönelik yeni politika setleri geliştirilmiştir. Ulusal veri tabanı ve izleme değerlendirme sistemi kurulacak, şiddet vakalarının tek merkezden takip edilmesi sağlanacaktır. Eğitim programlarını yaygınlaştırılarak kamu personelinden öğrencilere kadar geniş bir alanda farkındalık çalışmaları artırılabilecektir. Kolluk kuvvetlerinin ve yargı birimlerinin daha hızlı, etkin ve koordineli hareket etmesi için uygulama süreçleri güçlendirilecektir. Koruma kararlarının hızla verilmesi ve anında uygulanması planı öncelikli hedef alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Toplumun tüm kesimlerinin bu mücadeleye ortak sorumlulukla katılması hedeflenmiştir. İzleme ve değerlendirme raporları düzenli olarak hazırlanarak kamu kurumları performansı göstergelere göre takip edilecektir. Bu eylem planı Cumhurbaşkanlığımızın liderliğinde devletimizin kararlılığını göstermektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadele, siyasetin ötesinde milletçi omuz omuza yürüttüğümüz bir insan hakları meselesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

(CHP sıralarından "Kabul... Kabul..." sesleri)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kabul... Kabul...

İZZET AKBULUT (Burdur) - Kabul...

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, oylamayı elektronik cihazla yapacağız.

Üç dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Kabul edilmemiştir.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayı kaç kaç?

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, (2/2136) esas numaralı Göç ve Uyum Bakanlığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/118)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

7/11/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2136) esas numaralı Kanun Teklifi'min Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 37'nci maddesi gereğince doğrudan gündeme alınması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Melih Meriç

Gaziantep

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Gaziantep Milletvekili Melih Meriç konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; göç ve uyum bakanlığı kurulması üzerine verdiğim kanun teklifimin doğrudan gündeme alınması üzerine teklif sahibi olarak söz almış bulunmaktayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, bir yandan doğu ile batı arasında coğrafi bir köprü, diğer yandan da laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olarak medeniyetlerin kesiştiği örnek bir model ülkedir. Ancak AKP Hükûmetinin uygulamış olduğu yanlış dış politika yüzünden ülkemiz âdeta savaştan, baskıdan, rejimden kaçan insanların hücum ettiği bir güzergâh hâline gelmiştir. 2011 yılında Suriye'de patlak

veren iç savaşla başlayan göç dalgası, 2021'de Afganistan'da Taliban'ın iktidarı ele geçirmesiyle büyüdü. Rusya-Ukrayna savaşı, İran'daki baskıcı rejim, Kuzey Afrika'daki ekonomik krizler derken Türkiye, bir göçmen ve kaçak deposu hâline geldi. Bugün resmi verilere göre 5 milyona yakın yabancı Türkiye'de yaşamaktadır ancak düzensiz göçmenlerle birlikte neredeyse 10 milyona yaklaşan bir göçmen istilasî durumundayız. Yani özetle, Türkiye'de her 10 kişiden 1'i kaçak ve göçmen pozisyonunda ülkemizde yaşamaktadır. Bu tablo sadece bir istatistik değil sosyoekonomik dengeleri, demografik yapıyı ve toplumsal barışı doğrudan etkileyen bir krizdir. Göçü sadece insani bir mesele olarak görmek eksik kalır. Evet, savaşlardan kaçan insanlara kapımızı açtık, bu milletin vicdanı onları katliamın ortasında bırakmaya razı olmadı ancak vicdan ile devlet yönetimi birbirine karıştırılmaz. İnsani sorumluluklar ile devlet aklı dengeli bir şekilde yürütülmelidir çünkü yanlış politikalar hem ev sahibi olarak bizim toplumumuzu hem de göçmenleri mağdur etmektedir. Gaziantep bunun en somut örneğidir, şehrin nüfusu son dört yılda neredeyse 2 katına çıkmıştır. Sanayi şehri olmasına rağmen kayıt dışı istihdam, kira fiyatları yükselmiş, kamu hizmetlerine aşırı yük oluşmuştur. Türk işçisi Suriyeli göçmenlerle aynı işte yarı maaşla çalıştırılmaktadır; bu, asla adil değildir, ne kendi vatandaşımız ne de bu ülkeye sığınanlar için adaletli bir durumdur.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Suriye iç savaşı bitmesine rağmen AKP iktidarının göç politikası ne yazık ki günü kurtarma politikasıdır. Kaçak geçişler hâlâ sürüyor, sınır güvenliği zayıf, kayıt dışı ekonomi göçmen emeği üzerinden büyüyor; bu tabloya seyirci kalmak hem iç barışımızı hem ekonomimizi tehdit etmektedir. Türkiye milyonlarca sığınmacı göçmenle birlikte, maalesef, artık geçici değil kalıcı bir göç ülkesi hâline gelmiştir. Mevcut yapıda genel müdürlükler düzeyinde yürütülen göç yönetimi dağınık, eksik ve etkisizdir. Güvenlikten sosyal uyuma, ekonomiden eğitim politikasına kadar birçok alanda eksikliği yaşamaktayız. Bu nedenle, göç ve uyum bakanlığının kurulması artık zorunludur. Böyle bir bakanlık göçü yönetmekle kalmayacak, ülkemizin demografik yapısını da toplumsal huzurunu da ulusal güvenliğini de koruyarak, sürdürülebilir bir şekilde devlet aklını kamulaştıracaktır. Göçü ve sonrasındaki süreci, güvenlik ve ekonomik, sosyal uyum ve diplomasi boyutlarını birlikte ele alacak, devletin göç politikalarını kurumsal bir çatı altında toplayarak sürdürülebilir bir hâle getirecektir. Bakınız, tekrar ediyorum: Bu bir tekliften ziyade artık zorunluluktur. 10 kişiden 1'inin yabancı olduğu bir memlekette göç ve uyum bakanlığı kurulması artık bir beka meselesi hâline gelmiştir. Bir ülkenin sınırları sadece haritada çizilmez, adalet, hukuk, planlama ve öngörüyle korunur. Türkiye Cumhuriyeti'nin demografik yapısıyla oynamak, geleceğini tehlikeye atmaktır. Göçün doğru yönetilmediği bir ülkede hem halkın huzuru hem devletin egemenliği sarsılır. Biz, göçü insani bir değerden öte stratejik bir devlet politikası hâline getirmeliyiz; bunun yolu popülizmden değil akıldan ve planlamadan geçer. Milletimizin vicdanı geniş ama yükü çok ağırdır, bu yükü hafifletmek için sorumluluk özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MELİH MERİÇ (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

MELİH MERİÇ (Devamla) - Siz değerli milletvekillerimizi, Göç ve Uyum Bakanlığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'min doğrudan gündeme alınmasına "kabul" oyu vermeye ve bu kronik sorunun çözümü için derhâl hareket etmeye çağırıyorum.

Sözlerimi, ebediyete intikal eden, 87'nci yılında saygıyla, rahmetle andığımız Ulu Önder Atatürk'ün şu sözüyle bitirmek istiyorum: "Hâkimiyet, kayıtsız şartsız milletindir." O hâlde, milletin geleceğini tehdit eden bu düzensizliğe karşı sesimizi yükseltmek ve tedbir almak görevimizdir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

Komisyonlarda boş bulunan ve siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen üyelikler için seçim yapacağız.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan 2 üyelik için Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir ve Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl aday olmuştur.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Batman Milletvekili Serkan Ramanlı aday olmuştur.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Doğan Bekin aday olmuştur.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Konya Milletvekili Ali Yüksel aday olmuştur. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 52 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 52 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3320) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı:239) ⁴

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

20 Kasım 2025 tarihli 20'nci Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 239 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi, İYİ Parti Grupları adına konuşmalar yapılmıştı.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 239 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifi ağırlıklı olarak vergi ve SGK primiyle ilgili düzenlemeleri içermektedir. Teklifte mesken kira gelirlerinden bu yıl 47 bin lira olan vergi istisnası emekliler hariç kaldırılmaktadır. Ayrıca, kira gelirlerinin vergilendirilmesinde kredili konut alımından kaynaklı faizlerin gider kabul edilmemesi düzenlenmektedir. Gayrimenkul devir ve iktisaplarında beyan edilen bedellerin gerçek durumu yansıtmadığının tespiti hâlinde aradaki farka yüzde 25 oranında uygulanan vergi ziyai cezası aradaki farkın 1 katına çıkarılmaktadır. Ayrıca, önümüzdeki yıl emlak vergisinde oluşabilecek fahiş artışı önlemek amacıyla Genel Kurul görüşmeleri aşamasında sınırlama getirilebilmesi için iz madde bulunmaktadır.

Noterde yapılan sıfır ve ikinci el araçların satış ve devrinde 1.000 liradan az olmamak üzere binde 2 noter harcı alınması düzenlenmektedir.

Kuyumcu, galerici ve emlakçılardan, özel sağlık kuruluşları ile veteriner hekim, muayenehane, poliklinik ve hayvan hastaneleri ruhsatlarından, havacılık işletme ruhsatlarından, kıymetli madenler izin belgelerinden yıllık harç alınması, özel hastane ve laboratuvar açma ruhsatları ile turizm işletme belgelerine ilişkin harçların yıllık hâle getirilmesi öngörülmektedir.

Yıllık harçların, büyükşehir olan illerin nüfusu 30 bini geçen ilçelerinde bir kat artırımlı uygulanması, diğer iller ve ilçeler bakımından aralarında bir eşitsizlik ortaya çıkaracaktır. Esasen Harçlar Kanunu'nun adaleti esas alan bir anlayışla tümüyle gözden geçirilmesini, bu kapsamda 9 sayılı tarifiede sayılmadığından yüksek harca tabi olan B1, BE ve B engelli sürücü belgeleri harçlarının tarifiede alınmasını ve 8 sayılı tarifiede yer alan sürücü kursu harçlarının da il veya ilçe nüfusunun esas alınması suretiyle belirlenmesini gerekli görüyoruz.

Teklifle, bazı yatırım fonları için bir yıllık elde tutma süresine bağlı tevkifat istisnası kaldırılmaktadır.

Ülkemizde oynanacak 2026 UEFA Avrupa Ligi Finali ve 2027 UEFA Konferans Ligi Finali ile 2032 UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası organizasyonuna dair teslim ve hizmetler KDV'den istisna edilmektedir.

Valiliklere bağlı yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına tapu harcı ve motorlu taşıtlar vergisi ile mülkiyetlerindeki taşınmazların satışında KDV istisnası getirilmektedir.

İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler 2035 yılı sonuna kadar KDV'den istisna tutulmaktadır.

Dernek veya vakıfların kesinti suretiyle vergilendirilmiş kira gelirleri ile menkul kıymet ve faiz gelirleri, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda ve çıraklık ve halk eğitim merkezlerindeki uygulama birimlerine bağlı döner sermaye işletmelerinin iktisadi işletme sayılmayacağına dair süre 2035 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır.

Teklifle, 2021 yılında kaldırılmış olan dördüncü geçici vergilendirme dönemi tekrar getirilmektedir. Bu düzenleme hem mükelleflere finansman yükü getirecek hem de mali müşavirlerin iş yükünü artıracaktır. Yoğun iş yükü altında çalışan ve birçok sorumluluk yüklenen mali müşavirlerin aynı verilere dayalı beyan ve bildirim yüklerinin hafifletilmesi, mali müşavirler tarafından

yapılan veri paylaşımlarından katılma payı alınmaması ve enflasyon muhasebesi uygulamasının da gözden geçirilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

Ayrıca, e-defter beratlarının alınması ve elektronik ortamda beyanname verilmesi işlemlerinde usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının on güne kadar olan gecikmelerde onda 1'i, takip eden on günü geçmezse beşte 1'i olacak şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle tüm sigortalılar için SGK prim oranı 1 puan artırılmakta, prime esas kazanç üst sınırı asgari ücretin 7,5 katından 9 katına çıkarılmaktadır. Borçlanma prim oranları -doğum hariç- yüzde 32'den yüzde 45'e çıkarılmakta, durdurulan BAĞ-KUR sigortalılık sürelerinin ihya prim oranı da yüzde 34,75'ten yüzde 45'e yükseltilmektedir.

Durdurulan BAĞ-KUR sigortalılık sürelerinin ihyasında cari prim oranı yerine yüzde 45 oran üzerinde borç çıkarılması sigortalılık süreleri durdurulmuş olan esnafımızın borç yükünü önemli tutarda artıracaktır. Esnafın zaten prim borçlarını ödeyemediğinden sigortalılık sürelerinin durdurulduğu dikkate alınarak ihya oranının gözden geçirilmesi ve esnafımıza kolaylık getirilmesi görüşündeyiz.

Ayrıca, uygulama 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe gireceğinden, durdurulan sigortalılık sürelerini yıl sonuna kadar ihya etmeleri hâlinde mevcut oran üzerinden hesaplanan borcu ödeyecekleri esnafımıza mutlaka duyurulmalıdır.

Teklifle işverenlere sağlanan prim teşvik oranı imalat sanayi hariç 4 puandan 2 puana indirilmekte, genç girişimcilere bir yıl süreyle sağlanan prim desteği kaldırılmaktadır.

Ayrıca, prim borçlarının gelir ve aylıklardan en fazla yüzde 25 oranında kesilebilmesi düzenlenmektedir.

Sosyal güvenlik sisteminde etkin tedbirler alınmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Prim alacaklarının özenli, etkin ve tavizsiz bir şekilde takip ve tahsil edilmesini, prim alacakları karşılığında edinilen taşınmazların gerçek değeri üzerinden hızla satılarak kaynağa dönüştürülmesini, hastane, ilaç ve tıbbi malzeme ödemeleri konusunda etkin önlemler alınmasını gerekli görüyoruz.

Kayıt dışı istihdam ve prime esas kazancın düşük bildirilmesi önemli bir sorundur. Kayıt dışı istihdam oranı 2025 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 26,9'dur. Sosyal güvenlik sisteminde sigortalı sayısının ve gelirlerinin artırılması için kayıt dışı istihdamın kayda alınması ve prime esas kazancın düşük bildirilmesinin önlenmesi gerekmektedir. 2026 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda aylık bağlama sisteminin kişilerin daha çok istihdamda kalmasını teşvik edecek ve mali yük getirmeyecek şekilde yeniden düzenleneceği yer almıştır. Emeklilerimizin yıllarca hizmet verdikten sonra geçim kaygısı duymadan onuruna yaraşır bir hayat sürmesini temin etmek devletin önemli ve öncelikli görevlerinden biridir. Aslında sosyal sigorta sisteminde ödenen primler ile bağlanan emekli aylıkları arasında bir denge olması gerekmektedir. Bu dengede bozulma olduğu, emekli aylıkları arasında ciddi eşitsizlikler olduğu görülmektedir. Aylık bağlama sisteminde kişilerin daha çok istihdamda kalmasını da teşvik edecek şekilde aylık bağlama oranının artırılması ve büyümeden tam pay verilerek güncelleme katsayısının iyileştirilmesi, emekli aylıkları arasında oluşan eşitsizlikleri kademeli olarak giderecek düzenlemelerin yapılması gerekli görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, vergi politikasının temel amacı, devlete gelir sağlarken vergi yükünün toplumun çeşitli kesimleri arasında mümkün olduğu kadar adaletli dağıtılmasıdır. Ülkemizde vergi sistemi karmaşık ve sürekli değişen bir yapıya sahiptir. Vergi mevzuatında sürekli yapılan değişiklikler öngörülebilirliği engellemekte, mükelleflerin vergi mevzuatına uyum sağlamasını zorlaştırmakta, idareye olan güveni sarsmak suretiyle kayıt dışı ekonomiye yönlendirmektedir. Esasen basit, sade, anlaşılır ve hakkaniyetli bir vergi reformu ihtiyacı bulunmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi, vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen, herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sisteminin oluşturulması görüşündedir.

Ülkemizde toplam vergi ve sigorta primi gelirlerinin millî gelir içindeki payı yüzde 23,5 iken OECD ortalaması yüzde 33,9; Avrupa Birliğinde ise yüzde 40'tır. Ülkemizde vergi yükünün düşük olması, vergilendirilmeyen kazançların varlığından ve kayıt dışılığın yaygınlığından kaynaklandığı şeklinde değerlendirilmektedir. Kayıt dışı ekonomi vergi tabanının aşınmasına ve kaynakların kontrol dışına çıkmasına yol açmakta, bu da vergide adalet ve eşitlik ilkesine aykırı olarak kayıt altındaki kesime önemli bir dezavantaj oluşturmaktadır. Kayıt dışı ekonomiyle kararlı mücadeleyi destekliyoruz. Bu doğrultuda vergilendirilmeyen gelirlerden vergi alınmasını, özellikle de beyana tabi gelirleri ile harcamaları arasında uyumsuzluk olan mükelleflere yönelik etkin, yaygın ve yoğun denetimlerin tavizsiz sürdürülmesini gerekli görüyoruz.

Kayıt dışılık, kazancın düşük beyanı, usulsüzlük ve yolsuzlukların önlenmesinde etkin bir denetim sisteminin varlığı büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde denetim sisteminin görev, yetki, sorumluluk ve kurumsal yapı itibarıyla etkinleştirilmesi, yapay zekâ gibi gelişmelerle dijital denetimin yaygınlaştırılması gerekli görülmektedir. Özenle yetiştirilen denetim elemanları görevlerinden ayrıлып özel sektöre geçmektedir, aynı durum diğer kariyer uzmanları bakımından da geçerlidir. Gelir uzmanları ve denetmenler de statü ve özlük hakları bakımından sorunlar yaşamaktadır. Bu itibarla, tüm kariyer meslek mensuplarının özlük haklarının iyileştirilmesini, eşitsizliklerin giderilmesini, ayrıca denetim elemanlarının gündelik ve konaklama ücretlerinin günün koşullarına uygun hâle getirilmesini gerekli görüyoruz.

Vergilerin ve sigorta primlerinin toplanmasında görev yapan, bu işin asıl yükünü çeken Maliye ve SGK çalışanlarının sorunları çözülmeli, personel ihtiyacı giderilerek çalışanların iş yükü hafifletilmeli, tazminat ve ek ödemeleri artırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, büyükşehir olan illerin nüfusu 30 bini geçen ilçelerde faaliyet gösteren esnafın yılbaşından itibaren gerçek usule tabi tutulması söz konusudur. Bilindiği üzere, 2021 yılında Gelir Vergisi Kanunu'nda 7338 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle kazançları basit usulde tespit olunan yaklaşık 850 bin esnaf gelir vergisinden istisna tutulmuştur. Bu defa 8 Eylül 2025 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla 1 Ocak 2026 tarihinden geçerli olmak üzere, nüfusu 30 bini geçmeyen ilçeleri hariç, büyükşehir belediyesi olan illerde kararda sayılan faaliyetlerde bulunan esnafın gerçek usulde vergilendirilmesi kararlaştırılmıştır. Bunlar her türlü emtia imalatıyla uğraşanlar, seyyar satıcı ve pazarcı esnafı hariç her türlü emtia alım satımıyla uğraşanlar, inşaatla ilgili her türlü işlerle uğraşanlar, motorlu taşıtların her türlü bakım onarım işleriyle uğraşanlar, lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler, eğlence ve istirahat yerlerini işletenler, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanlardır. Aslında 13 büyükşehirde 1995 Mayıs ayından bu tarafa yapılan uygulama kapsamı da genişletilerek tüm büyükşehir olan illerin nüfusu 30 bini geçen ilçelerine yaygınlaştırılmaktadır. Vergi adaleti ve haksız rekabeti önleme açısından büyükşehir olan iller arasında bir eşitlik sağlanmakla birlikte, bu defa diğer iller ve ilçeler bakımından eşitsizlik ortaya çıkmaktadır. Gerçek usulde vergilendirilmesi öngörülen esnaf yılbaşından

itibaren gelir vergisi, geçici vergi, stopaj, KDV gibi vergileri ödeyecek, defter tutacak, vergi beyannamelerini verecek, fatura, gider pusulası, amortisman kayıtları gibi belgeleri düzenleyecek, aynı zamanda e-fatura, e-defter gibi dijital uygulamalar da zorunlu olacaktır, dolayısıyla mali müşavir desteği de kaçınılmaz hâle gelecektir. Küçük esnaf bu yükümlülükleri nasıl karşılayabilecektir? Özellikle kenar mahallelerde, mahalle aralarında ve taşrada, eski adıyla belde ve köylerdeki esnaf bunun altından kalkamaz. Bu konuda yeni bir düzenleme yapılacağı söylenmektedir. Aslında Gelir Vergisi Kanunu'nda basit usule tabi olmanın şartları bellidir. Bu şartlara göre gerçek usule tabi olması gerekenlerin belirlenip vergi yükümlülüklerini yerine getirmeleri sağlanması gerekmektedir.

Bu itibarla esnafa mutlaka kolaylıklar getirilmesini, özellikle basit usule tabi olmanın şartlarını taşıyanların kapsam dışına çıkarılmasını gerekli görüyoruz. Ayrıca, dijital uygulamalar için esnafımızın önemli bir kısmının henüz gerekli altyapıya erişemediği dikkate alınarak geçiş sürecinin kademeli olarak yürütülmesi isabetli olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi, ekonominin ve toplumsal yapının temelini oluşturan esnaf ve sanatkâr kesiminin güçlendirilerek faaliyetlerine dinamizm kazandırılması görüşündedir. Esnafı korumak ve rekabet gücünü artırmak için öncelikle perakende sektörüne yönelik düzenleme yapılması, AVM ve büyük market zincirlerinin şehir merkezinde şube açmalarının kurallara bağlanması ve marketlerin pazar günleri kapalı olmalarının sağlanması gerekmektedir. Kredi kartlı alışverişlerdeki POS komisyonlarının yüksekliği ve komisyonsuz çekim için belirlenmiş süre sınırı esnafımız için oldukça ciddi bir maliyettir. Kredi kartı banka komisyonları mutlaka düşürülmelidir. Ayrıca, küçük esnafın vergi ve prim yükünün azaltılması, sübvansiyonlu krediye kolay ulaşımının sağlanması, faiz yükünün hafifletilmesi ve BAĞ-KUR prim gün sayısının 7200'e düşürülmesi uygun olacaktır.

Esnafımızdan vergi ve prim borçlarının yapılandırılmasına dair yoğun talepler gelmektedir. Esasen, yapılandırma uygulamalarının vergi ahlakını bozduğu, vergisini düzenli ödeyenlere haksızlık olduğu, vergi sistemine olan güveni sarstığı, sürekli bir beklenti ortamının doğmasına neden olduğu doğrudur ancak dezenflasyon politikasının yan etkisiyle borç ve faiz yükü artan esnafımız vergi ve prim borçlarını ödemekte zorlanmaktadır. İçinden geçtiğimiz dönem de dikkate alınarak uygun şartlarda bir yapılandırma yapılması esnafımıza nefes aldıracaktır.

Değerli milletvekilleri, tekstil, giyim, deri, ayakkabı, mobilya gibi imalat sanayisi emek yoğun sektörleri zor günlerden geçmektedir. Kanun teklifiyle, bu sektörlerde iş gücünün korunması amacıyla uygulanacak destek programlarına İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yaklaşık 48 milyar liralık kaynak aktarılmasına dair düzenleme yapılmaktadır.

Kanun teklifinde ayrıca şu düzenlemeler yer almaktadır: Vadeli çek uygulaması 2028 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır. Vakıf yükseköğretim kurumlarının öğrenim ücreti artış oranının cari yıl haziran ayı yıllık ÜFE ve TÜFE ortalaması dikkate alınarak belirlenmesi öngörülmektedir. Damga süresi geçmiş su sayaçları için 2028 yılı sonuna kadar muayenesinin yaptırılması şartıyla bu sayaçlara el konulmaması ve idari para cezası verilmemesi düzenlenmektedir. Genel aydınlatma giderlerine bütçeden katkı sağlama uygulaması 2030 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır.

Belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payından yapılacak kesinti oranı da büyükşehir belediyeleri ve mücavir alanlardaki belediyeler için yüzde 30'a, diğer belediyeler için yüzde 15'e ve diğer yerlerde yüzde 30'a çıkarılmaktadır. Mahallî idare organları ve bağlı komisyonlarında görev alanların ödenek ve huzur haklarını alabilmeleri, şirketlerde görev alanların ise ödenek ve huzur haklarından yalnızca birini alabilmeleri düzenlenmektedir.

2025 yılı Bütçe Kanunu'nda belirlenen ve Bakan ile Cumhurbaşkanı tarafından artırılan net borç kullanım tutarına 595 milyar lira ilave edilerek kullanılması düzenlenmektedir.

Bireysel emeklilik hesabına ödenen yüzde 30 devlet katkısı oranını yüzde 50'sine kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye dair Cumhurbaşkanı'na yetki verilmektedir.

Orta Karadeniz Serbest Bölgesi'nde kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında gerekli olan yapı ve tesislerin inşa edilebilmesine yönelik Kıyı Kanunu'nda istisna tanımlanmaktadır.

Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı uygulaması 2027 yılı sonuna kadar uzatılmakta, kentsel dönüşüm uygulaması için kamu bankalarından iç borçlanma yapılabilmesi sağlanmaktadır. Kamu üniversite hastaneleri sağlık hizmeti bedelinin götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilmesi düzenlenmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak görüş ve önerilerimizin dikkate alınması temennisiyle "kabul" oyu vereceğimiz kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kalaycı.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle sesim için çok üzgünüm, ne yazık ki bir boğaz enfeksiyonu nedeniyle biraz kısık yani kısılmalar olursa şaşırmanın diye önden uyarayım.

Şimdi, vergi sistemindeki adaletsizlik ülkemizde Sayın Maliye Bakanı başta olmak üzere herkesin malumu. Tabii, en çok kim hissediyor diye bakarsak kadınlar, emekçiler, emekliler, yoksullar en çok hissediyor ama hepimiz vergide bir adaletsizlik içerisinde yaşadığımızı biliyoruz ve muhalefeti, iktidarı herkes vergi sisteminde reform gerektiğini ifade ediyor. Gelin görün ki "vergide yenilik" diye büyük bir beklenti yaratılarak önümüze getirilen bu teklif tam bir hayal kırıklığı. Bu teklif vergi adaletinden uzak, faturayı bir kez daha emekliye, dar gelirliye ve yoksula çıkarmış olarak hazırlanmış; bu bakış açısıyla ve bu anlayışla hazırlanmış.

Şimdi, düzenlemeyle iktidarın yaklaşık 300 milyar liralık yani 7-8 milyar dolarlık bir kaynak elde etmeyi amaçladığını görüyoruz. Bu kaynağın nereye harcanacağı ne yasa gerekçesinde ne de komisyon görüşmelerinde izah edilmedi. Yani evet, vergi topluyoruz ama nereye harcayacağımızı izah etmiyoruz, yok bunun karşılığı. Adil bir vergi politikasından bahsedebilmek için rant vergisi, kripto vergisi, servet vergisi gibi vergilerin getirilmesi gerekiyor. Bakın, bugün sermayenin toplam vergi gelirleri içindeki payı yüzde 20'lere bile ulaşmıyor. Dolayısıyla kaynak yanlış yerde aranıyor. İkinci el araç satışlarından, ruhsatla çalışan meslek gruplarından ve dar gelirlinin kira gelirinden âdeta sinekten yağ çıkarma yöntemiyle kaynak yaratmaya çalışmanın teklifidir bu.

"Sermayeden alınacak vergilerden vazgeçip emeğiyle geçinmeye çalışan yurttaşlardan ne kadar daha vergi alabilirim?" onun hesabını yapıyorsunuz.

Teklifin genel gerekçesine baktığımızda, vergi adaletini güçlendirmeyi hedeflediğini iddia etmiş. Değerli arkadaşlar, bu düzenlemeyle vergi adaleti güçlenmez, aksine eşitsizlik derinleşir. 2026 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nde hedeflenen gelirlere toplu baktığımızda dolaylı vergilerin payı yüzde 61,69 öngörülmüş. Vergi Konseyi verilerine göre 2023 yılında da dolaylı vergiler vergi sisteminin yüzde 64'ünü oluşturuyor. Bu oran harcama ve işlemler üzerinden alındığı için gelir düzeyinden bağımsız olarak düşük ve orta gelirli kesimlerin ekonomik yükünü ağırlaştırmaktadır. OECD araştırmaları Türkiye'nin mal ve hizmet üzerinden alınan vergilerde yüzde 43,9'la OECD ortalamasının çok üzerinde olduğunu gösteriyor. Zengin ile yoksulun aynı oranda KDV ve ÖTV ödediği bir sistemde adaletten bahsetmek mümkün değil. ÖTV başlangıçta lüks tüketimi vergilendirme amacıyla konulmuşken bugün akaryakıttan temel ihtiyaçlara kadar tüm kalemlerde genişletilmiş durumda. Öte yandan, toplam gelir vergisinin yaklaşık yüzde 90'ı işçi ve memurlar tarafından stopaj yöntemiyle ödenmekte. 2024 yılının Eylül ayına göre 2025 yılının Eylül ayında çoğunlukla emekçilerin ödediği gelir vergisi gelirleri yüzde 81,2 artmışken şirketlerin ödediği kurumlar vergisi gelirleri ise yüzde 90,5 oranında düşüş göstermiş. Ücretli çalışanların emeklerini haksız bir şekilde eriten gelir vergisi tarife dilimlerinin güncellenmesi yönündeki önergelerimiz her zamanki gibi reddedildi. Vergi Konseyi bile vergi tarifesinin en az 10 dilimden oluşması gerektiğini ve birinci dilimin asgari ücretin yıllık brüt tutarından aşağı olmamasını önermesine rağmen bu talebimiz ısrarla yok sayılıyor.

Bu teklif, dar gelirlilerin yaşamını zorlaştıran bir dizi düzenlemeyi içeriyor. Birincisi, konut kira istisnasının kaldırılması. Şimdi, 2026 yılından itibaren geçerli olmak üzere emekliler hariç tüm konut kira geliri elde edenler için 47 bin liralık bir istisna kullandırılmaktaydı, bu kaldırılıyor. Aylık 15 bin lira kira geliri elde eden -yani 2026 yılı için 58 bin olacak- bir kişi yaklaşık bir buçuk aylık kirasını fazladan vergi olarak ödeyecek. Yalnızca bir kiralık evi olan ile emlak zengini olanı bir tutarak vergilendirmek adalet değildir.

Harçlar ve dolaylı vergi yükü... Harçlar başlığında 2026 yılı hedefi yüzde 62,66 artırılarak 459 milyar liraya çıkarılmıştır. Özellikle ikinci el araçlara getirilecek noter harçları ve yurt dışı seyahat harçlarının yüzde 75 oranında artırılması gibi düzenlemelerle yine halkın cebinden kaynak sağlamaya çalışıyorsunuz. Kurumlar vergisi ve lüks konut vergisine baktığımız zaman, kurumlar vergisinde 2026 yılı artış beklentisi sadece yüzde 1,4 gibi bir oranla oldukça düşük tutulmuş. Öte yandan değerli konut vergisi hedefi 2026 yılında yüzde 12,28 oranında düşürülmüş yani iktidar büyük şirketlerden ve zengin konut sahiplerinden vergi toplamayı başaramamakta veya istememektedir ama faturayı yine çalışanlara çıkarmaktadır.

Vergi muafiyetlerine baktığımız zaman, Türkiye'de -yani istisnalardan bahsediyorum- 341 vakfa vergi muafiyeti tanınmış. Bunların içerisinde TUGVA var, KADEM var, T3 Vakfı var. Hatta geçtiğimiz günlerde Erenköy cemaatine bağlı Sami Efendi Vakfı da yine Cumhurbaşkanı kararıyla vergiden muaf tutuldu. Bu vakfın bir marketler zinciriyle bağlantısını zaten herkes biliyor. Vergi muafiyeti tanınan bu vakıflar sermayeye sağlanan vergi harcamalarının sadece küçük bir kısmı. 2026 bütçe teklifinde bu vergi harcamalarına yani muafiyet ve istisnalara ayrılan kaynak 3 trilyon 597 milyar lira olarak öngörülmüş, bu devasa kaynak şeffaflıktan uzak bir şekilde sermayeye aktarılıyor.

Şimdi bir de SGK'ye değinmek istiyorum. Aktüeryal denge meselesi yani devamlılık ve sürekliliğin sağlanması için yapılmak istenen düzenlemede bu dengenin korunması gerekçe olarak öne sürülmüş ve denilmiş ki emekli sayısının çokluğu gerekçe gösterilerek: "Emeklilik şartlarını ağırlaştırma yoluna gidiyor." Yurttaşlar kuşa dönen emekli maaşıyla geçinemediği için emekliliğe hak kazandıktan sonra da çalışmak zorunda kalıyorlar. Son günlerde basında sıkça önünüze çıkmıştır, 2008'den sonra emekli olanların çalışmaları durumunda emekli maaşlarının kesileceğine dair bir haber var yani böyle yasakçı uygulamalar yerine emekliler için yeterli ödenek ayrılarak maaşları düzeltilebilir, bu uygulamalara gerek kalmaz. SGK'nin mali zorluklarının ardındaki gerçeklere baktığımız zaman esasında aktüeryal dengeyi sağlayacak başka argümanlar var. Bir kere prim gelirleri düşük, bunun sebebi de istihdam oranı düşük. Yani istihdam oranı Avrupa'da yüzde 70 civarında, bizde yüzde 50, dolayısıyla düşük ücretlerde çalışan oran çok yüksek olduğu için prim ücretleri düşük, bu nedenle SGK dengeyi sağlayamıyor yani SGK Müdürünün dediği gibi ortalama yaşam ömrünün uzamasıyla ilgili bir şey değil bu. Bir diğer gerçek, iktidar 2026 bütçesinde yine faiz lobisine 2 trilyon 742 milyar lira kaynak ayırmış, 16 milyon emekliye ayrılan SGK transferleri yalnızca yüzde 2,6 artmış. Yani tercih açık, faiz, sermaye ihya edilirken emekli yoksulluğa mahkûm edilmiştir. Bugün yaklaşık 4 milyon emekli açlık sınırının çok altında yaşamını sürdürmeye çalışıyor ve mücadele ediyor.

DEM PARTİ olarak bu adaletsiz vergi politikasına temelden itiraz ediyoruz. Bu paket vergi adaletini sağlamayı değil, vergi yükünü emeğiyle geçinen milyonlarca yurttaşın sırtına yüklemeyi amaçlamaktadır. Vergi harcamadan değil, kazananın alınmalıdır. Biz, emekçiler, dar gelirli ve yoksullar lehine kapsamlı ve radikal bir vergi reformu talep ediyoruz. Bu reform, ÖTV, KDV gibi dolaylı vergilerin kaldırılmasını veya sembolik bir orana indirilmesini ve bunların yerine servet vergisi ve kurumlar vergisi oranının yükseltilmesini içermelidir. Ücretli çalışanlardan alınan yüksek vergi oranlarının düşürülmesi gerekmektedir. Servet artışlarının kaynağının araştırılması gerekmektedir ve rant gelirlerinin vergilendirilmesi zorunlu kılınmalıdır. Bunlar önerilerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) - Sınıfsal eşitlikten yana bir ekonomik düzenin ilk adımı vergi yükünün hakkaniyetli bir şekilde paylaşılmasından geçmektedir. Bu torba yasa bu amaca hizmet etmekten uzaktır. Tekrar ifade ediyoruz: Suçlu emekliler değil, sosyal güvenlik sistemine günah keçisi olarak görülen bir bakış açısıyla yaklaşan iktidarın tercihleridir.

Bu düşüncelerle, söz konusu kanun teklifini halkın çıkarına ve kamu yararına aykırı bulduğumuzu ve bu teklifin reddedilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, dünyanın her yerinde patriarkala, diktatörlüklere ve otoriter devletlere karşı mücadele eden bütün kadınları saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Uysal...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 25 Kasım ve Silopi'de bugün yaşananlara ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - 25 Kasım Mirabal kardeşlerin katledilmesiyle simgeleşen, kadınların şiddete, sömürgeye ve inkâra karşı örgütlü isyanının adıdır. Bugün kadınlara yönelen şiddet, erkek egemen zihniyetin ve cezasızlığın ürettiği yapısal düzenin sonucudur. Evde, sokakta, işte, karakolda, siyasette kadına yönelen her saldırı politiktir ve şiddeti önlemek, yaşam hakkını korumak devletin temel sorumluluğudur.

Ama bugün Silopi ilçemizde devlet bu sorumluluğunu her zamanki gibi yerine getirmek yerine şiddetsiz yaşam isteyen kadınları susturmak istedi. Silopi ilçe binamız olağanüstü güvenlik önlemleri, yüzlerce polis, onlarca zırhlı araçla çevrildi. Faili koruyan polis, aklayan yargı bugün de yürüyen kadınları ablukaya alarak kuşatma altında yürüyüş hakkını gasbetti. Baskıya rağmen kadınlar oturdu, direndi, basın açıklamasını gerçekleştirdi. Silopi'de yaşananlar bu ülkedeki kadın mücadelesine bilinçli bir biçimde ne şekilde hedef alındığının bir örneği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Genç...

47.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarioğlan ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kayseri'nin Sarioğlan ilçesinde hâlâ bir devlet hastanesi yok. Vatandaşlarımız sağlık hizmetine ulaşmak için 45-50 kilometre mesafedeki Bünyan ve Gemerek'e mecbur bırakılmaktadır. Bu tablo 2025 Türkiye'sine yakışmıyor. Ayrıca, ilçe merkezinden geçen demir yolu Sarioğlan'ı ikiye bölmekte, sadece tek bir hemzemin geçit ve tek bir bariyer var. Yaya ve araç trafiği aynı noktadan akmaktadır. Vatandaşlarımız güvenli bir üst geçit talep etmektedir. Merkezde doğal gaz bulunmasına rağmen mahallelerde hâlâ yoktur. Yoğun bir nüfusa sahip Karaözü bölgesi dahi doğal gaza erişememektedir.

Buradan Hükûmete çağrı yapıyorum: Sarioğlan'ın hastane ihtiyacını karşılayın, demir yoluna acilen bir üst geçit yapın, doğal gazı mahallelere ulaştırın. Kayseri'nin hiçbir ilçesi ihmal edilemez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Becan...

48.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, aile sağlığı merkezinde çalışanların özlük haklarına ilişkin açıklaması

TAHSİN BECAN (Yalova) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Aile sağlığı merkezi çalışanlarının özlük haklarındaki düşüklük ülkemizdeki sağlık sisteminin en temel sorunlarından biridir. Oysaki Türkiye'de birinci basamak sağlık hizmetlerinin yüzde 40'ı aile sağlığı merkezlerinde karşılanırken, çalışan hakları daha da fazla verileceğine resmen cezalandırılıyorlar. Bu yetmezmiş gibi, 2024'te yürürlüğe giren "performans" kılıfıyla aslında eziyet yönetmeliği olmuş bir düzenlemeyle gelirlerinde kesinti olacaktır. Seçim bölgem Yalova'da da yetersiz aile sağlığı merkezi sayısı nedeniyle yoğun iş yükü il nüfusunun yaklaşık 10 katına kadar ulaşmıştır. Bilinmelidir ki güçlü bir birinci basamak iyi bir sağlık sisteminin en temel unsurudur. Hemen bu yönetmelikten vazgeçerek kamucu bir anlayışla tüm aile sağlığı merkezi çalışanlarının özlük haklarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ateş...

49.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Türkiye'nin üretim gücüne ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye ekonomisinin nabızı şirketlerin kapılarında atar. Karşımızda ekonomideki durgunluğun rakamlara yansımış açık bir tablosu var. 2025'in ilk dokuz ayında kurulan şirket sayısı yüzde 1,1; kooperatif sayısı ise yüzde 31,4 oranında azalmıştır. Bu, sadece bir istatistik değil, üretimin umudunun sönmeye başladığının işaretidir. Kapanan şirket sayısı yüzde 8,7; kapanan kooperatif sayısı ise yüzde 29,2 artmıştır. Bu, ülkenin emeği, sermayesi ve üretim gücünün âdeta bir sahneden çekilmesidir. Esnafın kepengini indirmesi sadece bir dükkânın kapanması değil, ardından işsizlik, borç yükü ve umutsuzluk bırakmaktadır. Türkiye'nin üretim gücü alarm vermektedir. Bu tablo sadece izlenmemelidir, acil çözüm üretilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 52 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3320) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı:239) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz Antalya Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'a ait.

Buyurun Sayın Oluç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller; saygıyla selamlıyorum.

Bir kez daha bir torba teklif ve vergi meselesi. Aslında vergiyle ilgili her teklif geldiği zaman önce insan bir heyecanlanıyor, acaba bu sefer vergi reformuna yönelik adımlar gerçekten atılacak mı, gerçekten Türkiye'deki büyük vergi adaletsizliğine yönelik önlemler alınacak mı ve bu adaletsizlik biraz azaltılacak mı diye. Ama yine bakıyoruz, her seferinde aynı şey, ne bir vergi reformu gündemde ne de bu vergi adaletsizliğinin giderilmesi gündemde. Daha çok bu torba tekliflerde, vergiyle ilgili tekliflerde olan yanlış gördüğümüz maddeleri tabii ki eleştiriyoruz fakat esas konuşulan şey olmayanlar üzerine yani yapılması gerekenler, yazılması gerekenler yazılmadığı için bu vergi paketleri son derece sıkıntılı ve sorunları aşacak özellikler maalesef taşıyor.

Şimdi, Türkiye'deki vergi adaletsizliğini konuşmayan yok; herkes, buradaki bütün partiler bunu konuşuyor, iktidar da öyle yani AK PARTİ, yürütmeye baktığımızda bakanlar dâhil herkes bir vergi adaletsizliği olduğundan söz ediyor. Nedir bu vergi adaletsizliği dediğimiz şey? Esas itibarıyla emekçiler üzerindeki, dar gelirli üzerindeki, yoksullar üzerindeki vergi yükünün azaltılması meselesinin gündeme alınmaması konusu yani bu iktidar bu vergi yükünün azaltılmasıyla ilgili herhangi bir adım atmıyor. Vergi adaletinin güçlendirilmesi konusunda da herhangi bir adım atmadığı için vergi adaletsizliğini konuşmaya devam ediyoruz. Yani "Az kazanan az, çok kazanan çok vergi alınmalı." der ya Anayasa ve her birimiz konuştuğumuzda biz de, bizde nasıl oluyor? Az kazanan çok, çok kazanan az vergi alıyor, mesele bu kadar basit. Bunu tersine çevirebilecek miyiz, çeviremeyecek miyiz? Tartışma aslında bu ve her seferinde, her paket geldiğinde de burada çok ciddi bir reformun söz konusu olmadığını, köklü adımlar atılmadığını görüyoruz. Neden peki bu böyle oluyor? Çünkü bu iktidarın politik tercihleri bu doğrultuda yani politik tercihleri işçiden, emekçiden, yoksuldan, dar gelirliden, orta sınıftan yana değil, bu iktidarın politik tercihleri sermayenin çıkarlarının korunması doğrultusunda olduğu için bu adımlar atılmıyor. Bunun adını koymak gerekiyor, yoksa kimse bilmediğinden, yapılması gerekenin ne olduğunu anlamadığından değil bu meseleler.

Şimdi, bir kez daha böyle bir paketle karşı karşıyayız ve vergi sistemindeki yapısal sorunları çözme doğrultusunda adım attıracak bir teklif değil bu. Biraz evvel konuşan Diyarbakır Vekilimiz Adalet Kaya güzel bir lafla anlattı, bu paketin özelliği sinekten yağ çıkartabilir miyiz çabası esas itibarıyla. Gerçekten yapılan bu. Şimdi, iktidar ve yürütme de çok iyi biliyor, asıl vergiyi bu ülkede alınının teriyle geçinmeye çalışan emekçiler, dar gelirli ödüyor, esas vergiyi ödeyenler bunlar ve bunu değiştirmek doğrultusunda adım atılmıyor. Bu ülkede vergi gelirlerinin neredeyse yüzde 65'i dar gelirli ve ücretli çalışanlardan alınıyor yani sermayeye yönelik, haksız kazançlara yönelik -bakın, haksız kazançların altını çizerek söylüyorum- bir vergilendirme yapılmıyor kesinlikle. Şimdi, bunu hep tartıştık, tartışmaya devam ediyoruz, edeceğimiz de bu iktidarın zihniyeti değişene kadar ama öyle bir zihniyet değişikliğinin de kolay kolay ortaya çıkmayacağını biliyoruz. Yani milyonlarca yurttaşın, emeğiyle geçinen, alın teriyle geçinen milyonlarca yurttaşın bu kadar yüksek vergi ödemesine yönelik herhangi bir önlem alınmıyor, mesele çok açık. Yani bu iktidarın denkleştirici bir adalet mefhumu yok, sorun buradan kaynaklanıyor. Sosyal adalet anlayışı yok bu iktidarın, sorun buradan kaynaklanıyor. Karşılaştırmalar yapıyoruz hep. Kiminle karşılaştırıyoruz? OECD ülkeleriyle. Bütün veriler uluslararası alanda da aslında Türkiye'deki vergi adaletsizliğinin ne kadar yüksek olduğunu ortaya koyuyor, OECD raporlarında da bunu görüyoruz ama çok uzağa gitmeye gerek yok, OECD raporlarına kadar. Geçtiğimiz yıl Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Şimşek demişti ki burada yaptığı sunumda: "Dolaysız yani doğrudan vergilerin yeterli düzeyde olmaması, vergi sistemindeki adaletsizlik." İşte, bu cümle, olay bu cümle, Yani bu adaletsizliğin neden olduğu belli. Peki, bunu değiştirme iradesi var mı, bunu düzeltme iradesi var mı? Maalesef yok. Bunun olmadığını da çok net olarak görüyoruz. Doğrudan vergilerin yetersiz olması, tersinden okuduğumuzda, dolaylı vergilerin çok yüksek olması. Dolaylı vergilerin çok yüksek olmasının sonucu nedir? Vergi yükünün çalışanların sırtında olması demektir. Zaten onların vergileri kaynakta kesiliyor, bir de üstelik tüketimden vergiler ödeniyor. Buraya baktığımız zaman, tüketimden alınan bir vergiyle karşı karşıya kaldığımız zaman tablo çok açık, ortada. Yapılabilecek şey, bunu değiştirmek doğrultusunda adım atılıyor mu, atılmıyor mu bunu tartışmak gerekiyor. Bu vergi kompozisyonu varken hiçbir şekilde, gelen hiçbir vergi paketinde vergi reformundan söz edemeyiz, bunu çok açık söyleyelim. Geçen yıl muhtasar beyannameyle bildirilen 720 milyar liralık gelir vergisinin yaklaşık 449 milyarı yani yüzde 60'ın üzerindeki bir oranı ücretlilerden kesilmiş vaziyette, tablo ortada.

Bakın, sayın vekiller, vergide adalet sağlanmadan gelir dağılımında adaletin sağlanması da mümkün değil yani gelir dağılımında da adalet yok. TÜİK verileri ortada yani TÜİK'i eleştirmemize rağmen bu konudaki verileri ortada. Bakın, Türkiye'de en zengin yüzde 20'lik grup en yoksul yüzde 20'lik grubun gelirinin yaklaşık 9 katı gelir elde ediyor, 9 kat. Avrupa Birliği ve OECD ülkelerindeki ortalamalara baktığınızda böyle bir şey görmüyorsunuz; 9 kata en yaklaşan yer Bulgaristan 6,96'da kalıyor, onun dışında hepsi zaten 3-4 kat arasında değişen oranlara sahip. Dolayısıyla, bu kadar büyük bir gelir dağılımı adaletsizliğinin olduğu bir ülkede yaşıyoruz.

Peki, gelir eşitsizliğinde? Orada da Avrupa'da 1'inciyiz yani zenginler ile yoksullar arasındaki makasın açılmasına ve orta sınıfın giderek yok olmasına dönük bir ekonomi politikası izlendiği çok açık ve Avrupa'da 1'inciyiz bu konuda.

Peki, emek-sermaye gelirleri arasındaki dengesizliğe bakalım: Gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde sermayenin payı yüzde 43 civarında, emekçilerin yüzde 37. Bir düzeltme olmuş burada, AK PARTİ iktidarı bu düzeltmeyi sık sık vurguluyor. Evet, bir düzeltme olmuş ama sonuç olarak baktığımızda büyük bir eşitsizlik olduğu ortada, çok açık bir biçimde görünüyor. Şimdi, bu kadar büyük bir adaletsizliğin olduğu yerde bütün bunları tartışıyoruz ve bir kez daha vurgulayayım: Vergideki adaletsizlik aynı zamanda gelir dağılımındaki adaletsizliği de büyüten bir sonuç ortaya çıkarıyor.

Şimdi, kamu harcamalarının şeffaflığı meselesini tartışmaya başladığımızda da vergi politikalarının adil olmadığını konuşmaya başlıyoruz. Kamu harcamalarında şeffaflık yoksa fakire, engelliye, dar gelirliye, çiftçiye gidecek kaynaklar delik deşik olmuş ihale sistemiyle birlikte yandaşa gidiyor; bu da çok açık bir şekilde ortada. Dolaylı vergilere dayalı vergi kompozisyonu adaletsiz bir vergi sistemini ortaya çıkarıyor dedik ve bu durumu da düzeltmek için bu iktidarda herhangi bir irade görmüyoruz gerçekten.

Şimdi, atılan her adım gelir dağılımını düzeltici değil, bozucu bir sonuç yaratıyor; bunu da görmek gerekiyor. Aslında bu sistem aynı zamanda vergi ödeyicisi olduğunun farkında olmayan bir yurttaş topluluğu ortaya çıkarıyor yani hak arama bilinci de

gelişmiyor "Ben vergimi ödüyorum, bu vergileri nereye harcıyor bu iktidar?" sorusunu soran bir yurttaş topluluğuyla karşı karşıya kalamıyoruz. Neden? Çünkü dolaylı vergiler üzerinden bütün her şey sağlanıyor.

Yani bir kez daha vurgulayalım: Bu kadar büyük adaletsizliklerin olduğu bir iktidarın ve ülkenin içinde bulunuyoruz; vergide adaletsizlik, gelir dağılımında adaletsizlik, bölgesel adaletsizlik -bunu "bölgesel eşitsizlik" olarak da algılayabilirsiniz- en yoksul ve en zengin arasındaki farkın yarattığı büyük adaletsizlik. Yani bir adaletsizlikler iktidarıyla karşı karşıyayız. Buradaki sorun bu esas itibarıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Teşekkür ederim, toparlıyorum.

Bu durumu düzeltmek için yani Türkiye'deki vergi adaletsizliğini değiştirmek için yapılması gerekenler çok açık; ciddi, köklü bir reforma ihtiyaç var ve esas itibarıyla haksız kazançların vergilendirilmesi, sermayenin daha güçlü bir şekilde vergilendirilmesi gerekiyor ama bu adımları atmak için de politik tercihlerin değişmesi gerekiyor. Bu iktidarın politik tercihlerinin değişmesi de söz konusu değil.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ümit Özlale.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2026 bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonunda bitirilmesine üç gün kaldı, 2026 yılına da bir ay kaldı ve biz hâlâ 2025 yılı için ek gelir yaratacak olan bir torba yasayı kasım ayının sonunda konuşuyoruz. Sadece bu bile aslında bizim maliye politikasının ne kadar üzücü, ne kadar ümitsiz bir durumda olduğunu gösterir.

2026 bütçesini iki hafta sonra konuşacağız. 2026 yılında Cumhurbaşkanına ek borçlanma yetkisini veren, asgari ücretlinin kira gelirinden tutun GSS borcu olan dâhil herkesin peşine düşen bir torba yasayı biz 2025 Kasımında konuşuyoruz. Şimdi, neden böyle bir vergi ve harç paketiyle karşı karşıyız? Buna sadece "vergi" dememek lazım, önemli bir kısmı harçtan geliyor. O konuya da geleceğim çünkü maalesef, böyle bir dönemde vergi ile harç arasındaki yani maliye politikasının iki tane unsuru arasındaki fark da tamamıyla kaybolmuş durumda. Neden böyle 335 milyar TL'lik bir pakete ihtiyaç duyuldu, ilk önce ondan bahsedelim. Çünkü enflasyon dâhil hiçbir hedefe ulaşamadık.

Bakın, çok basit: Bu senenin başında bizim faiz harcamalarımızın 1,76 trilyon olması bekleniyordu, kurumlar vergisi gelirimizin de 1,6 trilyon olması bekleniyordu. Kurumlar vergisinin yılın sonunda geleceği miktar ne? En iyi ihtimal 800 milyar. Bakın, 2025'in başında kurumlar vergisinden 1,6 trilyon beklenirken 2026'nın sonunda tahsilatın en iyi ihtimalle onun yarısı kadar olması bekleniyor. Peki, şirketlerin net kârı üzerinden ödediği kurumlar vergisinde neden bu kadar büyük bir sapma oldu? Çünkü uyarılarımız dinlenmedi; çok kötü bir enflasyonla mücadele programı izlendi, bu enflasyonla mücadele programı sonunda faizler çok yükseldi, şirketlerin finansman giderleri devasa bir şekilde arttı ve şirketler kâr edemedi, talep boğuldu ve bu kurumlar vergisini toplayamadık. Bir başka sebebi daha var: Burada bizler Cumhuriyet Halk Partisi olarak, diğer partiler olarak uyardık "Enflasyon düzeltilmesinin, enflasyon muhasebesinin doğru zamanı değil." dedik, buna rağmen enflasyon düzeltilmesine gidildi. Bunun sonucunda da biz kurumlar vergisinde hedeflediğimiz paranın ancak ama ancak yarısını toplayabildik. Şimdi toplayamayınca ne oldu? Ne beklersiniz yani şirketlerden elde etmeyi düşündüğünüz, hedeflediğiniz vergiyi toplayamayınca yine bunu bir şekilde özel sektörden, şirketler kesiminden toplamayı hedeflerseniz değil mi? Hayır, öyle olmadı. Bakın, mesela bu torba yasada ne var? Diyelim ki asgari ücretli bir çalışansınız, anne ve babanızdan kalan bir evin kira geliri var; ha, işte artık o kira gelirine ekstradan bir vergi konuluyor. Ama mesela diyelim ki emeklisiniz ve emekli maaşınız 75-80 bin lira, 3-4 tane eviniz var, ona bir kira geliri yok. Yani -biraz önce çok değerli hatiplerin de söylediği gibi- zaten kötü olan vergide adaleti daha da kötüleştiren bir paket var. Mesela, GSS prim borcunuz var, Genel Sağlık Sigortasında şu anda prim borcu olanların hepsi dar gelirli vatandaşlarımız, işte o prim borcunun peşine düşüyorlar ya da diyelim ki ikinci el taşıtta siz bir para kazanmak istiyorsunuz, küçük çaplı bir oto galeriniz var ya da ikinci el taşıtınızı değiştirmek istiyorsunuz, ona ek bir vergi getiriyor. Aslında baktığınız zaman burada, tam burada, bakın, 46 sayfalık vergi muafiyeti ve istisna var, 46 sayfa ve 46 sayfanın içinden bula bula asgari ücretlinin kira gelirini, GSS prim borcu olanın prim borcunu ödemesini, daha sonrasında, vatani görevini yaparken çalışmadığı için dışarıdan borçlanmak isteyen askerin borcunu artırmayı hedefleyen, vergi adaletini tamamıyla hiçe sayan bir vergi paketi var.

Şimdi, buraya baktığımız zaman, bu vergi paketi bize ne kadar bir şey getiriyor? Yaklaşık 335 milyar. Üç haftadır biz Plan ve Bütçe Komisyonunda 2026 bütçesini konuşuyoruz, 335 milyar ben size bazı sayılarla anlatmaya çalışayım. Mesela bizler, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde, okulda ücretsiz yemek için 3 milyar dolar karşılığı yaklaşık 135-140 milyar lira bir para ayrılmasını istedik. Yani bugün konuştuğumuz vergi paketinin üçte 1'i, kabul edilmedi. Sağlık harcamalarına baktığımız zaman dedik ki: Koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerine daha fazla para ayrılmalı, kabul edilmedi. Dün Tarım ve Orman Bakanlığı vardı. Susuzluk Türkiye'nin en büyük problemlerinden bir tanesi, bizim ülkemizde suyun yüzde 77-78'i tarımda. Kapalı sulama sistemi yatırımlarına daha fazla kaynak ayıralım dedik, o da kabul edilmedi. Bu üç tane önerimiz yani okulda ücretsiz yemek, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetleri, kapalı sulama sistemlerine daha fazla yatırım yapılması, bunların üçünün toplamı 335 milyar etmiyor. Bizler bunu sizlere 2026 bütçesinde önerdiğimiz zaman kabul etmiyorsunuz ama şimdi burada bir vergi paketiyle 335 milyar lira istiyorsunuz. Neden? Kurumlar vergisinden hedeflediğiniz paranın 800 milyar aşağısında kaldığınız için. Neden? Çünkü 2025 başında hedeflediğiniz faiz harcamaları 1,7 trilyonken 2 trilyonun üstüne çıktığı için. Bugün baktığınız zaman, bu sene 2,1 trilyona sevinmemiz lazım çünkü önümüzdeki dönem faiz harcamaları düşmeyecek. İşte, 2026 bütçesi orada, 2,7 trilyon yani şimdiden yüzde 35 daha fazla 2026 yılında da faiz ödeyeceğiz. Yani biz muhalefet partileri olarak 2026 yılında geldiğimiz zaman da okulda ücretsiz yemeyi, koruyucu önleyici sağlık hizmetlerini, tarımda çiftçimize daha fazla destek verilmesini isteyeceğiz ve biliyoruz ki... Plan ve Bütçe Komisyonunda AK PARTİ milletvekilleri bizim yüzümüze baka baka "Kaynağınızla gelin." dedi, işte kaynak burada. Yanlış bir politika izlediğiniz zaman bunun sonucunda daha yüksek bir faiz harcamasıyla karşı karşıya gelirsiniz ve aynen şimdi olduğu gibi borcunuzun faiz yükü anaparayı geçmiş olur.

Şimdi, devam ediyorum ve çok önemli bir noktaya geliyorum; bu torba yasa bize şunu da söylüyor: "Cumhurbaşkanınıza 595 milyar lira ek borçlanma yetkisi verin." 595 milyar lira. Hangi Cumhurbaşkanına? Zaten kendisine ayrılan borçlanma yetkisini yüzde 5 aşmış olan Cumhurbaşkanına. Hangi Hazine ve Maliye Bakanına? Zaten kendisine verilmiş borçlanma yetkisini yüzde 5 aşmış olan Hazine ve Maliye Bakanlığına biz bir de ekstradan 595 milyar lira daha fazla borçlanma yetkisi veriyoruz 2025'in sonunda, 2026 bütçesini konuşmaya iki hafta kala. Ha, diyebilirsiniz ki: "Ben bu 595 milyarı istiyorum çünkü şu anda düşük faizle borçlanabiliyorum, düşük faizle borçlandığım için de bir nakit tutmak isterim." Durum öyle mi gerçekten? Öyle değil, devlet tahvillerine bakın, son bir ayda on yıllık devlet tahvilinde oluşan faizler yüzde 35 ile yüzde 40 arasında gidiyor, on yıl. Yani şöyle söyleyeyim size: Önümüzdeki sene enflasyon hedefinin yüzde 16 olduğu bir yerde, Hükümetin iki sene sonra enflasyonu yüzde 10'un altına düşürecek diye resmî bir belge imzaladığı bir yerde bizler on yıllığına yüzde 40'la borçlanıyoruz. Arkadaşlar, şöyle bir şey düşünün: Önümüzdeki sene Merkez Bankasının üst enflasyon hedefi yüzde 24. "En kötü ihtimal yüzde 24 olur." diyor. Yüzde 40'la borçlandık. Sadece önümüzdeki sene reel faiz olarak bu ülke yüzde 16 veriyor. Şimdiden, önümüzdeki sene eğer Merkez Bankası enflasyon hedefini tutturursa dünyanın en yüksek faizini vermiş olacağız. İşte, böyle bir dönemde biz bu torba yasayı konuşuyoruz. Buradan iki sonuç çıkıyor yani bir ülke enflasyonla mücadele programında "Enflasyonu önümüzdeki sene yüzde 16'ya düşürecek." deyip yüzde 40'la borçlanıyorsa o zaman iki tane sonuç var: Bir, enflasyonu düşüreceğine inanmıyordu ve enflasyon önümüzdeki sene de yüksek çıkacaktır, ben yüksek borçlanmaya devam ediyorum. İki, size borç verecek olan yabancı yatırımcıları siz inandıramamışsınızdır yani yabancı yatırımcılar sizin enflasyonu önümüzdeki dönem yüzde 15'e, yüzde 16'ya düşüreceklerine inanmıyordu. Şimdi, burada ben Bakan Yardımcısını, Hazine ve Maliye Bakanlığı bürokratlarını, Hazine ve Maliye Bakanını, Merkez Bankası Başkanını, bütün bunları liyakatli insanlar olarak biliyorum. Enflasyonla mücadele programında bence yanlış bir yol izleniyor. Sayın Şimşek, bürokratları, Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan yurt dışında da tanınan insanlar ve kendileri şu soruyu soruyorlardır: Neden ben Amerikan Merkez Bankası Başkanı gibi ya da Avrupa Merkez Bankası Başkanı gibi bir açıklama yaptığımda enflasyonda beklentiler düşmüyor da insanlar bir türlü bana güvenmiyor? İşte, bunun nedeni bu.

Bakın, Kasım 2020-Kasım 2025; 4 Maliye Bakanı, 5 de Merkez Bankası Başkanı... Bakınız, burada Kasım 2020'de Sayın Berat Albayrak vardı. Ne dedi sosyal medya hesabından? "Allah sonumuzu hayır etsin." dedi, istifa etti. Sonrasında gelen Sayın Elvan çok iyi bir bükrattı, Sayın Erdoğan'la enflasyonla mücadele konusunda ters düştü, affını istedi. Sonrasında gelen Sayın Nebati Milletvekilimiz de Sayın Erdoğan'ın her dediğini yaptı, yine ters düştü, ondan sonra, tekrardan affını istedi. Şimdi, beş senede 4'üncü Maliye Bakanı. Merkez Bankası Başkanlarına bakalım: Sayın Uysal Sayın Albayrak'la beraber gitti. Naci Bey çok iyi bir Merkez Bankası Başkanıydı, fiyat istikrarını hedefledi, Sayın Erdoğan'la ters düştü. Sonrasında gelen Sayın Kavcıoğlu Erdoğan ne dediyse yaptı, görev süresi doldu ya da son kullanma tarihi bitti. Daha sonrasında, çok incelenmeden Amerika'dan gelen bir Merkez Bankası Başkanı; şimdi, 5'incisi. Dolayısıyla buradaki problem bu bürokratların liyakati, kabiliyeti değil; Sayın Şimşek de Sayın Karahan da uluslararası finans çevrelerinde tanınan insanlardır ama eğer siz beş sene içerisinde 4'üncü Maliye Bakanı, 5'inci Merkez Bankası Başkanıyla çalışıyorsanız o zaman yurt dışındaki yatırımcılar, yurt içinde sizin enflasyonu düşürüp düşüremeyeceklerine karar verenler size bakmazlar, sizi değiştirene bakarlar, o değiştirenin kredibilitesine bakarlar ve o değiştiren kişinin kredibilitesi uluslararası finans piyasalarında neredeyse sıfır olduğu için size ancak yüzde 40'la borç verirler. Yani siz enflasyon hedeflemesinde yüzde 16'yı hedeflersiniz bile size yüzde 35'ten, yüzde 40'tan daha düşük borç vermezler. Neden biliyor musunuz? Çünkü biliyorlar ki 2027 ya da 2028 yılında bir seçim olduğu zaman Sayın Erdoğan bu bürokratlarla anlaşamadığı zaman, yeniden, kendi istediği gibi çalışacak olan bürokratları getirir, fiyat istikrarını da bozar, bütçe istikrarını da bozar. O yüzden, bugün içinde bulunduğumuz durumun bürokratlarla bir ilgisi yok, içinde bulunduğumuz durum bir sistem problemidir. O sistem ve o sistemin başında tamamiyle keyfi hareket eden ve ekonomiyi bildiğini düşünen kişi değişmediği sürece Türkiye hâlâ dünyanın en yüksek reel faiz veren ülkelerinden bir tanesi olmaya devam eder.

Şimdi bir başka nokta daha var. Bu torba yasa birçok prensibi de tamamiyle alaşağı ediyor. Bakın, şimdi, bizim ekonomi 102 derslerinde, iktisada giriş derslerinde öğrettiğimiz şeylerden bir tanesidir, vergiyi artırırsanız bu enflasyona yol açar. Dünyanın her yerinde vergiyi ve harçları artırırsanız bu enflasyonist olur. Bizler ne yapıyoruz? Enflasyonla mücadele için vergi ve harçları daha fazla artırıyoruz, böyle bir dönemde vatandaşın hem de dar duruma düşmüş vatandaşın GSS primine direkt olarak göz dikiyoruz. Şimdi burada çok değerli bir Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı ve SGK'nin değerli bürokratları var, Plan ve Bütçe Komisyonunda kendileriyle de görüştük. Sosyal güvenlik sistemimiz iyi bir durumda değil, bunun demografik etkileri olabilir. Bakın, bunun tek bir tane çözümü var ve bunun insana yaraşır, Türkiye'ye yaraşır tek bir tane çözümü var, o da bu: Daha fazla iş yaratacaksınız kardeşim, daha fazla istihdam yaratacaksınız. Bakın, Türkiye'nin sadece üçte 1'i çalışıyor, tekrar söyleyeyim, Türkiye'nin üçte 1'i çalışıyor, çalışanların yarıya yakını açlık sınırının altında kalan asgari ücret alıyor ve bu asgari ücreti yukarı çıkarmak için de hiçbir çabanız yok. Eğer Türkiye gerçekten üst gelirli, yüksek gelirli yani Sayın Cevdet Yılmaz'ın iddia ettiği gibi yüksek gelirli bir ülke olsaydı bizim ekstradan 700 bin erkek, ekstradan 6,2 milyon kadına iş sağlamamız gerekiyordu. Dünya ortalamasını yakalamamız için -bırakın üst gelirli olmayı- bizim 1,1 milyon erkek, 4,9 milyon kadına iş sağlamamız gerekiyor. Bizim enflasyon kadar önemli bir başka problemimiz var. Ücretler düşük, istihdam oranımız düşük çünkü uyguladığınız bu programda hiçbir şekilde insanların hakça, çalışarak, alın teriyle, emeğiyle hak ettikleri bir parayı almalarına ve hayatlarını öyle geçirmelerine izin vermiyorsunuz. Söylüyorum: İstihdamı artırmadığımız sürece bizim bu problemleri çözme ihtimalimiz neredeyse yok.

Şimdi, bir başka problem daha var bu torba yasada -vergi ve harçlardan bahsettik- verginin adalet prensibi yani sizler asgari ücretli ama annesinden, babasından evi kalan, kira geliri olan birisinin vergi gelirine göz dikip, oraya daha fazla vergi koyup, 100 bin lira, 120 bin lira kira geliri olan bir emekliye dokunmuyorsanız eğer o zaman orada vergi adaleti prensibinden de bahsedemezsiniz. Zaten benden önceki değerli hatiplerin bahsettiği gibi, vergide bir adalet yok. Siz bu torba yasayla bunu daha da bozuyorsunuz.

Bir başka şey daha var: Vatandaş yan yollara kaçmaya mecbur ediyorsunuz. Bak, taşıt alım vergisi... Yani ikinci, üçüncü el araçlarda noter üzerinden yeniden bir harç koyuyorsunuz. Arkadaşlar, bunu yaptığınız zaman ne olacağını biliyoruz. Herkes bu ticareti yapmayıp yan yollara kaçacaktır bu parayı vermemek için. Dolayısıyla siz hem kayıt dışıyla mücadele ettiğinizi söylüyorsunuz

hem de vatandaşa ekstradan ekonomik rasyonelle hiçbir şekilde bağdaşmayan vergiler, harçlar getirerek o insanların yan yollara kaçmasına sebep oluyorsunuz.

Genç girişimcilere verdiğiniz teşvikleri kaldırarak Türkiye'de zaten bozulmuş olan fırsat eşitliğini iyice yok ediyorsunuz.

Vadeli çek uygulaması... Bakın, bu vadeli çek uygulaması süresinin uzatılacağı beklentisiyle her seferinde aslında hiç olmaması gereken bir durumu uzatıyorsunuz, vatandaşta bir beklenti yaratıyorsunuz ve bu enflasyonist bir ortam yaratıyor.

Bambaşka bir şey daha var: Kentsel Dönüşüm Başkanlığı... Arkadaşlar, Kentsel Dönüşüm Başkanlığına siz burada bankalardan ek borçlanma yetkisi alıyorsunuz; bu olmaz. Kentsel Dönüşüm Başkanlığı... Biz de savunuyoruz, biz de vatandaşın en temel haklarından bir tanesinin barınma hakkı olduğunu düşünüyoruz ve böylelikle Çevre, Şehircilik Bakanlığında bununla ilgili bir önerge de vereceğiz ama Kentsel Dönüşüm Başkanlığına daha fazla bütçe ayırmanın yolu bu Başkanlığın tamamıyla bütçeden ayrı bir şekilde gidip bankalardan borç alması olamaz. "Bütçe bütünlüğü" diye bir şey var; sizler bu bütçe bütünlüğünü bozduğunuz zaman, bir kez o taraftaki ayarları bozduğunuz zaman daha sonra, orta, uzun dönemde bir mali disiplin yakalayamazsınız. Kentsel Dönüşüm Başkanlığının ekstradan bir finansman ihtiyacı varsa, gider, Hazine ve Maliye Bakanlığına başvurur, Hazine ve Maliye Bakanlığı ona gerekli imkânı sağlar. Biz bunu söyledik, Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu anlattık, dedik ki: "Kentsel Dönüşüm Başkanlığı yoksul vatandaşımıza, dar gelirli vatandaşımıza bir sosyal konut projesi mi yapacak? Kentsel dönüşüme mi... O zaman biz buna imza atarız ama Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tek başına, bütçe bütünlüğünü bozacak şekilde, bir bankadan gidip kredi alamaz."

Bir başka nokta: Harç ile vergiyi birbirine karıştırıyorsunuz. Bakın, harç devletin sunduğu belli bir hizmet karşılığında alınan bir karşılıktır, devletin aldığı bir karşılıktır, vergi değildir. Ya, şimdi, bu torba yasaya bakıyoruz, bakın "Nasıl olsa ben vergi toplayamıyorum." diyerek, kazançlarına bakmadan, hastanelere, turizm tesislerine, veteriner kliniklerine, laboratuvarlara her sene aynı tutarı ödeyecek şekilde harç getiriyorsunuz. Ya, bu hastaneler farklı kazançlara sahip olabilirler; bu laboratuvarlar, veteriner klinikler farklı kazançlara sahip olabilirler ama siz ne yapıyorsunuz? "Ben bunlardan doğru anlamda vergi toplayamıyorum." deyip, ondan sonra hepsine bir harç getiriyorsunuz. Bakın, harç ile vergi farklı şeylerdir; vergiler kazanç üzerinden alınır, harç ise belli bir hizmet karşılığı alınır. Sizler hastanelere, laboratuvarlara, veteriner kliniklerine gidip harç aldığınız zaman, onların kazançlarına bakmadığınız zaman verginin en temel prensibini yok etmiş oluyorsunuz.

Tabii, bir de aydınlatma gideri var. Bana ayrılan sürenin sonunda bundan bahsetmek istiyorum. Gerçekten belediyelerden intikam, hınç almak istiyorsunuz. Bakın, şu ana kadar sokak aydınlatmalarına baktığınız zaman, bu aydınlatmanın önemli bir kısmı Enerji Bakanlığı tarafından karşılanıyordu. Biz, şimdi geçen Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiğinde Enerji Bakanlığının mal ve hizmet kalemine baktık, aa, orasında hiçbir şey yok, çok ciddi ölçüde azalmış. Zaten Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Plan ve Bütçe Komisyonunu -tırnak içinde- takmadan, Meclisi dikkate almadan önümüzdeki dönem aydınlatma giderlerini, belediyelerin aydınlatma giderlerini karşılayamayacağını söylemiş. Ya, arkadaşlar, bir şey söyleyeceğim: Kime faydası var? Yani Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı belediyelere aydınlatma giderini, sokak aydınlatmasını yüklediği zaman vatandaş daha mı rahat edecek, belediyeler daha mı rahat edecek yani burada nasıl bir kamu faydası olacak? Bunu bize bir anlatır mısınız? Belediyeler ekstradan, kendilerinden, bu bütçelerinden kısıp sokak aydınlatmasını yapmak istedikleri zaman, belediye hizmetlerini veremedikleri zaman çok mu mutlu olacaksınız? Buradan bir kamu faydası mı üreteceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Yani burada esas zarar görecekt olan kişilerin vatandaşlarımız olduğunu görmüyor musunuz? Neden belediyelerle alıp veremediğiniz hâlâ bitmiyor da sokak aydınlatma giderlerine kadar her şeyi belediyelere yüklemeye çalışıyorsunuz?

Bir de bugün 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü. Bir kez daha söylemek istiyoruz, buradan bir kez daha haykırmak istiyoruz: "Kadına şiddete hayır!" diyoruz ve "İstanbul Sözleşmesi yaşatır!" diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gezmiş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Kaşdibi Köprüsü'ne ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Giresun Karadeniz'in en çok yağış alan illerinden biridir. Geçtiğimiz yıl yaşanan yoğun sağanak yağışlar sonrasında Kaşdibi, Gebelli ve Aralıcık köylerini Yağlıdere ve Espiye'ye bağlayan Kaşdibi'ndeki köprü sel tahribatı nedeniyle yıkıldı. Olayın üzerinden bir yıl geçti, aradan geçen süreye rağmen Kaşdibi Köprüsü hâlen yapılmadı. Kaşdibi Köprüsü'nün yapım sürecinin artık daha fazla gecikmeden başlatılması ve hemşehrilerimin mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir. Köprünün yeniden inşası için gerekli adımlar hızlandırılmalı, 2026 yılı bütçesinde gerekli ödenek ayrılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Hüseyin Olan...

51.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Tarım ve Orman Bakanına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

Mitolojide "cennet" olarak tarif edilen Bitlis'in Şeyh Çıman bölgesi, diğer ismiyle Sehi Ormanları'nda ağaç kesimi devam etmektedir. Güvenlik sorunu gerekçe gösterilerek her yıl milyonlarca ağaç kesiliyor. Ormanda ağaç kesimi yüzünden daha bir ay önce Şenaduhanan bölgesinde çıkan kavgada cinayet işlendi, 1 genç yaşamını yitirdi, 1 kişi de yaralandı.

Buradan Tarım ve Orman Bakanlığına sesleniyorum: Güvenliği gerekçe göstererek ağaç kesiminden rant edinmek için insanların birbirini öldürmesine sebep olmayın. Ağaçların kesilmesi ve ranta dayalı uygulamalar yüzünden bölgede canlı hayat yok olmakta, büyük bir doğa katliamı ve ekolojik tahribat yaşanmakta, bir an önce sistemli bir şekilde yapılan orman kesimlerine son verilmelidir.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 52 Milletvekilinin Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3320) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı:239) (Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına ilk söz...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, kendi getirdikleri kanunun geneli üzerinde konuşmayacak mı iktidar partisi?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Konuşuyoruz işte.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gerçekten konuşmayacaklar mı?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Arkadaşlarımız konuşacak.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kendi getirdikleri şeyi açıklamayacaklar mı?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Konuşacak, konuşacak.

ATAY USLU (Antalya) - Arkadaşımız konuşacak, arkadaşımız konuşacak.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Komisyonunda arkadaşımız, Komisyon üyesi, Sayın Başkanım, konuşuyor şahsı adına da olsa yani yine bizim Komisyon üyemiz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şahsı adına değil, şahıs başka bir şey.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Komisyon üyesi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yani bunda da "Konuşmayacak." demiyorsun da "Konuşacak." diyorsun ya, sana helal olsun ya(!)

NURETTİN ALAN (İstanbul) - En güzel şekilde konuşacak Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vallahi helal olsun ya(!) Size bunun kursunu falan mı veriyorlar ya?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - En güzel şekilde konuşacak Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Allah Allah ya! "Konuşacak." diyor adam ya! Valla, helal olsun ya(!) Bir meselenin çarpıtmasının üstadı olmuş.

BAŞKAN - Şahısları adına ilk söz Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay'a ait.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Söz konusu kanun teklifiyle Harçlar Kanunu'nda, Gelir Vergisi Kanunu'nda, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda değişiklikler yapılıyor.

Bu kanun teklifiyle amaç, verimsiz istisnaların ortadan kaldırılması, kayıt dışı ekonomiyle mücadele, vergilenmeyen alanların vergilendirilmesi, vergide adaletin güçlendirilmesi gibi etkiler bekleniyor. Öyle mi? Baktığımız zaman öyle olmadığını görüyoruz. Gayrimenkul sermaye iradı istisnası vardı 47 bin lira; tek evi olanlardan indirilen istisnadan bahsediyorum. Bu kanun teklifiyle, emekliler hariç bu istisna ortadan kalkıyor, buradan da 22 milyarlık bir gelir bekleniyor. Hâlbuki asgari ücretle çalışıp evine ekmek getirmeye çalışan, hasbelkader bir ev almış veya borçlanmış, bankadan kredi kullanmış, almış kişiler evlerini kiraya verdiklerinde bu istisnadan yararlanamayacaklar; aynı zamanda, bankadan kredi kullandığı için faiz gideri ödüyorlar, bu faiz giderini de düşemeyecekler ama bir taraftan bakıyoruz biz, muafiyet; istisna ve indirimlerle ilgili olarak vergi harcamalarıyla ilgili bir kalem var; geçen yıl bu 3 trilyon 5 milyardı, bunun da 701 milyarı kurumlar vergisiyle ilgiliydi. Bu sene 3 trilyon 597 milyar; 768 milyarı bunun vergi muafiyet, istisna ve indirimler yoluyla kurumlar vergisi tahsilatından vazgeçilen kısım, bunlar da KÖİ ve yap-işlet-devret projeleri yapan firmalar. Hani diyoruz ya "44 firma, 37'si vergi ödemedi, 4 tanesi vergi ödedi." Geçen yıl, 2024'te 2,8 milyarlık bir vergi tahakkuku var, bu yıl 3,6 milyar, hani oranını da yüzde 25'ten 30'a çıkarmıştık, yüzde 5 artırmıştık, gelir bekliyorduk yani topu topu 680 milyonluk bir gelir elde edilecek. Bunlar 128 kez vergi, harç, istisna belgesi yoluyla vergi muafiyeti indiriminden yararlanmışlar; efektif vergi yükü yüzde 10'un altında. Siz bunları vergilendirecekken, bu muafiyet, istisna ve indirimleri ortadan kaldıracakken, bırakın kaldırmayı, 701 milyarı, 768 milyara çıkarıyorsunuz; bir taraftan da garibanın bir tane evi var, kiraya vermiş, ondan istisnayı kaldırıyorsunuz. "Verimsiz istisna" bu mu yani burada "vergide adalet" diye bir şey var mı? Yok. (CHP sıralarından alkışlar) Vergi yükü maalesef yine dar gelirlinin üstünde. hâlbuki burada kaldırılacak olan, 67 milyarı artırmayacağız, daha da aşağıya indireceksiniz ki emeklilere, dar gelirli verebilirsiniz.

Şimdi, geçici vergi beyannamelerini 3'ten 4'e çıkarıyorlar; 3 dönemdi, bu yıl sonundan itibaren de 4'üncü beyanname dönemi uygulayacaklar. Buradan da 2 milyarlık bir gelir bekleniyor, 15 Şubat'ta zaten en son tahsilatı yapılacak. Yani buradaki verginin bir buçuk ay öne alınmasıyla ilgili zamanı dikkate alıyorsunuz ama başka taraflarda tasarruf tedbirlerine ve genelgelerine uymayıp fütursuzca harcamalar yapıyorsunuz. Bütçe kanunu, işte, önümüzde, geliyor bakanlık bütçeleri; görüyoruz. Ya, orada bir kaleme baktım ben yolluklarla ilgili, bütün bakanlıklarda yolluk giderlerinde başlangıç ödeneğe göre ekseriyetle aşım var. Topladığımız zaman 2025'in Ekim sonu itibarıyla 25,9 milyara ulaşmış yolluk giderleri, 2019'da 2,2 milyarmış; tam yüzde 1.076 artış var. E, siz lüksten,

şatafattan, araç kiralamalarından, kira giderlerinden, organizasyon toplantılarından vazgeçmiyorsunuz, reklam giderlerinden vazgeçmiyorsunuz, böyle burada dolaylı vergileri düşüreceğinize hâlen vatandaşın, emeklinin, asgari ücretlinin üstüne vergi yüklemeye devam ediyorsunuz. Dolaylı vergilerin oranı yüzde 63, ret ve iadeleri düşerseniz yüzde 67-68'e kadar dayanıyor; dolaysız vergilere oranı hâlen çok düşük. Dolayısıyla da vergide adalet yok, gelir dağılımında da bozukluk var. Bir de binde 2 harcı, işte, hocam da anlattı, az önce bahsetti birinci el, ikinci el motorlu taşıtların alım satımıyla alakalı; asgaride bin TL'nin altına düşemeyecek. Buradan da beklediğiniz gelir çok cüzi bir gelir ama bir taraftan da alım satımda da yine vergiyi insanların üzerine yüklüyorsunuz.

Şimdi, net borçlanma limiti, bu teklifte önemli bir madde. Gelir ile gider arasındaki farkın belirli bir oranı kadar borçlanma yetkiniz var. 1 trilyon 935 milyar, yüzde 5 Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmiş, onun üstüne yüzde 5 de Cumhurbaşkanına yetki verilmiş, eylül sonu itibarıyla yani şu anda bu yetkiler aşılmış, aşağı yukarı 2 trilyon 360 milyar civarını bulmuş, 137 milyarın üzerinde bir aşım var. Şimdi de bir 595 milyar borçlanma yetkisi daha alıyorsunuz. Yani, bunun faiz yükü bir taraftan, faiz giderleri bir taraftan, bütçe açığının da 2,2 trilyona geleceği tahmin edildiğinde zaten 2 trilyon 741 milyardı, 520 milyar ekstradan borçlanma var. Bu borçlanmayı ne yapacaksınız? Niçin borçlanılıyor? Biz sorduğumuz zaman "Kurumlar vergisi tahsilatında beklediğimiz tahsilat olmadı." diye ifade edildi. 420 milyar daha az tahsilat var ama bir taraftan 19 Mart siyasi operasyonlarını biz biliyoruz, faiz giderlerinin, kur artışının ve döviz rezervlerinin kaybı olmuştur; acaba olağanüstü durumlar için de bir hazırlık mı var diye sorduk, bu konuyla ilgili de net cevabı almadık. Bakın, Bütçe Kanunu'nun 11'inci maddesi borçlanmayla ilgili yetkileri veriyor, işte, borç üstlenim taahhütleri, hazine garantileri, ikrazen borçlanmalar gibi; buradaki yetki 732 milyar, yıllık, TL bazında, siz bir kalemde 595 milyar yetki alıyorsunuz, bir taraftan da borçlanma yetkinizi zaten aşmış durumdasınız, kanunsuz işlem yapılıyor şu anda yani eylül sonu itibarıyla bu yetki aşılmış durumda; bunu da takdirlerinize, Genel Kurula sunuyorum.

Burada, yine, kentsel dönüşümle ilgili bir olay var, Kentsel Dönüşüm Başkanlığına kamu bankalarından borçlanma yetkisi veriliyor. Şimdi, borçlanma yetkisi, bizim bildiğimiz, kimin? Hazinesin. Hazinesinde birlik var değil mi? Borçlanma olarak bir de Türkiye Varlık Fonu borçlanabiliyor, bunun haricinde kamu bankalarından veya dışarıdan borçlanan bir kamu kurumu ve kuruluşu yok. Şimdi, siz bu kanun teklifiyle Kentsel Dönüşüm Başkanlığına vadeli alacaklarının yüzde 25'i kadar -ki sorduk "Ne kadar?" diye, 96 milyar olduğu söylendi- yani 24 milyar kamu bankalarından borçlanma yetkisi veriliyor. Hangi faiz oranıyla kullanılacak, kamu bankalarına bunun için hazineden ne kadar transfer yapılacaktır -çünkü görev zararı oluşacak, faiz oranı düşük kullanacaktır mutlaka- hangi kentsel dönüşüm projeleri için hangi firmalara bu kaynak aktarılacak, bu projelerin son durumu nedir? Bunlarla ilgili net açıklamayı duymak bu Genel Kurulun hakkı, siz değerli milletvekillerinin hakkı. Bu konuyla ilgili açıklayıcı notlar sorduk Plan ve Bütçe Komisyonunda, henüz cevaplar gelmedi, bu cevapları bekliyoruz. Umarım, bütçe görüşmeleri bitmeden bu cevaplar mutlaka elimizde olur.

Baktığımız zaman, burada, yine, özel proje hesabıyla ilgili proje özel hesabı var Kentsel Dönüşüm Başkanlığıyla ilgili, bir özel hesap. Muhtemelen bu kamu bankalarından borçlanılan tutarlar da buraya gelecek. Bu özel hesabın uzatımı da 2027 yılı sonuna kadar yapıldı. Biz bu hesabın nasıl kullanıldığını bilmiyoruz, bu hesabın nasıl denetlendiğini bilmiyoruz. "Sayıştay denetliyor." deniyor ama bu raporları biz göremiyoruz. Bu hesaba gelen paraların miktarı nedir, giren, çıkan nedir, büyüklüğü nedir, hangi projelere harcanmıştır, nasıl harcanmıştır? Bunlarla ilgili de açıklamayı duymak bu Genel Kurulun hakkı, bu konuyla ilgili de mutlaka aydınlatıcı cevap bekliyoruz.

Aydınlatıcı cevap derken bir de genel aydınlatma giderleri var tabii, belediyelerin üstüne binen çok muazzam bir yük 3 katı kadar artıyor yani kanunda yüzde 10 olan, şu anda yüzde 20 olarak uygulanan oran yüzde 30'a çıkacak, Cumhurbaşkanının da 2 katına kadar artırma yetkisi var, yüzde 60... Enerji Bakanlığının bütçesi yıllar itibarıyla genel aydınlatma giderleri rakamı düştüğü için sürekli aşağı doğru düşmüş yani kendisi belediyelerin, il özel idarelerin üstüne yıkmaya zaten karar vermiş. Zaten belediyelerin yükü ağır; bir taraftan SGK borçlarıyla uğraşıyor, bir taraftan alınan uygulamalar, tedbirler, TMSF'nin kayyum olarak atanabilmesi, Devlet Denetleme Kurulu denetçilerinin hem belediyelere hem belediye işbirliklerine incelemeye gidip gerekirse görevden alabilme yetkileri gibi birtakım yetkiler varken il özel idaresinden belediyelerin hak ettiği vergilerden gelecek gelir paylarını düşürmek ve yüzde 60'a kadar çıkarmak çok çok problem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEVDET AKAY (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu hatalı uygulamadan mutlaka vazgeçilmesi gerekiyor. En azından eski oranında şu anda kalsın. Biz tamamen indirilsin istiyoruz ama eski oranında kalmalı.

Bir de burada bir problem de şu: Bu, genel aydınlatma giderleriyle ilgili müteahhitler var, dağıtım firmaları var biliyorsunuz, bunların TEDAŞ'tan olan alacaklarını Bakanlık ödüyor ama TEİAŞ'a olan borçları var, bu borçlarını TEİAŞ tahsil edemiyor. Yani siz bir kurumsunuz, devletsiniz, bir taraftan borcunuz var, bir taraftan alacağınız var, siz borcunuzu öderken alacağınızı aynı müteahhitten almıyorsunuz. Bunun da ortadan kaldırılması, bir kanun yoluyla düzenlenmesi, mahsuplaşma işlemine gidilmesi gerekir.

Açıkçası bu kanun teklifinde vergide adalet yok, istisnalarla ilgili verim yok, kayıt dışıyla mücadele yok, verimsiz alanların vergilendirilmesi yok. Bu yüzden bu kanun teklifine biz karşı oy vereceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Millet seyretmiyor, kapandı televizyon.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizi AK PARTİ Grubumuz, Sakarya Milletvekilimiz Ertuğrul Kocacık, Osmaniye Milletvekilimiz Seydi Gülsoy ve teklifte imzası bulunan 51 milletvekili arkadaşımızla beraber hazırlamış bulunmaktayız.

Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgınıyla başlayan ve Rusya-Ukrayna savaşıyla derinleşen kriz ortamı, yakın coğrafyamızda yaşanan savaşlar, artan korumacılık, ticaret savaşları küresel ekonomiyi enflasyonist baskılar ve sıkı para politikalarıyla zor bir döneme sürüklemiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu nedenle garibanlardan vergi almanız mı gerekiyor? Küresel sorunlar nedeniyle, öyle mi?

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Tüm bu yaşananlar dünya genelinde ticari ve ekonomik faaliyetlerde büyük belirsizlikler ortaya çıkarmıştır. Bu süreçte oluşan enflasyonist dalga başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere, dünya geneline yayılan bir finansal sıkışmayı beraberinde getirmiş, iktisadi faaliyette yavaşlama beklentilerini de artırmıştır. Küresel ekonomideki zayıf seyir, ticaret ve sanayi politikalarında artan korumacı eğilim, yakın coğrafyamızda artan jeopolitik çatışmalar ve belirsizlik ortamına rağmen Türkiye ekonomisi üretime, istihdama ve ihracata devam etmiştir. Ülkemiz, coğrafyasına yakın bölgede yaşanan gerilimlere ve küresel belirsizliklere rağmen 21'inci yüzyılı Türkiye Yüzyılı yapma hedeflerine ilişkin çalışmaları Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet İttifakı olarak kararlılıkla sürdürmektedir. Değerli milletvekilleri, ekonomide temel amacımız; enflasyonu düşürmek, fiyat istikrarını sağlamak, istihdam ve büyüme oranlarında daha yüksek seviyelere ulaşan refahı toplumumuzun tamamı için kalıcı hâle getirmektir. Hükümetlerimiz aldığı güçlü kararlar ve hayata geçirdiği yapısal reformlarla, her zaman çalışanın, üretenin ve yatırımcının yanında olmaya devam etmektedir. Kurduğumuz güçlü ekonomi yönetimiyle enflasyon ve hayat pahalılığı başta olmak üzere ülkemizin mevcut sorunlarını çözecek ve ülkemizi şoklara karşı daha dirençli hâle getirecek kapsamlı bir programı kararlılıkla uygulamaya devam ediyoruz. Bu vesileyle, 86 milyon yüreğini yakan 6 Şubat depremlerinin yaralarını sarmak için büyük bir çaba gösteriyoruz. 15 Kasım tarihinde Adıyaman'da yapılan programla 350.000'inci yuvamızın anahtarlarını hak sahibi kardeşlerimize teslim ettik. Yıl sonuna kadar toplam 453 bin bağımsız bölümü hak sahibi ailelerimize teslim etmek için canla başla çalışıyoruz. Bugüne kadar deprem bölgemiz için kamu olarak güncel rakamlarla 3,6 trilyon lira yani yaklaşık 90 milyar dolarlık harcama yaptık. Bölgemizde bugüne kadar toplam 40 milyara yakın harcama tutarıyla; kısa çalışma ödeneği, nakit ücret desteği, TYP ve işsizlik ödeneği gibi programlarla çalışanlarımızın ve vatandaşlarımızın yanında olduk.

Değerli arkadaşlar, önceliğimiz halkımızın hayat pahalılığı sorununu kalıcı olarak çözmektir. Ekim ayında son kırk yedi ayın en düşük enflasyonunu görerek önemli bir dönüm noktasına ulaştık. Yıllık enflasyon son on sekiz ayda hızla düşerek yüzde 32,87 seviyelerine gerilemiştir. Dezenflasyon sürecinde hane halkının refah seviyesini gözetmek adına enerji desteğine devam ediyoruz. Bu kapsamda 2025 yılı ilk on ayında tüm vatandaşlarımızın elektrik ve doğal gaz faturalarının yaklaşık 530 milyar TL'lik tutarı hazinemiz tarafından karşılanmıştır. Hâlihazırda meskenlerde kullanılan elektriğin yüzde 54'ü, doğal gazın ise yaklaşık yüzde 45'i devletimiz tarafından karşılanmaktadır.

Yine, istihdamı korumak adına çalışan başına sağladığımız aylık asgari ücret desteğini 2025 yılında 1.000 liraya yükselttik. 2025 yılında asgari ücretten alınmayan verginin toplam tutarı 800 milyar TL olarak öngörülmektedir. İstihdamı koruma adına İstihdamı Koruma Destek Programı'yla bazı sektörlere KOSGEB aracılığıyla çalışan başına aylık 2.500 lira prim desteği sağlamaya devam ediyoruz. AR-GE yatırımlarını güçlü bir şekilde desteklemek adına 2025 yılı sonuna kadar 693 milyar TL vergi harcaması öngörüyoruz. 2026 sonuna kadar tarımsal destek ve yatırım ödenekleri için üreticilerimize toplamda 676 milyar lira desteğin sağlanması öngörülmektedir. Tüm bunlara rağmen, ülkemizde kişi başına düşen millî gelirimiz 15 bin dolar seviyelerine ulaşmış, Merkez Bankası rezervlerimiz 189 milyar dolara yükselmiş, aldığımız tedbirler sayesinde bütçe açığının millî gelire oranının 2025 yılında yüzde 3 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Ekim ayı yıllıklandırılmış ihracat değerimiz ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,1 oranında artarak 270 milyar dolar seviyelerine gelmiştir. İşsizlik oranımız tam yirmi sekiz aydır tek hanelerde seyrederek Eylül 2025 itibarıyla yüzde 8,5 seviyelerinde gerçekleşmektedir. Ekonomik program öncesi 700 baz puana kadar yükselen CDS risk primimiz 250 baz puanın altına gerilemiştir. Yine, 2024 yılında büyüme yüzde 3 olarak gerçekleşirken tüketimin ve yatırımın dengeli seyriyle 2025'in ilk yarısında yüzde 3,6 olmuştur.

Değerli arkadaşlar, vergilemede adaleti güçlendirmek adına son yıllarda yaptığımız birçok düzenlemeyle sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünü önemli ölçüde azalttık, bunlardan bahsetmek istiyorum. Kurumlar vergisi oranını 5 puan artırarak yüzde 25'e yükselttik. Yap-işlet-devretle kamu-özel iş birliği projelerinden elde edilen kazançlar ile banka ve finans kurumları için kurumlar vergisini 10 puan artırdık. Banka ve diğer finansal kuruluşların finansal faaliyet harçlarını yüzde 50 oranında yükselttik. İlk defa çok uluslu şirketlere yüzde 15, yurt içindeki şirketlere yüzde 10 asgari kurumlar vergisi getirdik. Şirketlerin taşınmaz satışlarında uygulanan yüzde 50 kazanç istisnasını kaldırdık. İştirak hissesi satış kazancı istisnasını yüzde 50'ye düşürdük. Kâr paylarındaki gelir vergisi stopajını yüzde 15'e yükselttik. Kazanç istisnasını daralttığımız yatırım fon ve ortaklarının gayrimenkul kazançlarını da yüzde 10 asgari kurumlar vergisine tabi tuttuk. Vadeli mevduatların yüzde 95'ini oluşturan altı aya kadar vadeli mevduat gelirleriyle yatırım fonlarında stopaj oranını yüzde 17,5'e yükselttik.

Değerli milletvekilleri, vergiler, devletin varlığını sürdürmesi, kamu hizmetlerini yerine getirmesi ve toplumsal refahı artırması için önemli bir kaynaktır. Çünkü devlet, eğitimden sağlığa, güvenlikten adaletle, ulaşımdan savunma sanayiye yerli ve millî üretime destek olma amacını gerçekleştirmek için pek çok hizmeti vergi gelirleriyle finanse eder. Dolayısıyla, vergi yalnızca bir mali yükümlülük değil, vatandaş ile devlet arasında karşılıklı sorumluluk ve güven ilişkisini temsil eden bir dayanışma aracı ve anayasal bir haktır. Hazırlanan kanun teklifimizle vergi dışında kalan alanların kapsama alınması, bazı istisnaların kaldırılması, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi ve vergi adaletinin sağlanması hedeflerine hizmet etmek üzere vergi mevzuatıyla ilgili bazı kanunlarda düzenleme yapılmaktadır. Teklifimizle; taşınmazlarda gerçek alım satım bedelinin beyan edilmesini sağlamak amacıyla dörtte 1 nispetinde uygulanan vergi cezasının 1 kata çıkarılması, patron fonları olarak bilinen bazı serbest fonlardan elde edilen gelirlere ilişkin istisnaların kaldırılması, ruhsata ve işletme belgesine tabi bazı faaliyetlerin faaliyet harcına tabi tutulması, araç satışlarından nispi harç alınması, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının il özel idarelerinde olduğu gibi bazı vergilerden istisna edilmesi, genel aydınlatma giderlerine belediyelerce sağlanan katkı oranlarının yeniden düzenlenmesi ve uygulamanın süresinin 31/12/2030 tarihine kadar uzatılması, vakıf yükseköğretim kurumlarında öğrencilerden alınacak ücretlerin Yükseköğretim Kurulunun tespit edeceği esaslara göre belirlenmesine yönelik düzenlemelerin yapılması, sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesine katkıda bulunmak üzere gelir etkisi de olan düzenlemelerin hayata geçirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - ...belediye başkanları, belediye meclis üyeleri ve il genel meclis üyelerinin görevleri nedeniyle almakta oldukları huzur haklarıyla ilgili düzenlemelerin yapılması, İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi kapsamında İstanbul Valiliğine bağlı olarak faaliyet gösteren İstanbul Proje Koordinasyon Birimine yapılacak teslim ve hizmetlere sağlanan istisnanın 2035 yılı sonuna kadar uzatılması gibi düzenlemeler yer almaktadır.

Değerli arkadaşlar, konuşmamda da ifade ettiğim gibi, sürdürülebilir yüksek büyüme ve daha adil gelir dağılımı ve vergide adaletin sağlanması amacıyla hazırlamış olduğumuz kanun teklifimizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Kanun teklifimizin hazırlanmasında emeği geçen ve katkı sunan milletvekillerimize, tüm kurum ve kuruluşlarımıza, ilgili bakanlıklarımıza teşekkür ediyorum.

Kadına şiddet, insanlığa ihanettir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ile 20'nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde, YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ.

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bu kürsüye bir kanun teklifini eleştirmek için çıkmadım. Bugün burada bir zihniyetin iflasını, bir yönetim anlayışının tükenişini ve ne yazık ki devlet aklının bizzat devleti yönetenler eliyle nasıl tarumar edildiğini haykırmak için huzurunuzdayım. Önümüze getirilen metnin adına bakıyoruz: Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. Bu teklifin ismi teknik, cismi ise trajiktir arkadaşlar. Değerli arkadaşlar, bu teklif hazineyi tamtaktır bırakanların, Merkez Bankasının rezervlerini eritenlerin, şimdi çıkış yolunu milletin cebinde, emeklinin kursağında, işçinin kumbarasında aramasının belgesidir. Bu teklif bir kanun metni değil, bir ekonomik kapitülasyonun ilanıdır.

Değerli milletvekilleri, usul esastan mukaddemdir. Devlet yönetimi ciddiyet ister, öngörülebilirlik ister. Bin yıllık devlet geleneğimizde kanun adalet terazisinin şaşmaz ölçüsüdür. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Yine, bir torba yasa garabetiyle, yamalı bohçayla milletin huzuruna çıkıyorsunuz. Birbiriyle alakası olmayan 19 kanunu, 2 kanun hükmünde kararnameyi 40 maddelik bir çuvala doldurup yangından mal kaçırır gibi Meclisten geçirmeye çalışıyorsunuz. Soruyorum size: Üniversite harçları ile trafik cezalarının, emekli maaşı ile kurumlar vergisinin aynı torbada ne işi var? Bu yöntem yasama faaliyetini itibarsızlaştırmaktır, bu yöntem Meclisin iradesine ipotek koymaktır. Hukuk devleti, vatandaşın yarın sabah uyandığında hangi kuralla karşılaşacağını bildiği devlettir. Sizin kurduğunuz bu sistemde ise kanunlar bir toplumsal ihtiyaçtan değil, bütçedeki kara delikleri yamama ihtiyacından doğuyor. Rakamlar acı gerçeği yüzümüze vuruyor. Gerçekte süslü kelimeler kullanmışsınız, ne diyorsunuz? "Mali disiplin" "vergi adaleti" "kayıt dışılıkla mücadele" bu kavramların arkasına saklanamazsınız çünkü güneş balçıkla sıvanmaz. Milletin mutfağındaki yangın kâğıt üzerindeki yalanlarınızla sönmez. Bakınız, Anayasa'nın 73'üncü maddesi ne diyor: "Herkes mali gücüne göre vergi öder." Bugün Türkiye'de vergi adaleti ölmüştür. Dolaylı vergilerle yani zenginin de fakirin de ekmek alırken, benzin alırken aynı oranda ödediği vergilerle dönen adaletsiz bir çark kurdunuz. Size hazinenin yani milletin kasasının nasıl boşaltıldığını bir akademisyen titizliğiyle rakamlarla söylemek istiyorum: 2003 ile 2023 yılları arasında yani son yirmi bir yılda bu milletin alın terinden toplayıp götürüp faiz lobilerine ödediğiniz para ne kadar biliyor musunuz? Yaklaşık 563 milyar dolar, dile kolay 563 milyar dolar. Bu parayla neler yapılırdı? Bu parayla Türkiye baştan aşağı yeniden inşa edilirdi. Bu parayla yüzlerce fabrika kurulur, milyonlarca gencimize iş kapısı açılırdı. Bu parayla tarım ayağa kaldırılır, Türkiye dünyanın tahıl ambarı olurdu. Ama siz ne yaptınız? Bu devasa kaynağı betona, rantta, en sonunda da faize gömdünüz. Bu ne demektir biliyor musunuz? Vatandaş helal vergisini devletine hizmet için değil, Londra'daki tefecilerin faizini ödemek için veriyor demektir. Hazine uzmanları uyarıyor: İç borçta faiz ödemeleri anapara ödemelerini geçti. Devlet artık borcunu ödemek için değil, borcun faizini ödeyebilmek için borçlanıyor. Bu, bir ponzi şemasıdır. Bu, Osmanlı'nın son dönemindeki Düyûn-ı Umûmiye şartlarına doğru sürükleniştir. Şimdi, bu faiz bataklığını kurutmak varken, o şatafatlı saray harcamalarından kısmak varken, kamudaki lüks araç saltanatına son vermek varken siz faturayı kime kesiyorsunuz? Davetiyeyle ihalelerden vazgeçmek varken faturayı garibana, memura, emekliye, esnafa, çiftçiye, dul ve yetime kesiyorsunuz. Gelin, bu torba yasadaki o vicdan yaralayan maddelere genel hatlarıyla bir bakalım.

Madde 1, kira geliri istisnası: Enflasyon canavarı altında ezilen, maaşı kuşa dönmüş vatandaşın elindeki son dala göz diktiniz. Yıllarca çalışmış didinmiş bir ev sahibi olmuş, oradan alacağı üç kuruş kirayla hayata tutunmaya çalışan emeklimiz, dul ve yetimimiz... Mevcut kanun diyor ki: "Eğer tek gelirin buysa seni bir miktar korurum." Siz bu maddeyle o tek evi olanın da dul ve yetimin de 47 bin liralık istisnasını kaldırıyorsunuz. Sormak istiyorum: Milyonluk vergi borcu olan holdinglerin borcunu bir gecede ceza sonrası uzlaşmayla, tek bir imzayla silerken vicdanınız rahattı değil mi? Ama Ayşe teyzenin, Mehmet amcanın kira gelirinden kesinti yaparken hiç mi yüzünüz kızarmıyor? Bu mudur sizin adaletiniz? Bu mudur sizin kimsesizlerin kimi olma iddianız?

Madde 12, vakıf üniversiteleri: Eğitim, bir ülkenin geleceğidir. Siz ekonomiyi o kadar bozdunuz, enflasyonu o kadar yükselttiniz ki artık vakıf üniversiteleri bile sizin açıkladığınız TÜİK verilerine inanmıyor, kendi zamlarını kendileri yapıyorlar. Siz, sorunu kökten çözmek, enflasyonu düşürmek yerine ne yapıyorsunuz? "Zamları sabitleyelim, TÜİK verilerine yasal kılıf uyduralım." diyorsunuz. Kurumların güvenilirliğini yok ettiniz, şimdi kanun zoruyla itibar devşirmeye çalışıyorsunuz. Gençlerin geleceği sizin istatistik oyunlarınıza kurban edilemez.

Madde 13, ikinci el araç satışı: Bu ülkede bir memurun, bir işçinin sıfır kilometre araba alması artık hayal bile değil, bir rüya arkadaşlar. Vatandaş mecburen ikinci ele yöneliyor "Ayağımı yerden kessin, çoluk çocuğumu hastaneye, okula, çarşıya pazara götürsün." diyor. Siz şimdi notere de el atıyorsunuz "Satış bedeli üzerinden binde 2 harç alacağım." diyorsunuz zaten ÖTV'si, KDV'si,

MTV'si, akaryakıt vergisiyle dünyanın en pahalı ulaşımını bu millete reva gördünüz. Şimdi vatandaşa diyorsunuz ki: "Arabayı satarken de bana haraç vereceksin." Bu düzenleme piyasayı kilitler, fiyatları şişirir. Yapmayın, vatandaşın nefes borusunu tıkamayın.

Gelelim en can yakıcı, en vahim maddelere, vicdanın kurduğu yerlere:

Madde 18, İşsizlik Sigortası Fonu'nun talanı: Değerli arkadaşlar, burası çok önemli. Berat Bey gibi konuştum değil mi? Evet, lütfen dikkatle dinleyin. İşsizlik Sigortası Fonu nedir? Bu Fon işçinin kara gün dostudur. İşçinin maaşından her ay tak diye kesilen, alın teriyle biriken "Yarın işsiz kalırsam evime ekmek götürebileyim." diye devlete emanet ettiği paradır. Bizim inancımızda, bizim kültürümüzde emanete ihanet en büyük vebaldir. Siz bu 18'inci maddeyle ne yapıyorsunuz? İşsizlik Fonu'nun kaynaklarını "destek" adı altında sanayiciye, imalatçıya aktarmanın, amacı dışında kullanmanın yolunu açıyorsunuz. Hükûmet sanayiciyi desteklemek istiyorsa bunu bütçeden yapar, şeffaflaştırır, Meclisin denetimine sunar. Siz bütçeyi tükettiniz, şimdi işçinin kumbarasını kırıp içindeki parayı sermayeye peşkeş çekiyorsunuz. Bu Fon iktidarın örtülü ödeneği değildir, bu Fon işçinin namusudur. Elinizi işçinin cebinden derhâl çekin.

Madde 19, bireysel emeklilik sistemi (BES): Devlet ciddiyeti verdiği söz tutmakla ölçülür. Yıllarca vatandaşa çağrı yaptınız "BES'e girin, tasarruf yapın, devlet katkısı var." dediniz. Milyonlarca insan on, yirmi yıl sonrasını planlayarak, devletin sözüne itimat ederek parasını buraya yatırdı. Şimdi ne yapıyorsunuz? Cumhurbaşkanına yetki veriyorsunuz, zaten vermediğiniz yetki kalmadı, bu kadar yetkiyi de ne yapacaksa Sayın Cumhurbaşkanı, gerekirse devlet katkısını yüzde 50 artırabilir, gerekirse sıfıra kadar indirebilir. Pes doğrusu arkadaşlar, pes! BES'te eğrilik ve pes doğrusu diyorum. Soruyorum size: Bir vatandaş devletin katkısını her an sıfırlama yetkisi olan bir sisteme neden güvensin? Bu madde "Benim keyfim isterse veririm, istemezse vermem." demektir. Bu, hukuk devleti değil, keyfi yönetim anlayışıdır. İnsanların gelecek planlarını günlük siyasi manevralarınıza, bütçe açıklarınıza meze yapamazsınız. Bu belirsizlik BES sistemini çökertir, güveni bitirir.

Değerli milletvekilleri, madde 25: Burası sözün bittiği yerdir, burası sosyal devletin tabutuna son çivinin çakıldığı yerdir. Emeklilerimiz, saçını bu ülke için ağartmış, ömrünü bu topraklara vakfetmiş büyüklerimiz, onları zaten açlık sınırının çok altında, 16 bin küsur liralık sefalet ücretine mahkûm ettiniz. Pazara akşam saatlerinde çıkıp, atılan sebzeleri toplayan emeklilerimizin ahlâkı yerde kalmaz. Şimdi, bu maddeyle diyorsunuz ki: "Eğer emeklinin genel sağlık sigortası prim borcu varsa ben icra takibi başlatmam, rızasını da almam, maaşının yüzde 25'ini keserim." diyorsunuz. Hukukta haczedilmezlik ilkesi vardır. Emeklinin maaşı onun yaşam güvencesidir, onuruyla yaşaması için verilen asgari hak. Siz, Sosyal Güvenlik Kurumunu, emeklinin şefkat kapısı, güvence kapısı olmaktan çıkarıp emeklinin peşine düşen bir haciz memuruna, vicdansız bir tahsilatçıya dönüştürüyorsunuz. Yandaş müteahhitlerin vergi borçlarını bir kalemde silerken eliniz titremiyor ama 16 bin küsur lira maaş alan amcanın, teyzenin, vatandaşın üç kuruşuna el koyarken hiç mi sıkılmıyorsunuz? Değerli milletvekilleri, "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturundan "İnsanı sömür ki iktidar yaşasın." noktasına ne zaman geldiniz sizler?

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin genel ruhuna baktığımızda sahada ne görüyoruz? Maliye Bakanlığı sokaklara dökülmüş. Organize sanayi bölgelerinin kapısına Maliye memuru dikmişsiniz; lokantalarda müşteri sayıyor, dönercinin başında hasılat bekliyorsunuz, esnafın peşine hafiye takıyorsunuz. Sonra da "Para aramıyoruz." diyerek yurt dışına gidiyorsunuz ve yurt dışında ne yapıyorsanız ve ardından da diyorsunuz ki: "Paramız var, paramız var."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Emekliye gelince, memura gelince -ocak ayı geliyor- büyük bir ihtimalle geçen sefer yüzde 11 zam yapmıştınız, bu sefer de yüzde 12 zam yaparsınız gibi geliyor. Size bir kez daha söylüyorum: Maliye Bakanı para harcar, İçişleri Bakanınız ve Adalet Bakanı para toplar, İçişleri Bakanınıza ve Adalet Bakanınıza söyleyin adaleti sağlasın, diğeri de güvenliği sağlasın. Ekonomi böyle yönetilmez, ekonomi polisiye tedbirle düzelmez. Siz esnafa potansiyel suçlu, tüccara terörist muamelesi yaparak güveni tesis edemezsiniz, aksine piyasayı daha da tedirgin edersiniz, insanları kayıt dışına bizzat itmiş olursunuz. Milletimizin aleyhine olan, sosyal adaleti zedeleyen, sermayeyi kayırıp emeği sömüren, hukuku ayaklar altına alan bu kanun teklifine tüm gücümüzle ve en gür sesimizle "hayır" diyeceğiz. Tarih ve millet önünde sizi uyarıyorum, bu vebalin altından kalkamazsınız, yarın emeklinin, işçinin yüzüne bakamazsınız; gelin, yol yakınsın bu yanıştan dönün.

Genel Kurulu ve bizleri izleyen, hak ettiği refahı ve adaleti bekleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler.

Allah'a emanet olun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 239 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz kanun teklifiyle bazı vergi istisnalarının kaldırılması, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi, vergi dışında kalan alanların kapsama alınması, vergi adaletinin güçlendirilmesi ve kamu maliyesinin sürdürülebilirliğinin temin edilmesi amaçlanmaktadır.

Ortaya çıkan finansman ihtiyacının karşılanması için ilave gelir kalemleri oluşturulmasının, ayrıca enflasyonla mücadele açısından bazı tedbirler alınmasının hedeflendiği de teklifin gerekçesinde vurgulanmaktadır. Yapılan etki analizine göre düzenlemenin toplam gelir etkisinin yaklaşık 374 milyar lirayı bulması öngörülmektedir.

Vergi, devletin egemenlik haklarına dayanan maliye politikasının en müessir aracıdır. Kapsayıcı, etkin, adil, aynı zamanda basit bir vergi sistemi kamu hizmetlerinin sunulması, ekonominin geliştirilmesi, toplumsal refahın artırılması ve gelir dağılımı adaletinin sağlanmasında önemli bir role sahiptir.

Milliyetçi Hareket Partisi üreten, istihdam yaratan, üretilen değerden herkesin adil pay almasını sağlayan, nimet ve külfetin bütün kesimlerce hakça paylaşılmasına dayanan bir ekonomik ve toplumsal düzenin tesis edilmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda vergileri herkesin mali gücüne göre ödemesini temin edecek adaletli bir sistemin inşasını gerekli görmektedir.

Orta vadeli programda etkin, basit, adil bir vergi sistemi oluşturmak ve kamu finansmanını kalıcı kaynaklarla sağlamak hedefleri doğrultusunda temel vergi kanunlarının gözden geçirileceği, etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimlerin kaldırılacağı belirtilmiştir. Vergi adaletini güçlendirme ve kayıt dışıyla mücadele adına atılan adımları destekliyoruz.

Kanun teklifinde de dolaysız vergi tabanını genişletmek, vergiden kaçınma alanlarını azaltmak, cezaları caydırıcı hâle getirmek, tahsilatı artırıcı yöntemler geliştirmek, bazı istisna ve muafiyetleri revize etmek veya kaldırmak yönünde hükümler bulunmaktadır. Bu kapsamda, mesken kira gelirlerine uygulanan istisna, kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından emekli, malul, dul ve yetim aylığı alan vatandaşlarımız hariç olmak üzere sınırlandırılarak yeniden düzenlenmektedir.

Bir başka düzenleme de kredi kullanarak satın alınan mesken nitelikli gayrimenkullerin kira gelirlerinin vergilendirilmesine yöneliktir. Buna göre, kiraya verilen konutlar için alınan krediler nedeniyle ödenen kredi faizlerinin gider gösterilmesi vergilendirmede eşitlik sağlanması amacıyla kaldırılmaktadır. Yine, gerçek usulde gelir vergisine tabi ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı için dördüncü geçici vergilendirme dönemi tekrar getirilmekte ve dönem faaliyet sonuçlarını içeren geçici vergi beyannamesinin alınması öngörülmektedir. Bu şekilde, erken tahsilatla paranın zaman maliyetinin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Teklifte önerilen bir diğer hususta ise yatırım fonu katılma paylarının bir yıllık elde tutma süresine bağlı stopaj istisnası bazı fonlar için sınırlandırılarak istisnanın vergi planlama aracı olarak kullanılmasını önleyecek ve vergi dışında kalan alanın kapsama alınmasına hizmet edecek şekilde düzenleme yapılmaktadır.

Yapılan bir diğer düzenleme de gayrimenkullerin devir ve iktisaplarında beyan edilen alım satım bedelinin gerçek durumu yansıtmadığının tespiti hâlinde uygulanan vergi ziyai cezasının yüzde 25 yerine 1 kat olarak uygulanmasına yöneliktir. Böylece, kayıt dışılıkla mücadeleye katkı sağlanması ve gerçek değerın kavranmasına bağlı gelir etkisi öngörülmektedir. Öte yandan, noterde yapılan sıfır araçların ilk tescili işlemlerinden ve ikinci el araçların satış ve devrine ilişkin işlemlerden satış ve devir bedeli üzerinden belirlenen asgari maktu harçtan az olmamak üzere nispi noter harcı alınması sağlanmaktadır. Ayrıca, Harçlar Kanunu'nda yer alan bazı ruhsatların yıllık harç kapsamına alınmasına yönelik düzenleme de yapılmaktadır.

Kanun teklifinde yer alan bir diğer husus, vakıf yükseköğretim kurumları öğretim ücretinin belirlenmesine yöneliktir. Buna göre, her eğitim döneminde farklı zam ve fiyat uygulamalarıyla vatandaşlarımızın mağduriyetine sebep olan vakıf üniversitelerinin ücret artışları bir standarda kavuşturulmaktadır. Düzenlemeyle, vakıf yükseköğretim kurumlarında öğrencilerden alınacak ücretlerin cari yıl haziran ayı yıllık ÜFE artışı ile yıllık TÜFE artış ortalaması dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunun tespit edeceği esaslara göre belirlenmesi suretiyle yaşanabilecek mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nda Orta Karadeniz Serbest Bölgesi'ne ilişkin istisna tanımlanarak bu bölgede faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, ihracat ve istihdama katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bir diğer maddeyle bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemine yapılacak devlet katkısında yetki düzenlemesi yapılmaktadır. Buna göre, BES'te yüzde 30 olan devlet katkısı oranının Cumhurbaşkanı tarafından yüzde 50'ye kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkili olması sağlanmaktadır. Teklifte net borç kullanım tutarının 2025 yılı için Bakan ve Cumhurbaşkanı tarafından artırılan net borç kullanım tutarına 595 milyar Türk lirası ilave edilerek kullanılması, böylece net borçlanma limitinin 2 trilyon 724 milyar Türk lirası seviyesine çıkarılması da öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, yıllık programda sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılmasında vergisel işlemler ve kayıt dışılıkla mücadele gelir politikasının temel öncelikleri olarak sayılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak etkin kamu hizmetinin yanı sıra yoksul kesimlerin gözetildiği, üretimin özendirildiği, kamu harcamalarında israf ve usulsüzlüğün önendiği, kayıt dışı ekonominin azaltıldığı ve bunlara yönelik yapısal tedbirlerin devreye konulduğu bir mali sistem öngörüyoruz. Asgari ücretin ve ücretlilerin asgari ücret kadar olan gelirlerinin vergi dışı bırakılmasını tarihî nitelikte bir adım olarak görüyoruz. Bununla birlikte, adaletli bir vergi sistemi için gelir vergisi dilim ve oranlarının az kazanandan az, çok kazanandan çok vergi alacak şekilde yeniden düzenlenmesini gerekli görüyoruz. Dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın enflasyona karşı korunması kararlılığından taviz verilmemelidir. Onlar geçim şartlarının kolaylaştırılmasına ilişkin köklü adımlarla hak ettikleri sosyal ve ekonomik refah seviyesine kavuşturulmalıdır. Büyümenin nimetlerinden çiftçimizden memurumuza, işçimizden emeklimize, esnafımızdan sanayicimize kadar her insanımızın adil ve hakkaniyetli pay alması temin edilmelidir. Cumhuriyetimizin birliğinde tüm bunların gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aksu.

İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Taş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Türk dünyasının son Başbuğu babam Alparslan Türkeş'i 108'inci doğum günü münasebetiyle rahmet ve minnetle anıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu vesileyle şunu da belirtmek istiyorum: Bu yasama döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi çok tarihî günler yaşıyor; görmediğini görüp duymadığını duyuyor. Sanki bu Meclis işgal altında, dağılmış bir imparatorluğun enkazı üzerinde, hiçbir dış güce dayanmadan, tamamen millet iradesiyle bağımsız bir devlet kurmak amacıyla ortaya çıkmış bir Meclis olduğunu unuttu, İstiklal Marşı'nı yaratan bir Meclis olduğunu unuttu.

Sayın milletvekilleri, biz bu Mecliste 14 farklı siyasi parti altında faaliyet gösteriyoruz. Tabii ki kendi siyasi görüşümüzü ya da politikalarımızı savunacağız ama her şeyin üstünde, hepimizin kırmızı çizgisi Türk Bayrağı, Türkiye Cumhuriyeti devleti ve bu devletin kuruluş ilkeleri ve kurucu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'tür ya da öyle olmak zorundadır. Söz konusu bunlar olunca da hepimizin tek yürek olması gerekmektedir. Nasıl matematikte iki kere iki dört gerçeğini kabul etmeden doğru sonuca ulaşmazsak Abdullah Öcalan'ın bebek katili, hain, teröristbaşı olduğunu kabul etmeden, PKK ve türevlerinin narkoterör örgütü olduğunu kabul etmeden, bu topraklarda dalgalanacak tek bayrağın Türk Bayrağı olduğunu kabul etmeden, resmî dilimizin Türkçe olduğunu kabul etmeden, "Ne mutlu Türk'üm diyene!" demeyi, İstiklal Marşı'nı okumayı kabul etmeden hiçbir şekilde bu devlet, bu millet hayrına bir iş yapmamız mümkün değildir ya da bunlarla problemi olanlarla yapılan işlerden bu devlet, bu millet için hayır beklemek de mümkün

değildir. Biz burada bu görevde bulunan şu anda yaklaşık 590 kûsur vekil bunun için seçilip bu Meclise geldik ve ilk gün de bunun için yemin ettik.

Bunu hatırlamakta fayda olduğunu düşünüyorum ve kanunun birinci bölümüyle ilgili olan konuşmama geçmeden önce, bugünün anısına babam Başbuğ Türkeş'in bu Mecliste yaptığı bir konuşmadan biraz okumak istiyorum: "Bizleri bugünlere kavuşturan, bu vatan topraklarını emperyalist çizmelerinden kurtarmak, yeni bir devlet kurmak için cepheden cepheye koşan Millî Mücadele'nin bütün kahramanlarını, Kuvayimillîye'nin bütün mücahitlerini, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve devletimizin kuruluşuna vesile olanları hayırla anıyor ve bu vesileyle, aziz hatıraları önünde saygıyla eğilerek kendilerini selamlıyorum.

Bizler, o iradenin ürünü olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü üyeleriyiz, üniter Türkiye Cumhuriyeti devleti Meclisinin temsilcileriyiz; bu bakımdan, devletimizin üniter niteliğini bozmaya, eyalet sistemi veya federasyon gibi şeyleri dile getirmeye kalkışanlara karşı Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak büyük görev ve sorumluluk taşımaktayız. Üyesi olmaktan şeref duyduğumuz bu yüce Meclis bizlere Millî Mücadele'nin ve bu mücadeleyi yürüten Kuvayimillîyecilerin hediyesidir. Onların hatırlarına saygılı olmak, onların iradelerini zedelememek hepimizin görevidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kalkınmanın, güçlü olmanın en önemli unsuru da birlik ve beraberliktir. Millî birlik ve beraberlik her konuda aynı düşünmek, aynı hareket içinde olmak demek değildir ancak hepimizin Türkiye ve Türk milleti gerçeğinde beraber olmak mecburiyetimiz vardır. Her görüşün, her fikrin, her eylemin, her ideolojinin dayanağı Türkiye ve Türk milleti olmalıdır. Bu noktada hepimiz el ele verebilmeliyiz, dış meselelerimizde bir olmalıyız, Anayasa'mızın temel hükümlerinden hiçbir taviz vermemeliyiz; demokrasiye, hukukun üstünlüğüne ve insan haklarına inanmalı, saygılı olmalıyız." Ruhu şad olsun.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, kapsamı itibarıyla yalnızca bir vergi paketi olarak gözükmüyor "bütçe konsolidasyonu" adında ekonomik aktörlere yeni yükler getiren bir mali uyum paketi olarak karşımıza çıkıyor. Gelir vergisinden tapu harçlarına, Sosyal Güvenlik Kurumu borçlanmalarından kamu borçlanma tavanına kadar geniş bir yelpazede düzenlemeler içeriyor bu paket. Ancak bu teklif, yapısal bir vergi reformu perspektifi sunmak yerine kısa vadeli gelir artırma refleksiyle de hazırlanmış görünmekte. Vergi, modern maliye teorisinde sadece gelir yaratma aracı değil; adalet, etkinlik, sürdürülebilirlik ve öngörülebilirlik ilkelerinin bir birleşimidir. Türkiye'de bugün bu 4 kriterin 4'ü de ciddi biçimde maalesef aşınmış durumdadır. Öncelikle, dolaylı vergiler Türkiye'de aşırı yüksektir, bu da ciddi bir sistematik sorundur. Türkiye'de toplam vergi gelirlerinin yüzde 65'ten fazlası dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Bu oran, OECD'de ortalama yüzde 33-35 seviyesindedir yani Türkiye, tüketim vergilerine aşırı bağımlı bir vergi rejimine sahiptir. Bu yapı Anayasa'nın 73'üncü maddesine yani mali güce göre vergilendirme ilkesine aykırıdır, gelir dağılımını bozmaktadır ve dar gelirli kesim üzerinde oransal olarak en yüksek vergiyi de yaratmaktadır. En düşük gelirli yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 28'ini dolaylı vergilere harcamaktadır; bu, mali sistemin sosyal maliyetinin en kırılgan gruba yüklendiğinin de bir kanıtıdır. ÖTV'nin kapsamı ise Anayasa'nın ruhuna aykırı bir biçimde genişletilmiştir; bir zamanlar lüks tüketime yönelik olan bu vergi bugün neredeyse zorunlu tüketim vergisi hâline gelmiştir.

Doğrudan vergilendirmelerde daralma ve dağınık bir mevzuat karşımıza çıkmaktadır. Gelir ve kurumlar vergisinin toplam içindeki payı son yılda yüzde 35'lerden yüzde 25'lere kadar gerilemiştir. Bu tablo, ekonominin üretim kapasitesini değil, tüketim tabanlı vergilemenin büyüdüğünü de göstermektedir.

Çalışanların üzerindeki fiilî kesintiye baktığınızda da vergi dilimlerinin yeniden değerlendirme oranlarıyla güncellenmemesi özellikle ücretli kesimi ciddi bir gelir kaybına uğratmaktadır. Örneğin, 40 bin lira maaş alan bir çalışanın yıl içerisinde 1,5-2 maaş fazlasını vergi olarak ödemesi, vergilendirme gelirin yapay biçimde şişirilmesinin bir sonucudur. Bu durum da emek gelirinde net ücretin erimesine, orta sınıfın daralmasına, kayıt dışı istihdam eğiliminin de artmasına yol açmaktadır.

Kayıt dışı ekonomi de aynı zamanda bu sistemin çok ciddi bir kaybıdır. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin millî gelire oranı yüzde 30 seviyesindedir, bu oran OECD ortalamasının neredeyse 2 katıdır. Kayıt dışılığın temel sebebi yüksek vergi oranları değil, yüksek oranda adaletsizlik algısıdır. Vatandaş, ödediği verginin nereye gittiğini görmezse sistemden çıkar; yani vatandaş cebinden çıkan parayı da görmeli, o paranın nerede harcandığını da görmeli ve hissetmeli. Bugün Türkiye'de yaşanan tamamen budur; bu da devlet ile vatandaş arasındaki mali sosyal sözleşmeyi zayıflatmıştır, bu da ciddi bir beka sorunudur.

Bir vergi sisteminin güçlü olabilmesi için üç temel ilke vazgeçilmezdir, bunlardan en önemlisi adalet. Dolaylı vergi oranları kademe kademe azaltılmalıdır; gelir ve servet vergisi tabanı genişletilmelidir; lüks tüketim vergisi hedefli olmalı, düşük gelir grubunda da kesinlikle muafiyetler artırılmalıdır.

İki, basitlik; vergi mevzuatı kesinlikle sadeleştirilmeli, sürekli değişen oranlar yerine istikrarlı vergi rejimi kurulmalı, dijital beyan sistemi de güçlendirilmelidir.

Üç, şeffaflık ve denetim; her yıl vergi harcaması raporu ayrıntılarıyla yayınlanmalı, teşviklerin etkinliği Sayıştay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından da ölçülmelidir. Şeffaflık sağlanmadıkça vergi ahlakı maalesef kurulamaz.

Vergi sistemi bir mali teknik metin değil, millet ile devlet arasındaki en temel güven sözleşmesidir; bugün bu güven ciddi biçimde aşınmıştır. Dar gelirlinin sırtından vergi toplayan, büyük sermayeye istisnalar açan bir yapı maalesef sürdürülebilir değildir. Vergi sistemi ceza değildir, güven ve eşitlik sistemi hâline dönüştürülmelidir; bu nedenle, Türkiye'nin acil ihtiyacı adil, sade, şeffaf ve öngörülebilir bir vergi reformudur. Bu, sadece mali bir reform değil, ekonomik istikrarın ve demokratik düzenin yeniden tesisi için de kaçınılmaz bir zorunluluktur. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.04

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

239 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Kasım 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.06